

**STŘEDNÍ ODBORNÁ ŠKOLA A STŘEDNÍ ODBORNÉ UČILIŠTĚ
Vlašim, Zámek 1**

**ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM
KUCHAŘ - ČÍŠNÍK**

OBOR VZDĚLÁNÍ

KUCHAŘ - ČÍŠNÍK
65-51-H/01

1. OBSAH

1. OBSAH	2
2. ÚVODNÍ IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE	3
3. PROFIL ABSOLVENTA	4
4. CHARAKTERISTIKA VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU.....	6
5. UČEBNÍ PLÁN.....	18
6. PŘEHLED ROZPRACOVÁNÍ OBSAHU VZDĚLÁVÁNÍ V RVP DO ŠVP	20
7. UČEBNÍ OSNOVY	21
7.1 Český jazyk a literatura	21
7.2 Anglický jazyk.....	32
7.3 Německý jazyk/ruský jazyk	43
7.4 Občanská nauka.....	52
7.5 Chemie	59
7.6 Potravinářská chemie	63
7.7 Základy přírodních věd.....	67
7.8 Matematika	72
7.9 Tělesná výchova	77
7.10 Informatika	87
7.11 Ekonomika	94
7.12 Technologie	100
7.13 Potraviny a výživa	109
7.14 Zařízení provozoven	115
7.15 Stolničení	119
7.16 Společenská výchova	124
7.17 Komunikace ve službách	129
7.18 Odborný výcvik.....	133
8. ZÁKLADNÍ PODMÍNKY PRO USKUTEČŇOVÁNÍ VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU	142
9. SPOLUPRÁCE SE SOCIÁLNÍMI PARTNERY A DALŠÍ AKTIVITY ŠKOLY.....	144
10. VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ SE SPECIÁLNÍMI VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI	145
11. SEZNAM AUTORŮ	148

2. ÚVODNÍ IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE

Název a adresa školy:	Střední odborná škola a Střední odborné učiliště, Vlašim, Zámek 1
Zřizovatel:	Středočeský kraj, Zborovská 11, 150 21 Praha 5
Název školního vzdělávacího programu:	Kuchař - číšník
Kód oboru vzdělání:	65-51-H/01
Název oboru vzdělání:	Kuchař - číšník
Stupeň poskytovaného vzdělání:	Střední vzdělání s výučním listem
Úroveň vzdělání EQF:	3
Délka a forma vzdělávání:	3 roky, denní
Platnost školního vzdělávacího programu:	od 01. 09. 2022 počínaje 1. ročníkem
Číslo jednací:	č. j.: SŠ-VL/12/2022/INT

.....
podpis ředitele školy

razítko školy

3. PROFIL ABSOLVENTA

Kód oboru vzdělání: 65-51-H/01
Název oboru vzdělání: Kuchař - číšník

Pracovní uplatnění absolventa

Absolvent se uplatní při výkonu povolání kuchař nebo číšník. Uplatnění najde zejména v pozici zaměstnance ve velkých, středně velkých i malých stravovacích provozech. Po získání nezbytné praxe v oboru je připraven na soukromé podnikání v oblasti gastronomie.

Absolvent ovládá způsoby přípravy běžných pokrmů české i zahraničních kuchyní, zhotovuje pokrmy teplé i studené kuchyně, esteticky je upravuje, připravuje jednoduché moučníky, kontroluje kvalitu provedení práce, umí správně uchovávat pokrmy. Absolvent ovládá základní pravidla a techniku obsluhy podle prostředí a charakteru společenské příležitosti.

Očekávané kompetence absolventa

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolvent:

- orientoval se v potřebných informacích a pracoval s nimi uvážlivě;
- byl schopen používat prostředky informační a komunikační technologie ke komunikaci, pro získávání a zpracování informací ve všech oblastech, zejména v pracovním a osobním životě;
- měl aktivní přístup k životu, včetně života občanského a k řešení problémů;
- jednal a komunikoval slušně a odpovědně, vážil si vytvořených hodnot;
- respektoval lidská práva a vážil si lidského života;
- chránil životní prostředí v pracovním i osobním životě;
- jednal hospodárně v pracovním i osobním životě;
- pociťoval odpovědnost za své zdraví, usiloval o zdravý životní styl a zdokonalování své tělesné zdatnosti;
- znal své reálné odborné a osobnostní kvality, uměl konstruktivně zvažovat své možnosti v oblasti profesní dráhy;
- měl reálnou představu o kvalitě své práce, pracoval svědomitě a pečlivě, snažil se dosahovat co nejlepších výsledků a konstruktivně přistupovat k důvodné kritice a k odstraňování vzniklých nedostatků;
- měl základní přehled o nabídce profesních a vzdělávacích možností a příležitostí v regionu, uměl posoudit a zjistit možnosti svého pracovního uplatnění a jim odpovídající potřeby dalšího vzdělávání;
- prezentoval vhodným způsobem výsledky své práce i dispozice k dalšímu profesnímu i osobnostnímu rozvoji;
- uvažoval a jednal ekonomicky v osobním i pracovním životě (bral v úvahu náklady, výnosy a zisk každé činnosti), pracoval hospodárně a snažil se o loajálnost v pozici zaměstnance;
- dodržoval zásady a předpisy bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a hygieně práce, znal pracovní rizika spojená s výkonem svého povolání;
- pečoval o stroje a zařízení a prováděl jejich běžnou obsluhu a údržbu;
- rozvíjel své estetické cítění a tvůrčí přístup ve svém oboru.

Absolvent v oblasti výkonu profese

- prakticky využívá poznatky o různých druzích surovin, používaných strojích a zařízeních a technologických postupech při zhotovování pokrmů;
- připravuje a uspořádává své pracoviště ve výrobním a odbytovém středisku;
- posoudí vlastnosti jednotlivých druhů potravin a nápojů a zvolí vhodný technologický postup při zhotovování pokrmů;
- orientuje se v technologických postupech přípravy pokrmů;
- orientuje se v recepturách teplých, studených a dietních pokrmů a použije vhodné technologické postupy;
- určuje spotřebu základních surovin a konvencí, normuje pokrmy a nápoje a kalkuluje jejich ceny;

- kontroluje kvalitu provedené práce;
- sestaví jídelní a nápojový lístek podle gastronomických pravidel a pravidel racionální výživy;
- ovládá základy jednoduché a složité obsluhy v různých druzích odbytových středisek;
- sestaví slavnostní menu pro slavnostní příležitosti;
- upraví tabuli pro různé příležitosti;
- ovládá různé způsoby vyúčtování s hostem.

Předpoklady absolventa pro další rozvoj v pracovním, občanském i osobním životě

- čte s porozuměním texty verbální, ikonické (tabulky, grafy, schémata, výkresy);
- dovede se vyjadřovat v mateřském jazyce i v cizím jazyce přiměřeně situaci každodenního a pracovního života;
- má základní znalosti o fungování multikulturní demokratické společnosti;
- má základní znalosti v oblasti právního vědomí;
- má vědomosti a dovednosti z ekonomiky a podnikání potřebné k orientaci na trhu práce, v podnikových činnostech a v pracovně právních vztazích;
- má základní numerické znalosti;
- zná zásady správné životosprávy, relaxace a regenerace duševních a fyzických sil, umí poskytnout první pomoc při úrazu a náhlém onemocnění;
- dovede identifikovat běžné problémy, s nimiž se v životě setká a hledat způsoby jejich řešení.

Způsob ukončení vzdělávání, potvrzení dosaženého vzdělání, stupeň dosaženého vzdělání

Vzdělávání je ukončeno závěrečnou zkouškou, absolvent dosahuje středního vzdělání s výučním listem. Obsah a organizace závěrečné zkoušky se řídí Zákonem č. 561/2004 Sb. v platném znění. Žák ukončí vzdělávání, pokud úspěšně složí všechny části závěrečné zkoušky (písemná, praktická a ústní část). Dokladem o dosažení stupně vzdělávání je vysvědčení o závěrečné zkoušce a výuční list. Úspěšné složení závěrečné zkoušky a získání výučního listu umožňuje absolventovi ucházet se o studium navazujících studijních vzdělávacích programů ve středních odborných školách a středních odborných učilištích a tím může získat střední vzdělávání s maturitní zkouškou. Absolvent je připraven prohlubovat si specifické znalosti v oboru různými školeními a kurzy.

4. CHARAKTERISTIKA VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU

Organizace výuky

Příprava žáků je organizována jako tříleté denní studium. Střídá se vždy jeden týden teoretické výuky a jeden týden odborného výcviku v rozsahu stanoveném učebním plánem. Praktické vyučování probíhá v odborné učebně školy, na pracovištích školy a na smluvních pracovištích u právnických a fyzických osob. Smluvní zajištění praktického vyučování žáků je realizováno v souladu s ustanovením § 65 školského zákona v podnikové sféře u právnických a fyzických osob na základě smlouvy o výuce. Smlouva je uzavírána na dobu neurčitou nebo na 1 školní rok.

V pololetí se žáci v provozovnách prostřídají. Snahou SOŠ a SOU je vystřídat žáky v různých typech provozu (restaurace, hotely, závodní a školní jídelny). Výuka u smluvních partnerů probíhá pod vedením instruktorů z řad zkušených pracovníků těchto firem a je kontrolována učiteli odborného výcviku nebo vedoucím učitelem odborného výcviku.

Teoretické předměty se vyučují v kmenových učebnách, které jsou vybaveny běžnou technikou (tabule, vizualizér, video, dataprojektory). Pro výuku jazyků mají učitelé k dispozici PC, magnetofony. Výuka tělesné výchovy probíhá ve sportovní hale a na atletickém stadionu.

Výuka informatiky probíhá v odborných učebnách. Každý žák má k dispozici osobní počítač s potřebným softwarovým vybavením a připojením na internet.

Pojetí vzdělávacího programu

Učební obor je náročný na manuální a intelektové dovednosti žáků při uplatnění tvořivého a logického myšlení a estetického vnímání. Vyučující vedou žáky k trpělivé a soustavné práci a usilují o to, aby si žáci vytvořili kladný vztah ke zvolenému oboru a získali správné pracovní návyky.

Obecným cílem vzdělávacího programu je připravit pracovníka, který se dobře umístí na trhu práce, případně bude schopen reagovat na měnící se podmínky trhu práce. Cílem vzdělávacího programu je poskytnout žákům určité množství všeobecných a odborných poznatků a dovedností pro práci kuchaře a číšníka. Všeobecně vzdělávací předměty rozšiřují a prohlubují všeobecné znalosti a dovednosti žáka a vytvářejí předpoklady pro odborné vzdělávání.

Vzdělávací program umožňuje získání všeobecných a odborných vědomostí a manuálních a intelektových dovedností, potřebných k vykonávání povolání kuchař-číšník. Při sestavování a naplňování ŠVP je respektována snaha o vybavení absolventa takovými znalostmi, dovednostmi a postoji, které mu umožní dobré uplatnění na trhu práce. Při sestavování obsahu vzdělávání jsou respektovány požadavky sociálních partnerů příslušné odbornosti. Učivo odborných předmětů je vybráno s ohledem na možnosti pracovního uplatnění absolventa v různých typech provozních jednotek v regionu.

Odborné předměty jsou zaměřeny na získání přehledu o potravinách a nápojích, jejich vlastnostech, způsobu skladování a ošetřování, zpracování surovin a osvojení technologických postupů při přípravě pokrmů a nápojů. Technologie a praktická příprava je zaměřena na pokrmy studené, teplé a cukrářské kuchyně. V teoretické výuce se žáci seznamují se zařízením gastronomických provozoven a používaným inventářem, získávají vědomosti o stolničení a učí se pravidlům jednoduché a složité obsluhy. Obsah odborných předmětů je předmětně koordinován s odborným výcvikem. Cílem odborného výcviku je praktické osvojení dovedností a aplikace všeobecných a odborných dovedností. V teorii i praxi jsou žáci vedeni k hospodárnému zacházení s potravinami a k ekologickému chování, ke slušnému chování a k dodržování hygienických předpisů a předpisů bezpečnosti práce.

Kompetence absolventa

Vzdělávání v oboru směřuje v souladu s cíli středního odborného vzdělávání k tomu, aby si žáci vytvořili, v návaznosti na základní vzdělávání a na úrovni odpovídající jejich schopnostem a studijním předpokladům, následující klíčové a odborné kompetence.

Klíčové kompetence**Kompetence k učení**

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi byli schopni efektivně se učit, vyhodnocovat dosažené výsledky a pokroky, reálně si stanovovat potřeby a cíle svého dalšího vzdělávání, absolventi by měli:

- mít pozitivní vztah k učení a vzdělávání;
- ovládat různé techniky učení, umět si vytvořit vhodný studijní režim a podmínky;
- uplatňovat různé způsoby práce s textem (zvl. studijní a analytické čtení), umět
- efektivně vyhledávat a zpracovávat informace;
- poslouchat s porozuměním mluvené projevy (např. výklad, přednášku, proslov), pořizovat si poznámky;
- využívat ke svému učení různé informační zdroje, včetně svých zkušeností i zkušeností jiných lidí;
- sledovat a hodnotit pokrok při dosahování cílů svého učení, přijímat hodnocení výsledků svého učení od jiných lidí;
- znát možnosti svého dalšího vzdělávání, zejména v oboru a povolání.

Kompetence k řešení problémů

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi byli schopni samostatně řešit běžné pracovní i mimopracovní problémy, absolventi by měli:

- porozumět zadání úkolu nebo určit jádro problému, získat informace potřebné k řešení problému, navrhnout způsob řešení, popř. varianty řešení a zdůvodnit jej, vyhodnotit a ověřit správnost zvoleného postupu a dosažené výsledky;
- uplatňovat při řešení problémů různé metody myšlení a myšlenkové operace;
- volit prostředky a způsoby (pomůcky, studijní literaturu, metody a techniky) vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, využívat zkušenosti a vědomosti nabyté dříve;
- spolupracovat při řešení problémů s jinými lidmi (týmové řešení).

Komunikativní kompetence

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi byli schopni vyjadřovat se v písemné i ústní formě v různých učebních, životních i pracovních situacích, absolventi by měli:

- vyjadřovat se přiměřeně účelu jednání a komunikační situaci v projevech mluvených i psaných a vhodně se prezentovat;
- formulovat své myšlenky srozumitelně a souvisle, v písemné podobě přehledně a jazykově správně;
- účastnit se aktivně diskusí, formulovat a obhajovat své názory a postoje;
- zpracovávat běžné administrativní písemnosti a pracovní dokumenty;
- snažit se dodržovat jazykové a stylistické normy i odbornou terminologii;
- zaznamenávat písemně podstatné myšlenky a údaje z textů, popř. projevů jiných lidí;
- vyjadřovat se a vystupovat v souladu se zásadami kultury projevu a chování;
- dosáhnout jazykové způsobilosti potřebné pro základní komunikaci v cizojazyčném prostředí nejméně v jednom cizím jazyce;
- dosáhnout jazykové způsobilosti potřebné pro základní pracovní uplatnění podle potřeb a charakteru příslušné odborné kvalifikace (např. porozumět základní odborné terminologii a základním pracovním pokynům v písemné i ústní formě);
- pochopit výhody znalosti cizích jazyků pro životní i pracovní uplatnění, být motivováni k prohlubování svých jazykových dovedností.

Personální a sociální kompetence

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi byli připraveni stanovovat si na základě poznání své osobnosti přiměřené cíle osobního rozvoje v oblasti zájmové i pracovní, pečovat o své zdraví, spolupracovat s ostatními a přispívat k utváření vhodných mezilidských vztahů, absolventi by měli:

- posuzovat reálně své fyzické a duševní možnosti, odhadovat důsledky svého jednání a chování v různých situacích;
- stanovovat si cíle a priority podle svých osobních schopností, zájmové a pracovní orientace a životních podmínek;
- reagovat adekvátně na hodnocení svého vystupování a způsobu jednání ze strany jiných lidí, přijímat radu i kritiku;
- ověřovat si získané poznatky, kriticky zvažovat názory, postoje a jednání jiných lidí;
- mít odpovědný vztah ke svému zdraví, pečovat o svůj fyzický i duševní rozvoj, být si vědomi důsledků nezdravého životního stylu a závislostí;
- adaptovat se na měnící se životní a pracovní podmínky a podle svých schopností a možností je pozitivně ovlivňovat, být připraveni řešit své sociální i ekonomické záležitosti, být finančně gramotní;
- pracovat v týmu a podílet se na realizaci společných pracovních a jiných činností;
- přijímat a odpovědně plnit svěřené úkoly;
- podněcovat práci týmu vlastními návrhy na zlepšení práce a řešení úkolů, nezaujatě zvažovat návrhy druhých;
- přispívat k vytváření vstřícných mezilidských vztahů a k předcházení osobním konfliktům, nepodléhat předsudkům a stereotypům v přístupu k druhým.

Občanské kompetence a kulturní povědomí

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi uznávali hodnoty, postoje podstatné pro život v demokratické společnosti a dodržovali je, jednali v souladu s udržitelným rozvojem a podporovali hodnoty národní, evropské i světové kultury, absolventi by měli:

- jednat odpovědně, samostatně a iniciativně nejen ve vlastním zájmu, ale i ve veřejném zájmu;
- dodržovat zákony, respektovat práva a osobnost druhých lidí (popř. jejich kulturní specifika), vystupovat proti nesnášenlivosti, xenofobii a diskriminaci, pomáhat druhým lidem;
- jednat v souladu s morálními principy a zásadami společenského chování, přispívat k uplatňování hodnot demokracie;
- uvědomovat si – v rámci plurality a multikulturního soužití – vlastní kulturní, národní a osobnostní identitu, přistupovat s aktivní tolerancí k identitě druhých;
- zajímat se aktivně o politické a společenské dění u nás a ve světě;
- chápat význam životního prostředí pro člověka a jednat v duchu udržitelného rozvoje;
- uznávat hodnotu života, uvědomovat si odpovědnost za vlastní život a spoluodpovědnost při zabezpečování ochrany života a zdraví ostatních;
- uznávat tradice a hodnoty svého národa, chápat jeho minulost i současnost v evropském a světovém kontextu;
- podporovat hodnoty místní, národní, evropské i světové kultury a mít k nim vytvořen pozitivní vztah.

Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi byli schopni optimálně využívat své osobnostní a odborné předpoklady pro úspěšné uplatnění ve světě práce, pro budování a rozvoj své profesní kariéry a s tím související potřebu celoživotního učení, absolventi by měli:

- mít odpovědný postoj k vlastní profesní budoucnosti, a tedy i vzdělávání;
- uvědomovat si význam celoživotního učení a být připraveni přizpůsobovat se měnícím se pracovním podmínkám;
- mít přehled o možnostech uplatnění na trhu práce v daném oboru; cílevědomě a zodpovědně rozhodovat o své budoucí profesní a vzdělávací dráze;

- mít reálnou představu o pracovních, platových a jiných podmínkách v oboru a o požadavcích zaměstnavatelů na pracovníky a umět je srovnávat se svými představami a předpoklady;
- umět získávat a vyhodnocovat informace o pracovních i vzdělávacích příležitostech, využívat poradenské a zprostředkovatelské služby jak z oblasti světa práce, tak vzdělávání;
- komunikovat vhodně s potenciálními zaměstnavateli, prezentovat svůj odborný potenciál a své profesní cíle;
- znát obecná práva a povinnosti zaměstnavatelů a pracovníků;
- rozumět podstatě a principům podnikání, mít představu o právních, ekonomických, administrativních, osobnostních a etických aspektech soukromého podnikání; dokázat vyhledávat a posuzovat podnikatelské příležitosti v souladu s realitou tržního prostředí, se svými předpoklady a dalšími možnostmi.

Matematické kompetence

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi byli schopni funkčně využívat matematické dovednosti v různých životních situacích, efektivně hospodařit s financemi, absolventi by měli:

- správně používat a převádět běžné jednotky, používat pojmy kvantifikujícího charakteru;
- číst různé formy grafického znázornění (tabulky, diagramy, grafy, schémata apod.);
- provádět reálný odhad výsledku řešení dané úlohy; nacházet vztahy mezi jevy a předměty při řešení praktických úkolů, umět je popsat a využít pro dané řešení;
- aplikovat znalosti o základních tvarech předmětů a jejich vzájemné poloze v rovině i prostoru;
- aplikovat matematické postupy při řešení praktických úkolů v běžných životních i pracovních situacích.

Digitální kompetence

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi pracovali s osobním počítačem, s jeho základním a aplikačním programovým vybavením, ale i s dalšími prostředky ICT a využívali adekvátní zdroje informací, efektivně pracovali s informacemi, absolventi by měli:

- pracovat s osobním počítačem a dalšími prostředky informačních a komunikačních technologií;
- pracovat s běžným základním a aplikačním programovým vybavením;
- učit se používat nové aplikace;
- komunikovat elektronickou poštou a využívat další prostředky online a offline komunikace;
- získávat informace z otevřených zdrojů, zejména pak s využitím celosvětové sítě Internet;
- pracovat s informacemi z různých zdrojů nesenými na různých médiích (tištěných, elektronických, audiovizuálních), a to i s využitím prostředků informačních a komunikačních technologií;
- uvědomovat si nutnost posuzovat rozdílnou věrohodnost různých informačních zdrojů a kriticky přistupovat k získaným informacím, být mediálně gramotní;
- kreativně a kriticky využívat AI (artificial intelligence);
- aplikovat zásady kyberbezpečnosti a wellbeingu.

Odborné kompetence

Dbát na bezpečnost práce a ochranu zdraví při práci, tzn., aby absolventi:

- dodržovali bezpečnost práce, chápali ji jako nedílnou součást péče o zdraví svých spolupracovníků i hostů, jako součást řízení jakosti a jednu z podmínek získání či udržení certifikátu jakosti příslušných norem;
- znali a dodržovali základní právní předpisy týkající se bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a požární prevence;

- osvojili si zásady a návyky bezpečné a zdravé neohrožující pracovní činnosti, včetně zásad ochrany zdraví při práci u zařízení se zobrazovacími jednotkami (monitory, displeje apod.), rozpoznali možnost nebezpečí úrazu nebo ohrožení zdraví a byli schopni zajistit odstranění závad a možných rizik;
- znali systém péče o zdraví pracujících (včetně preventivní péče, uměli uplatňovat nároky na ochranu zdraví v souvislosti s prací, nároky vzniklé úrazem nebo poškozením zdraví v souvislosti s vykonáváním práce);
- byli vybaveni vědomostmi o zásadách poskytování první pomoci při náhlém onemocnění nebo úrazu a dokázali první pomoc sami poskytnout.

Usilovat o nejvyšší kvalitu své práce, výrobků nebo služeb, tzn., aby absolventi:

- chápali kvalitu jako významný nástroj konkurenceschopnosti a dobrého jména organizace;
- dodržovali stanovené normy (standardy) a předpisy související se systémem řízení jakosti zavedeným na pracovišti;
- dbali na zabezpečování parametrů (standardů) kvality procesů, výrobků nebo služeb, zohledňovali požadavky klienta (zákazníka, hosta).

Jednat ekonomicky a v souladu se strategií udržitelného rozvoje, tzn., aby absolventi:

- znali význam, účel a užitečnost vykonávané práce, její finanční, popř. společenské ohodnocení;
- zvažovali při plánování a posuzování určité činnosti možné náklady, výnosy, vliv na životní prostředí, sociální dopady;
- efektivně hospodařili s finančními prostředky;
- nakládali se surovinami, materiály, energiemi, odpady, vodou a jinými látkami ekonomicky a s ohledem na životní prostředí.

Uplatňovat moderní poznatky o výživě, potravinách a nápojích, tzn., aby absolventi:

- měli přehled o výživě a nových trendech ve stravování, znali zásady racionální výživy, druhy základních diet a alternativní způsoby stravování;
- rozlišovali potraviny podle druhu, jejich složení a vlastností;
- využívali vlastnosti potravin a nápojů pro technologickou úpravu;
- správně využívali způsoby skladování potravin a nápojů;
- sestavovali menu, jídelní a nápojové lístky podle gastronomických pravidel.

Ovládat technologii přípravy pokrmů včetně hygienických zásad, tzn., aby absolventi:

- uplatňovali zásady hygieny v gastronomii a systém HACCP;
- ovládali technologické postupy přípravy pokrmů české kuchyně i zahraničních kuchyní;
- kontrolovali kvalitu, správně uchovávali pokrmy, esteticky dohotovovali a expedovali výrobky;
- používali a udržovali technická a technologická zařízení v gastronomickém provozu;
- objasnili a využívali kulinářské dovednosti.

Ovládat techniku odbytu, tzn. aby, absolventi:

- ovládali druhy a techniku odbytu;
- volili vhodné způsoby a systémy obsluhy podle charakteru společenské příležitosti, používali vhodný inventář;
- společensky vystupovali a profesionálně jednali ve styku s hosty, partnery a spolupracovníky;
- dbali na estetiku pracovního prostředí při pracovních činnostech.

Vykonávat obchodně-provozní aktivity, tzn., aby absolventi:

- sjednávali odbyt výrobků, zboží a služeb;
- připravili podklady pro nákup surovin a dalšího materiálu;
- zkontrolovali deklarovaný druh surovin a gramáž;
- posoudili senzoricky nezávadnost a kvalitu surovin;

- sestavovali kalkulace cen výrobků a služeb;
- orientovali se v ekonomicko-právním zabezpečení provozu společného stravování;
- sestavovali nabídkové listy výrobků a služeb podle různých kritérií;
- využívali marketingové nástroje k prezentaci provozovny, nabídce služeb a výrobků, využívali prostředky podpory prodeje;
- vyhotovovali podnikové a obchodní písemnosti v souladu s normalizovanou úpravou.

Průřezová témata

Zařazení průřezových témat do výuky je zaměřeno tak, aby si žák uvědomil vzájemnou použitelnost a souvislost znalostí a dovedností z různých vzdělávacích oblastí. Průřezová témata výrazně formují charakter žáků a jejich postoje, jsou zařazována do všech ročníků vždy podle vhodné vazby na učivo, prostupují celým vzděláváním a promítají se v řadě činností ve výuce, v žákovských projektech i dalších aktivitách školy, jako jsou besedy, exkurze, přímá pracovní činnost žáků (praxe).

Téma **Občan v demokratické společnosti** napomáhá rozvoji sociálních kompetencí žáků. Zejména v prvním ročníku se zařazují témata k pochopení postavení člověka ve společnosti, formování postojů žáků, aby byli schopni vytvořit dobrý třídní kolektiv, dovedli se navzájem respektovat a pomáhat si. Další oblastí je formování názorů mladých lidí a orientace na správné hodnoty života, formování povědomí o nebezpečí návykových látek, nebezpečí šikany, o pěstování zdravého životního stylu. Velký význam má jednotný přístup všech pedagogů k chování žáků. Žáci i pedagogové jsou si vědomi, že všichni vytváří image školy, zvláště ve vztahu k veřejnosti. Do této oblasti spadá i vyhledávání problémových žáků, kteří narušují kolektiv a řešení těchto situací ve spolupráci s výchovným poradcem.

Žáci jsou vedeni k tomu, aby:

- měli vhodnou míru sebevědomí, sebeodpovědnosti a schopnost morálního úsudku;
- byli připraveni klást si základní existenční otázky a hledat na ně odpovědi a řešení;
- hledali kompromisy mezi osobní svobodou a sociální odpovědností a byli kriticky tolerantní;
- byli schopni odolávat myšlenkové manipulaci;
- dovedli se orientovat v mediálních obsazích, kriticky je hodnotit a optimálně využívat masová média pro své různé potřeby;
- dovedli jednat s lidmi, diskutovat o citlivých nebo kontroverzních otázkách, hledat kompromisní řešení;
- byli ochotni se angažovat nejen pro vlastní prospěch, ale i pro veřejné zájmy a ve prospěch jiných lidí, zejména sociálně potřebných, doma i v jiných zemích;
- vážili si materiálních a duchovních hodnot, dobrého životního prostředí a snažili se je chránit a zachovat pro budoucí generace.

Výchova k odpovědnému a aktivnímu občanství v demokratické společnosti

Zahrnuje vědomosti a dovednosti z těchto oblastí:

- osobnost a její rozvoj;
- komunikace, vyjednávání, řešení konfliktů;
- společnost – jednotlivec a společenské skupiny, kultura, náboženství;
- stát, politický systém, politika, soudobý svět;
- masová média;
- morálka, svoboda, odpovědnost, tolerance, solidarita;
- potřebné právní minimum pro soukromý a občanský život.

Téma **Člověk a životní prostředí** vede k pochopení významu přírody a správného chování člověka v přírodě. Toto téma se dobře začleňuje do odborného učiva, kde

se klade důraz na pochopení závislosti člověka na přírodních surovinách, správném hospodaření

se surovinami a výrobky, na odpovědnosti člověka za zachování udržitelného rozvoje společnosti. Formou rozhovorů či besed si žáci uvědomují souvislost různých činností člověka s životním prostředím.

Žáci jsou vedeni k tomu, aby:

- pochopili souvislosti mezi různými jevy v prostředí a lidskými aktivitami, mezi lokálními, regionálními a globálními environmentálními problémy;
- chápali postavení člověka v přírodě a vlivy prostředí na jeho zdraví a život;
- porozuměli souvislostem mezi environmentálními, ekonomickými a sociálními aspekty ve vztahu k udržitelnému rozvoji;
- respektovali principy udržitelného rozvoje;
- získali přehled o způsobech ochrany přírody, o používání technologických, ekonomických a právních nástrojů pro zajištění udržitelného rozvoje;
- samostatně a aktivně poznávali okolní prostředí, získávali informace v přímých kontaktech s prostředím a z různých informačních zdrojů;
- pochopili vlastní odpovědnost za své jednání a snažili se aktivně podílet na řešení environmentálních problémů;
- osvojili si základní principy šetrného a odpovědného přístupu k životnímu prostředí v osobním a profesním jednání;
- dokázali esteticky a citově vnímat své okolí a přírodní prostředí;
- osvojili si zásady zdravého životního stylu a vědomí odpovědnosti za své zdraví.

Přínos průřezového tématu je ve třech rovinách:

- informativní, směřující k získání potřebných znalostí a dovedností, jejich chápání a hodnocení;
- formativní, zaměřené zejména na vytváření hodnot a postojů ve vztahu k životnímu prostředí (etických, citových, estetických apod.);
- sociálně-komunikativní, zaměřené na rozvoj dovedností vyjadřovat a zdůvodňovat své názory, zprostředkovávat informace, obhajovat řešení problematiky životního prostředí a působit pozitivním směrem na jednání a postoje druhých lidí.

Téma **Člověk a svět práce** je vhodně realizováno v motivačních metodách, kdy je v žácích formován dobrý vztah ke zvolenému oboru. Seznamují se s náročností oboru, učitelé pěstují v žácích touhu po uplatnění a odborném růstu, učí je řešit problémové situace. Jsou procvičovány dovednosti, které mohou žákům pomoci při hledání zaměstnání – sepsání žádosti o místo, sepsání životopisu, vyhledávání nabídek, nácvik rozhovorů a další.

Cílem průřezového tématu Člověk a svět práce je vybavit žáka praktickými dovednostmi a informacemi pro jeho budoucí pracovní život tak, aby byl schopen efektivně reagovat na dynamický rozvoj trhu práce a měnící se požadavky na pracovníky. Prostřednictvím kariérového vzdělávání si žák osvojí znalosti, a především dovednosti pro řízení své kariéry a života, které využije pro cílené plánování a odpovědné rozhodování o svém osobním rozvoji, dalším vzdělávání a seberealizaci v profesních záměrech. Zároveň se naučí přijímat změny ve své profesní kariéře jako běžnou součást života.

Obsah kariérového vzdělávání je možné rozdělit do několika tematických okruhů

1. Individuální příprava na pracovní trh

- sebereflexe ve vztahu k osobním profesním a vzdělávacím plánům, mimoškolním aktivitám, přístupu k učení a studijním výsledkům, schopnostem, vlastnostem i zdravotním předpokladům, vytvoření osobního portfolia dovedností i se zkušenostmi z informálního učení;

- písemná i verbální prezentace v prostředí trhu práce – formy aktivního hledání práce, zpracování žádosti o zaměstnání, formy životopisů a motivačních dopisů a jejich vytvoření, praktická příprava na jednání s potenciálním zaměstnavatelem, přijímací pohovor a výběrové řízení;
- vyhledávání zaměstnání, informační zdroje a jejich vyhodnocení;
- aktivní plánování a projektování profesní kariéry, dosahování cílů podle stanoveného plánu.

2. Svět vzdělávání

- význam celoživotního učení jako požadavku pro osobní růst a udržení konkurenceschopnosti a profesní restart;
- formální a neformální vzdělávací příležitosti, možnosti vzdělávání v zahraničí, návaznosti vzdělávání po absolvování střední školy, rekvalifikace;
- ověřené kariérové informace jako podmínka při rozhodování o profesních a vzdělávacích záměrech – informační zdroje, posuzování informací o vzdělávání, pracovních nabídkách, trhu práce.

3. Svět práce

- trh práce z hlediska globalizace i regionální ekonomiky, jeho ukazatele, všeobecné vývojové trendy, požadavky zaměstnavatelů;
- nové formy a podmínky práce, pracovní mobilita, možnosti zaměstnání v zahraničí;
- technologický rozvoj v činnostech lidské práce, základní charakteristiky pracovních činností;
- pracovní uplatnění po absolvování příslušného oboru vzdělání včetně alternativních možností;
- zákoník práce, formy pracovního vztahu, práva a povinnosti zaměstnance a zaměstnavatele.

4. Podpora státu ve sféře zaměstnanosti

- služby kariérového poradenství;
- zprostředkovatelské služby při hledání práce, pracovní agentury, služby úřadu práce.

Člověk a digitální svět

Realizace tématu spočívá ve zdokonalování schopností žáků pracovat s různými prostředky informačních a komunikačních technologií. Práce s nimi patří ke všeobecnému vzdělání moderního člověka.

Žáci jsou vedeni k tomu, aby byli schopni pracovat s prostředky informačních a komunikačních technologií a efektivně je využívali jak v průběhu vzdělávání, tak při výkonu povolání, stejně jako v činnostech, které jsou a budou běžnou součástí jejich osobního a občanského života, aby v souvislosti s prací s prostředky informačních a komunikačních technologií porozuměli zásadám kyberbezpečnosti a digitálního wellbeingu, aby využívali kreativně, ale kriticky AI (artificial intelligence), aby posuzovali objektivitu a spolehlivost výstupů AI s pomocí původních zdrojů a uměli klást otázky, hledat chyby a ověřovat zdroje.

Hodnocení žáků

Při hodnocení žáků je používáno numerické a slovní hodnocení.

Hodnocení žáků vyplývá z dílčí klasifikace žáka během pololetí. Vyučující využívají k hodnocení znalostí žáka různé druhy zkoušek - písemné práce vypracované jednotlivci i výsledky skupinové práce, praktické práce nebo ústní zkoušení, aj., sledují průběžně výkon žáka, jeho aktivity při vyučování a připravenost na vyučování.

Při klasifikaci je hodnocena ucelenost, přesnost a trvalost osvojení požadovaných poznatků, kvalita a rozsah získaných dovedností, schopnost uplatňovat osvojené poznatky a dovednosti, samostatnost při řešení teoretických a praktických úkolů, schopnost využívat a zobecňovat zkušenosti a poznatky získané při praktických

činnostech, samostatnost a tvořivost. V předmětech praktického zaměření se hodnotí také vztah k práci, k pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem, osvojení si praktických dovedností a návyků, využití získaných teoretických vědomostí v praktických činnostech, aktivita, samostatnost, tvořivost, iniciativa. Součástí hodnocení žáků je i hodnocení chování a vystupování žáků, prezentování školy, výsledky žáků při soutěžích apod.

Celkové hodnocení žáka v jednotlivých povinných i nepovinných vyučovacích předmětech se uskutečňuje formou klasifikace na konci prvního a druhého pololetí stupni prospěchu:

- 1 - výborný
- 2 - chvalitebný
- 3 - dobrý
- 4 - dostatečný
- 5 - nedostatečný

Stupeň 1 (výborný)

Žák ovládá požadované poznatky, fakta, pojmy, definice a zákonitosti uceleně, přesně, úplně a chápe vztahy mezi nimi. Pohotově vykonává požadované intelektuální a motorické činnosti. Samostatně a tvořivě uplatňuje osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů, při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí. Myslí logicky správně, zřetelně se u něho projevuje samostatnost a tvořivost. Jeho ústní a písemný projev je správný, přesný a výstižný. Grafický projev je přesný a estetický. Výsledky jeho činnosti jsou kvalitní, pouze s menšími nedostatky. Je schopen samostatně studovat vhodné texty.

Stupeň 2 (chvalitebný)

Žák ovládá požadované poznatky, fakta, pojmy, definice a zákonitosti v podstatě uceleně, přesně a úplně. Pohotově vykonává požadované intelektuální a motorické činnosti. Samostatně a produktivně nebo podle menších podnětů učitele uplatňuje osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů, při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí. Myslí správně, v jeho myšlení se projevuje logika a tvořivost. Ústní a písemný projev mívá menší nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. Kvalita výsledků činnosti je zpravidla bez podstatných nedostatků. Grafický projev je estetický, bez větších nepřesností. Je schopen samostatně, nebo s menší pomocí studovat vhodné texty.

Stupeň 3 (dobrý)

Žák má v ucelenosti, přesnosti a úplnosti osvojení si požadovaných poznatků, faktů, pojmů, definic a zákonitostí nepodstatné mezery. Při vykonávání požadovaných intelektuálních a motorických činností projevuje nedostatky. Podstatnější nepřesnosti a chyby dovede za pomoci učitele korigovat. V uplatňování osvojených poznatků a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se dopouští chyb. Uplatňuje poznatky a provádí hodnocení jevů a zákonitostí podle podnětů učitele. Jeho myšlení je vcelku správné, ale málo tvořivé, v jeho logice se vyskytují chyby. V ústním a písemném projevu má nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. V kvalitě výsledků jeho činnosti se projevují častější nedostatky, grafický projev je méně estetický a má menší nedostatky. Je schopen samostatně studovat podle návodu učitele.

Stupeň 4 (dostatečný)

Žák má v ucelenosti, přesnosti a úplnosti osvojení si požadovaných poznatků závažné mezery. Při provádění požadovaných intelektuálních a motorických činností je málo pohotový a má větší nedostatky. V uplatňování osvojených poznatků a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se vyskytují závažné chyby. Při využívání poznatků pro výklad a hodnocení jevů je nesamostatný. V logice myšlení se vyskytují závažné chyby, myšlení není tvořivé. Jeho ústní a písemný projev má vážné nedostatky

ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. V kvalitě výsledků jeho činnosti a v grafickém projevu se projevují nedostatky, grafický projev je málo estetický. Závažné nedostatky a chyby dovede žák s pomocí učitele opravit. Při samostatném studiu má velké těžkosti.

Stupeň 5 (nedostatečný)

Žák si požadované poznatky neosvojil uceleně, přesně a úplně, má v nich závažné a značné mezery. Jeho dovednost vykonávat požadované intelektuální a motorické činnosti má velmi podstatné nedostatky. V uplatňování osvojených vědomostí a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se vyskytují velmi závažné chyby. Při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí nedovede své vědomosti uplatnit ani s podněty učitele. Neprojevuje samostatnost v myšlení, vyskytují se u něho časté logické nedostatky. V ústním a písemném projevu má závažné nedostatky ve správnosti, přesnosti i výstižnosti. Kvalita výsledků jeho činnosti a grafický projev mají vážné nedostatky. Závažné nedostatky a chyby nedovede opravit ani s pomocí učitele. Nedovede samostatně studovat.

Nelze-li žáka hodnotit na konci prvního pololetí, určí ředitel školy pro jeho hodnocení náhradní termín, a to tak, aby klasifikace za první pololetí byla ukončena nejpozději do 2 měsíců po skončení prvního pololetí. Není-li možné hodnotit ani v náhradním termínu, žák se za první pololetí nehodnotí. Vzhledem k tomu, že učivo příslušného vyučovacího předmětu ve druhém pololetí navazuje na učivo z prvního pololetí, je nezbytné, aby žák, který úspěšně ukončí klasifikaci tohoto předmětu až ve druhém pololetí, zvládl také učivo pololetí prvního.

Nelze-li žáka hodnotit za druhé pololetí, určí ředitel školy pro jeho hodnocení náhradní termín, a to tak, aby hodnocení za druhé pololetí bylo provedeno nejpozději do konce září následujícího školního roku. Není-li žák hodnocen ani v tomto termínu, neprospěl.

Do vyššího ročníku postoupí žák, který na konci druhého pololetí příslušného ročníku prospěl ze všech povinných předmětů.

Žák, který na konci druhého pololetí neprospěl nejvýše ze 2 povinných předmětů, nebo žák, který neprospěl na konci prvního pololetí nejvýše ze 2 povinných předmětů vyučovaných pouze v prvním pololetí, koná z těchto předmětů opravnou zkoušku nejpozději do konce příslušného školního roku v termínu stanoveném ředitelem školy. Opravné zkoušky jsou komisionální. Žák, který nevykoná opravnou zkoušku úspěšně nebo se k jejímu konání nedostaví, neprospěl. Ze závažných důvodů může ředitel školy žákovi stanovit náhradní termín opravné zkoušky nejpozději do konce září následujícího školního roku.

Má-li zletilý žák nebo zákonný zástupce nezletilého žáka pochybnosti o správnosti hodnocení na konci prvního nebo druhého pololetí, může do 3 pracovních dnů ode dne, kdy se o hodnocení prokazatelně dozvěděl, nejpozději však do 3 pracovních dnů od vydání vysvědčení, požádat ředitele školy o přezkoumání výsledků hodnocení žáka; je-li vyučujícím žáka v daném předmětu ředitel školy, Krajský úřad.

Ředitel školy může s písemným doporučením školského poradenského zařízení povolit nezletilému žákovi se speciálními vzdělávacími potřebami nebo s mimořádným nadáním na žádost jeho zákonného zástupce a zletilému žákovi nebo studentovi se speciálními vzdělávacími potřebami nebo s mimořádným nadáním na jeho žádost vzdělávání podle individuálního vzdělávacího plánu. Ředitel školy může povolit vzdělávání podle individuálního vzdělávacího plánu i z jiných závažných důvodů.

Zásady individuálního vzdělávacího plánu:

- není nezbytná pravidelná docházka do vyučování, absence ve vyučování není evidována v třídní knize, není třeba ji omlouvat;
- ukončení klasifikace vždy nejpozději v řádném termínu ukončení klasifikace dané třídy;
- povinností žáka je dohodnout si termíny a formu zkoušení (písemná, ústní před třídou, komisionální) s vyučujícími všech předmětů ve spolupráci s třídním učitelem;
- odborný výcvik je nezbytné absolvovat v plném rozsahu a ve všech ročnících.

Případné problémy (změny termínů zkoušení, praxí aj.) je třeba řešit bezodkladně s vyučujícími dotyčných předmětů a informovat o nich průběžně třídního učitele.

Chování žáka se hodnotí stupni hodnocení:

- 1 - velmi dobré
- 2 - uspokojivé
- 3 - neuspokojivé

Stupeň 1 (velmi dobré)

Žák dodržuje školní řád včetně jeho dodatků a pravidla slušného chování, jednání a vystupování ve škole i na veřejnosti. Má kladný vztah ke škole i třídě. Dopouští se pouze méně závažných přestupků proti školnímu řádu.

Stupeň 2 (uspokojivé)

Žák se dopustil závažnějšího přestupku proti školnímu řádu (více hodin neomluvené absence, nevhodné chování vůči učitelům, zaměstnancům školy nebo jiným osobám při vyučování, praktickém vyučování nebo v souvislosti s ním, opakované kouření v areálu školy, podvádění apod.), zpravidla mu již předtím bylo uděleno další kázeňské opatření (důtka třídního učitele, důtka ředitele), nebo se opakovaně dopustí méně závažných přestupků (pozdní příchody do vyučování a jednotlivých hodin, nevhodné oblečení a úprava zevnějšku, neplnění úkolů zadaných učitelem apod.). Žák je však přístupný výchovnému působení a zpravidla se snaží své chyby napravit.

Stupeň 3 (neuspokojivé)

Žák se dopustí velmi závažného přestupku proti školnímu řádu - např. několik dnů neomluvené absence; zvláště hrubý slovní nebo úmyslný fyzický útok vůči jinému žákovi a pracovníkům školy vč. domova mládeže a školní jídelny; opakované slovní nebo úmyslné fyzické útoky vůči jinému žákovi a pracovníkům školy vč. domova mládeže a školní jídelny; jednání vůči spolužákovi, které lze klasifikovat jako šikanování; prokázaná krádež ve škole, na akci organizované školou vč. praxí, na domově mládeže; nošení, distribuce a zneužívání návykových látek ve škole, domově mládeže a akcích organizovaných školou ve smyslu platné legislativy; opakované požívání alkoholických nápojů ve škole, domově mládeže a akcích organizovaných školou aj. velmi závažné přestupky. Zpravidla mu již předtím bylo uděleno další kázeňské opatření (důtka třídního učitele, důtka ředitele), případně i podmíněné vyloučení ze studia. Žák je málo přístupný výchovnému působení a zpravidla se ani nesnaží své chyby napravit.

Celkové hodnocení žáka se na vysvědčení vyjadřuje stupni:

- prospěl (a) s vyznamenáním
- prospěl (a)
- neprospěl (a)

Specifikace stupňů celkového hodnocení podle vyhlášky č.13/ 2005 Sb., o středním vzdělávání, § 3 v platném znění

Žák prospěl s vyznamenáním, není-li klasifikován v žádném povinném předmětu stupněm horším než 2 - chvalitebný a průměrný prospěch z povinných předmětů není horší než 1,50.

Žák prospěl, není-li klasifikace v některém povinném předmětu vyjádřena stupněm 5 - nedostatečný.

Žák neprospěl, je-li klasifikace v některém povinném předmětu vyjádřena stupněm 5 - nedostatečný.

5. UČEBNÍ PLÁN

Název školního vzdělávacího programu: Kuchař - číšník
 Kód oboru vzdělání: 65-51-H/01
 Název oboru vzdělání: Kuchař - číšník
 Délka a forma vzdělávání: 3 roky, denní forma
 Platnost: od 1. 9. 2022 počínaje 1. ročníkem

Přehled vyučovacích předmětů a jejich hodinové dotace, rozvržení do ročníků, celkové počty vyučovacích hodin

65-51-H/01 Kuchař - číšník			
Učební plán			
Vyučovací předmět	Počet vyučovacích hodin		
	1. ročník	2. ročník	3. ročník
Český jazyk a literatura	2	2	1
1. cizí jazyk	2	2	2
2. cizí jazyk	1	1	1
Občanská nauka	1	1	1
Chemie	1	0	0
Potravinářská chemie	0	1	0
Základy přírodních věd	0,5	0,5	0
Matematika	1	2	1
Tělesná výchova	1	1	1
Informatika	1	1	1
Ekonomika	1	1	1
Technologie	2	2,5	3
Potraviny a výživa	1	1,5	1,5
Zařízení provozoven	1	0	0
Stolníčení	1	1	1,5
Společenská výchova	1	0	0
Komunikace ve službách	0	0	1
Odborný výcvik	15	15	15
Celkem	32,5	32,5	31

Přehled využití vyučovacích týdnů ve školním roce

65-51-H/01 Kuchař - číšník			
Učební plán			
Činnost	Počet týdnů v ročníku		
	1. ročník	2. ročník	3. ročník
Vyučování podle rozpisu učiva	34	34	30
Časová rezerva (opakování učiva, exkurze, výchovně vzdělávací akce)	6	6	7
Závěrečná zkouška	0	0	3
Celkem	40	40	40

6. PŘEHLED ROZPRACOVÁNÍ OBSAHU VZDĚLÁVÁNÍ V RVP DO ŠVP

Škola:	SOŠ a SOU, Vlašim, Zámek 1									
Kód a název RVP	65-51-H/01 Kuchař - číšník									
Název ŠVP:	Kuchař - číšník									
RVP				ŠVP						
Vzdělávací oblasti a obsahové okruhy	Minimální počet vyučovacích hodin za celou dobu vzdělávání			Vyučovací předmět	Počet vyučovacích hodin za studium					
	týdenních		celkových		1. r.	2. r.	3. r.	kontrola	součet	celkem
Jazykové vzdělávání				Český jazyk a literatura	1	1	1	3	98	98
- český jazyk a literatura	3		96							
- dva cizí jazyky	6	3	192	1. cizí jazyk	2	2	2	6	196	294
				2. cizí jazyk	1	1	1	3	98	
Společenskovědní vzdělávání	3		96	Občanská nauka	1	1	1	3	98	98
Přírodovědné vzdělávání	3		96	Chemie	1	0	0	1	34	102
				Potravinářská chemie	0	1	0	1	34	
				Základy přírodních věd	0,5	0,5	0	1	34	
Matematické vzdělávání	4		128	Matematika	1	2	1	4	132	132
Estetické vzdělávání	2		64	Český jazyk a literatura	1	1	0	2	68	68
Vzdělávání pro zdraví	3		96	Tělesná výchova	1	1	1	3	98	98
Vzdělávání v informačních a komunikačních technologiích	3		96	Informatika	1	1	1	3	98	98
Ekonomické vzdělávání	3		96	Ekonomika	1	1	1	3	98	98
Výroba pokrmů	10	29,5	320	Technologie	2	2,5	3	7,5	243	1289
				Potraviny a výživa	1	1,5	1,5	4	130	
				Zařízení provozoven	1	0	0	1	34	
				Odborný výcvik	9	9	9	27	882	
Odbyt a obsluha	7	14,5	224	Stolníčení	1	1	1,5	3,5	113	701
				Odborný výcvik	6	6	6	18	588	
Komunikace ve službách	2		64	Společenská výchova	1	0	0	1	34	64
				Komunikace ve službách	0	0	1	1	30	
Disponibilní hodiny	47	47	1504	vyčerpáno/zbývá	47/0					
Celkem	96		3072	Celkem	32,5	32,5	31	96	3140	3140

7. UČEBNÍ OSNOVY

7.1 Český jazyk a literatura

Název a adresa školy:	Střední odborná škola a Střední odborné učiliště, Vlašim, Zámek 1
Název školního vzdělávacího programu:	Kuchař - číšník
Kód oboru vzdělání:	65-51-H/01
Název oboru vzdělání:	Kuchař - číšník
Platnost školního vzdělávacího programu:	od 01. 09. 2022 počínaje 1. ročníkem do
Dodatek 1	od do
Dodatek 2	od do

Cíl předmětu

Jazykové vzdělávání v českém jazyce vychovává žáky ke sdělnému kultivovanému jazykovému projevu a podílí se na rozvoji jejich duševního života. Obecným cílem jazykového vzdělávání je rozvíjet komunikační kompetence žáků a naučit je užívat jazyk jako prostředek k dorozumívání a myšlení, k přijímání, sdělování a výměně informací. Jazykové vzdělávání se rovněž podílí na rozvoji sociálních kompetencí žáků. K dosažení tohoto cíle přispívá i estetické vzdělávání, a naopak estetické vzdělávání prohlubuje jazykové znalosti a kultivuje jazykový projev žáků. Estetické vzdělávání významně přispívá ke kultivaci člověka, vychovává žáky ke kultivovanému jazykovému projevu a podílí se na rozvoji jejich duševního života. Má nadpředmětový charakter a je důležité, aby se prolínalo co největším počtem vyučovacích předmětů. Obecným cílem estetického vzdělávání je utvářet kladný vztah k materiálním a duchovním hodnotám, snažit se přispívat a jejich tvorbě a ochraně. Vytvořený systém kulturních hodnot pomáhá formovat postoje žáka a je obranou proti snadné manipulaci a intoleranci. Estetické vzdělávání se podílí rovněž na rozvoji sociálních kompetencí žáků. K dosažení tohoto cíle přispívá i jazykové vzdělávání v mateřském jazyce. Práce s uměleckým textem je na tomto stupni vzdělávání zaměřena především na výchovu k vědomému, kultivovanému čtenářství. Poznání textu slouží rovněž k vytváření rozmanitých komunikačních situací, v nichž probíhá dialog žáků s texty a učitelem i mezi žáky navzájem. Žáci jsou vedeni i k esteticky tvořivým aktivitám.

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci:

- uplatňovali český jazyk v rovině recepce, reprodukce a interpretace;
- využívali jazykové vědomosti a dovednosti v praktickém životě, vyjadřovali se srozumitelně a souvisle, formulovali a obhajovali své názory;
- chápali význam kultury osobního projevu pro společenské a pracovní uplatnění;
- získávali a kriticky hodnotili informace z různých zdrojů a předávali je vhodným způsobem s ohledem na jejich uživatele;
- uplatňovali ve svém životním stylu estetická kritéria;
- chápali umění jako specifickou výpověď o skutečnosti;
- správně formulovali a vyjadřovali své názory;
- přistupovali s tolerancí k estetickému citění, vkusu a zájmu druhých lidí;
- podporovali hodnoty místní, národní, evropské i světové kultury a měli k nim vytvořen pozitivní vztah;
- získali přehled o kulturním dění;
- uvědomovali si vliv prostředků masové komunikace na utváření kultury.

Charakteristika učiva

Obsah předmětu vychází z obsahového okruhu RVP – Vzdělávání a komunikace v českém jazyce, Estetické vzdělávání. Učivo je rozvrženo do tří oblastí.

Oblast mluvnice navazuje na znalosti ze základní školy o základech pravopisu, prohlubuje je a upevňuje je, rozvíjí slovní zásobu a vyjadřovací schopnosti žáků, aby pochopili rozdíl mezi spisovnou a nespisovnou normou. Žáci pracují s jazykovými příručkami, Pravidly českého pravopisu, jazykovými slovníky.

Oblast slohu se věnuje sestavení jednoduchého vypravování, zdokonalování kultury osobního projevu, správnému, srozumitelnému, jasnému a věcnému vyjadřování a jeho použití v běžných životních situacích, zdokonalování komunikativních dovedností. Žáci si prohlubují kulturnost vyjadřování a vystupování s ohledem na zvolený učební obor.

Oblast literatury je zaměřena na rozlišování základních literárních druhů a žánrů na základě četby ukázek, upevňování znalostí o významných dílech naší i světové literatury od nejstarších dob do současnosti.

Výuka českého jazyka a literatury využívá znalostí ze základní školy a mezipředmětově se doplňuje s předměty občanská nauka, cizí jazyk, ICT, odborné předměty (podle jednotlivých učebních oborů).

Výukové strategie

Dialog, přednáška, výklad, beseda, řízený rozhovor, samostatná a skupinová práce, doplňování, testy, frontální opakování, motivace, soutěže. Vyhledávání informací v odborných publikacích, učebnicích, na internetu atd.

Další formy:

- četba a interpretace konkrétních ukázek z literárních děl;
- referáty o přečtených knihách či zhlédnutých filmech (samostatná vystoupení před spolužáky);
- návštěva místní knihovny a muzea, filmových a divadelních představení;
- dramatizace uměleckého textu;
- prohlubování čtenářských dovedností.

Hodnocení žáků

Při hodnocení žáka v předmětu Český jazyk a literatura klademe důraz zvláště na:

- úroveň zvládnutí poznatků o českém pravopise a schopnosti jej aplikovat v konkrétních případech;
- dovednost kritické práce s texty;
- pracovali s informacemi a komunikačními prostředky;
- samostatnost úsudku žáka a dovednost výstižně formulovat své myšlenky, zvládnutí správné argumentace a diskuse;
- schopnost žáků nacházet v uměleckých dílech estetické hodnoty;
- zájem žáků o estetické a funkční normy.

Žáci budou hodnoceni na základě ústního i písemného zkoušení, při pololetní klasifikaci bude zohledněn celkový přístup žáka k vyučovacímu procesu, k plnění studijních povinností a budou zohledňovány jejich schopnosti a předpoklady pro vzdělávání. Hodnocení bude v souladu s klasifikačním řádem, který je součástí školního řádu.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a průřezových témat

Klíčové kompetence

Předmět Český jazyk a literatura se podílí především na rozvoji komunikativních klíčových kompetencí, svým obsahem, tématy a metodami výuky pomáhá rozvíjet také ostatní klíčové kompetence. V rámci tohoto vyučovacího předmětu se realizují též některá průřezová témata.

Ve vyučovacím předmětu Český jazyk a literatura se žáci učí ústně i písemně se prezentovat při vstupu na trh práce, formulovat svá očekávání a své priority, vyjadřovat se při úřední korespondenci, sestavit žádost, profesní životopis, podat inzerát a vytvořit na něj odpověď. Žáci jsou vedeni k tomu, aby efektivně pracovali s informacemi a komunikačními prostředky a aby se dovedli orientovat v masových médiích, využívali je a kriticky hodnotili, naučili se odolávat myšlenkové manipulaci. Zároveň se v tomto předmětu žáci učí jednat s lidmi, diskutovat, hledat kompromisy, učí se být tolerantními a zodpovědnými. Předmět Český jazyk a literatura také napomáhá tomu, aby si žáci vážili materiálních i duchovních hodnot, dobrého životního prostředí a snažili se je chránit a zachovat pro budoucí generace.

Průřezová témata

Občan v demokratické společnosti

Žáci jsou vedeni k tomu, aby:

- měli vhodnou míru sebevědomí, sebeodpovědnosti a schopnost morálního úsudku;
- byli připraveni klást si základní existenční otázky a hledat na ně odpovědi a řešení;
- dovedli jednat s lidmi, diskutovat o citlivých otázkách a hledat kompromisní řešení;
- dovedli se orientovat v mediálních obsazích, kriticky je hodnotit a optimálně využívat masová média pro své různé potřeby;
- vážili si materiálních a duchovních hodnot.

Člověk a životní prostředí

Žáci jsou vedeni k tomu, aby:

- chápali postavení člověka v přírodě a vlivy prostředí na jeho zdraví a život;
- získávali informace v přímých kontaktech s prostředím a z různých informačních zdrojů;
- pochopili vlastní odpovědnost za své jednání a snažili se aktivně podílet na řešení environmentálních problémů;
- dokázali esteticky a citově vnímat své okolí a přírodní prostředí.

Člověk a svět práce

Cílem je:

- vést žáka k odpovědnosti za vlastní život;
- naučit žáka formulovat své profesní cíle, plánovat a cílevědomě vytvářet profesní kariéru podle svých potřeb a schopností;
- motivovat žáka k celoživotnímu učení pro udržení konkurenceschopnosti na trhu práce a pro aktivní osobní a profesní rozvoj;
- naučit žáka vyhledávat v relevantních informačních zdrojích a kriticky posuzovat informace o profesních příležitostech a možnostech dalšího vzdělávání;
- naučit žáka efektní sebe prezentaci při jednání s potenciálními zaměstnavateli.

Člověk a digitální svět

Žáci jsou vedeni:

- k základní práci s textovými editory, kde se učí vytvářet a upravovat jednoduché texty, jako jsou dopisy nebo krátké zprávy;
- k používání digitálních nástrojů pro vytváření jednoduchých dokumentů nebo základních prezentací;

- ke schopnosti vyhledávat, ověřovat a využívat informace z dostupných digitálních zdrojů, jako jsou internetové vyhledávače a jednoduché online encyklopedie;
- k dovednosti práce s elektronickými texty, včetně čtení a základní orientace v digitálních dokumentech;
- k pochopení základních pravidel autorského práva a k etickému chování při používání a sdílení digitálního obsahu;
- k základnímu používání digitálních nástrojů pro tvorbu a úpravu jednoduchých literárních textů a vizuálních děl, k vytváření digitální projektů s ohledem na autorská práva a etické normy;
- k využívání dostupných digitálních zdrojů pro inspiraci a rozvoj vlastních uměleckých nápadů; ke kreativnímu a kritickému využívání AI (artificial intelligence);
- k porozumění zásadám kyberbezpečnosti a digitálního wellbeingu.

Výuka probíhá:

1. ročník	2 hodiny týdně / celkem 68 hodin
2. ročník	2 hodiny týdně / celkem 68 hodin
3. ročník	1 hodina týdně / celkem 30 hodin

1. ročník**68 hodin**

Výsledky vzdělávání	Obsah vzdělávání
Žák: - zvládá pravidla českého pravopisu na určité úrovni podle svých možností a schopností; - dokáže určit ve větě základní větné členy; - dokáže vyjmenovat slovní druhy;	Opakování a upevňování základních vědomostí a dovedností z tvarosloví, skladby a pravopisu
- rozlišuje spisovný jazyk, hovorový jazyk, dialekty a stylově příznakové jevy a ve vlastním projevu volí prostředky adekvátní komunikační situaci; - řídí se zásadami správné výslovnosti; - v písemném projevu uplatňuje znalosti českého pravopisu; - pracuje s nejnovějšími normativními příručkami českého jazyka; - orientuje se v soustavě jazyků; - odhaluje a opravuje jazykové nedostatky a chyby; - rozvíjí slovní zásobu a vyjadřovací schopnosti; - rozliší na ukázkách spisovný jazyk, obecnou češtinu, dialekty; - zamýšlí se nad významem a strukturou slov; - používá kultivované vyjadřování; - prohlubuje si pravopisné dovednosti; - používá adekvátní SZ včetně příslušné odborné terminologie;	Zdokonalování jazykových vědomostí a dovedností - národní jazyk a jeho útvary - jazyková kultura - demokratizace jazyka - postavení češtiny mezi ostatními evropskými jazyky - zvukové prostředky a ortoepické normy jazyka - hlavní principy českého pravopisu - přehled základních pravopisných pravidel - Pravidla českého pravopisu: práce s příručkou - tvoření slov, stylové rozvrstvení a obohacování slovní zásoby - slovní zásoba vzhledem k příslušnému oboru vzdělání, terminologie - slohové rozvrstvení slovní zásoby - jazykové příručky, zásady práce s nimi - slova jednoznačná, mnohoznačná, homonyma, synonyma, antonyma - slovo, základní stavební jednotka jazyka

	- hláskosloví
- vhodně se prezentuje, argumentuje a obhájí svá stanoviska; - zdokonaluje kulturu osobního projevu; - osvojuje si principy a normy kultivovaného vyjadřování a vystupování; - umí klást otázky a vhodně formulovat odpovědi; - vyjadřuje postoje neutrální, pozitivní (pochválit) i negativní (kritizovat, polemizovat); - vyjadřuje se věcně správně, jasně a srozumitelně; - je schopen přednést krátký projev; - vystihne charakteristické znaky různých druhů textu a rozdílů mezi nimi; - rozpozná funkční styl a v typických příkladech slohový útvar; - připravuje se na aktivní účast na společenském dění; - zjišťuje potřebné informace z dostupných zdrojů, umí si je vybírat, orientovat se v nich a přistupovat k nim kriticky; - má přehled o denním tisku a tisku podle svých zájmů; - vyjadřuje svými slovy své myšlenky, zážitky, názory a postoje; - prokazuje věcně správné, jasné a srozumitelné vyjadřování;	Komunikační a slohová výchova - sloh a podstata slohu, obecné poučení o slohu - vyjadřování ve sféře prostě sdělovací - základy stylistiky - individuální styl - slohotvorní činitele objektivní a subjektivní - komunikační situace, komunikační strategie - vyjadřování přímé i zprostředkované technickými prostředky - vyjadřování monologické i dialogické, neformální i formální, připravené a nepřipravené - projevy prostě sdělovací, jejich základní znaky, postupy a prostředky - krátké informační útvary, zpráva, oznámení, inzerát, reklama - vypravování, kompozice a jazykové prostředky - popis a charakteristika ve vypravování - vyprávěcí postupy v běžné komunikaci, v uměleckém projevu, v publicistice - grafická a formální úprava jednotlivých písemných projevů; - charakteristické jazykové prostředky

- zjišťuje potřebné informace z dostupných zdrojů, vybírá je a přistupuje k nim kriticky; - používá klíčová slova při vyhledávání informačních pramenů; - samostatně zpracovává informace; - rozumí obsahu textu i jeho částí; - pořizuje z odborného textu výpisky; - má přehled o denním tisku a tisku podle svých zájmů; - má přehled o knihovnách a jejich službách;	Práce s textem a získávání informací - informatická výchova - techniky a druhy čtení s důrazem na čtení studijní - orientace v textu - rozbor textu z hlediska sémantiky, kompozice a stylu - druhy a žánry textu - získávání a zpracování informací z textu - třídění a hodnocení textů - zpětná reprodukce textu - práce s různými příručkami pro školu i veřejnost - knihovny a jejich služby
- na příkladech objasní výsledky lidské činnosti z různých oblastí umění; - vyjádří vlastní prožitky z recepce daných uměleckých děl; - uvede hlavní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře; - samostatně vyhledá informace v této oblasti; - prohloubí si poznatky o nejstarších dílech světové literatury; - utřídí si základní poznatky o období středověké literatury; - vystihne charakteristické znaky literárních směrů; - charakterizuje problematiku pobělohorského období; - prohlubuje si znalosti o významných představitelích národního obrození;	Umění a literatura - úvod do literárního učiva 1. ročníku - umění jako specifická výpověď o skutečnosti - literatura jako druh umění - podstata a funkce literatury - aktivní poznávání různých druhů umění našeho i světového, současného i minulého, v tradiční i mediální podobě - hlavní literární směry a jejich představitelé v kontextu doby - výběr z nejstarších literatur - výběr ze středověké literatury - renesanční literatura - literatura doby pobělohorské - představitelé literatury národního obrození
- vystihne charakteristické znaky různých literárních textů a rozdíly mezi nimi; - rozliší konkrétní literární díla podle základních druhů a žánrů; - postihne sémantický význam textu; - interpretuje text a debatuje o něm;	Práce s literárním textem - základy literární vědy - základy teorie literatury - literární druhy a žánry ve vybraných dílech národní a světové literatury - četba a interpretace literárního textu - metody interpretace textu - tvořivé činnosti

- má přehled o kulturních institucích v České republice i ve svém regionu, chápe jejich význam; - orientuje se v nabídce kulturních akcí v místě bydliště a školy; - navštěvuje kulturní akce; - dokáže zhodnotit tyto akce; - sleduje tisk.	Kultura - kulturní instituce v ČR a regionu - kultura národností na našem území - společenská kultura: principy a normy kulturního chování, společenská výchova - kultura bydlení, odívání - lidové umění a užitá tvorba - ochrana a využívání kulturních hodnot
--	--

2. ročník**68 hodin**

Výsledky vzdělávání	Obsah vzdělávání
Žák: - zvládá pravidla českého pravopisu na určité úrovni podle svých možností a schopností; - dokáže vyjmenovat slovní druhy; - dokáže určit ve větě základní větné členy;	Opakování a upevňování základních vědomostí a dovedností z tvarosloví, skladby a pravopisu
- odhaluje a opravuje jazykové nedostatky a chyby; - aplikuje znalosti z 1. ročníku, zdůvodňuje použití jazykových norem; - v písemném i mluveném projevu aplikuje poznatky z tvarosloví; - v textu určí slovní druhy; - vysvětlí tvorbu koncovek; - určí druhy, stupňování; - funkce zájmen ve větě; - pravopis číslovek; - mluvnické kategorie u sloves; - neohebné slovní a jejich funkce; - rozlišuje pravopisné jevy; - rozdíl mezi slovními druhy; - aplikace koncovek v praxi;	Zdokonalování jazykových vědomostí a dovedností Tvarosloví - gramatické tvary a konstrukce a jejich sémantické funkce - slovní druhy a jejich klasifikace - slovní druhy ohebné a neohebné, základní přehled - podstatná jména - přídavná jména - zájmena - číslovky - slovesa - slovní druhy neohebné - pravopis slovních druhů - určování slovních druhů - shoda podmětu s přísudkem

- vyjadřuje se věcně správně, jasně a srozumitelně; - vystihne charakteristické znaky různých druhů textu a rozdíly mezi nimi; - posoudí kompozici textu, jeho slovní zásobu a skladbu; - odborně se vyjadřuje o jevech svého oboru v základních útvarech odborného stylu, především popisného; - vhodně používá jednotlivé slohové postupy a základní útvary; - shrnuje poznatky z tvarosloví, skladby, stylistiky a využívá jich ve svých vystoupeních; - ovládá techniku mluveného slova, správně klade otázky a vhodně formuluje odpovědi; - sestaví jednoduché zpravodajské a propagační útvary; - uplatňuje získané vědomosti a dovednosti při přípravě mluvních cvičení;	Komunikační situace a slohová výchova - komunikační situace, komunikační strategie - kultura mluveného projevu - projevy administrativní - publicistické útvary - média jako zdroj informací - projevy prakticky odborné, jejich základní znaky, postupy a prostředky - osobní a úřední dopis, žádost - zápis z porady - technická zpráva - pracovní hodnocení - popis osoby, věci, popis pracovního postupu - mluvčí a adresát - monolog a dialog - psaný a mluvený projev - popis osoby, věci - grafická a formální úprava jednotlivých písemných projevů
- umí oslovit, naváže kontakt s posluchačem; - vyjádří svůj postoj neutrální, pozitivní i negativní; - vhodně se prezentuje; - vyjadřuje se věcně správně, jasně a srozumitelně; - klade otázky a vhodně formuluje odpovědi; - chápe rozdíl mezi projevem mluveným a psaným; - vysvětlí rozdíl mezi monologem a dialogem; - je schopen sestavit a přednést krátký prostě sdělovací a administrativní projev; - dokáže popsat osobu nebo věc; - napíše osobní dopis;	Práce s textem a získávání informací - získávání a zpracování informací z textu (též odborného, administrativního, publicistického, zvláště zpravodajského) např. ve formě anotace, konspektu, jejich třídění a hodnocení - zpětná reprodukce textu - práce s různými příručkami pro školu i veřejnost - výstavba textu - členění na odstavce - osnova, konspekt, výpisky - grafická a formální úprava jednotlivých písemných projevů - stylistická cvičení - moderní způsoby komunikace
- vyjádří vlastní prožitky z recepce daných uměleckých děl; - na příkladech objasní výsledky lidské činnosti z různých oblastí umění; - uvede hlavní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře; - samostatně vyhledává informace v této oblasti; - rozpozná charakteristické rysy realismu v různých druzích umění;	Umění a literatura - umění jako specifická výpověď o skutečnosti - aktivní poznávání různých druhů umění našeho i světového, současného i minulého, v tradiční i mediální podobě - hlavní literární směry a jejich představitelé v kontextu doby - realismus v české a světové literatuře - česká poezie 2. poloviny 19. století

- vysvětlí znaky kritického realismu a význam K. H. Borovského pro moderní českou žurnalistiku; - prokáže recitační a interpretační dovednosti - objasní specifickou funkci divadla na konci 19. století; - zařazení autorů na základě uměleckých směrů, využití četby; - využití vlastní četby a filmové tvorby;	- česká literatura na konci 19. století - česká literatura na přelomu 19. a 20. století - úloha a funkce divadla - shrnutí uměleckých směrů - obraz 1. světové války v české a světové literatuře - poezie a próza mezi dvěma světovými válkami
- vystihne charakteristické znaky různých literárních textů a rozdílů mezi nimi; - text interpretuje a debatuje o něm; - rozezná umělecký text od neuměleckého; - konkrétní literární díla klasifikuje podle základních druhů a žánrů; - při rozboru textu uplatňuje znalosti z literární teorie;	Práce s literárním textem - četba a interpretace literárního textu - cestopisy - metody interpretace textu - tvořivé činnosti - získávání informací z textu (též odborného a administrativního)
- orientuje se v nabídce kulturních institucí; - chápe místo divadla v uměleckém světě i ve svém životě; - uplatňuje pravidla společenského chování při návštěvě divadelního představení; - rozliší pojmy komedie a tragédie; - uvede významné české i světové dramatiky.	Kultura - kulturní aktuality v rámci regionu - divadlo a dramatické umění - Národní divadlo a jeho historie - významné divadelní instituce v regionu - estetické a funkční normy při tvorbě a výrobě předmětů používaných v běžném životě

3. ročník**30 hodin**

Výsledky vzdělávání	Obsah vzdělávání
Žák: - pěstuje přesnost a kulturu jazyka; - řídí se zásadami správné výslovnosti; - v písemném projevu uplatňuje zásady českého pravopisu; - rozlišuje spisovný jazyk, obecnou češtinu a dialekty; - ve vlastním projevu volí prostředky adekvátní komunikační situaci; - používá adekvátní slovní zásobu včetně příslušné odborné terminologie; - nahradí běžné cizí slovo českým ekvivalentem a naopak; - určí základní a rozvíjející větné členy; - orientuje se ve výstavbě textu; - využívá znalostí skladby při psaní interpunkčních znamének; - odstraňuje jazykové a stylizační nedostatky; - rozpozná větu jednoduchou a souvětí;	Zdokonalování jazykových vědomostí a dovedností - úvod do učiva 3. ročníku. - procvičování základních znalostí a dovedností - hlavní zásady českého pravopisu - souhrnné opakování mluvnického učiva - jazyková kultura - zvukové prostředky a ortoepické normy jazyka - gramatické tvary a konstrukce a jejich sémantická funkce - větná skladba - věta a větné členy - druhy vět z gramatického a komunikačního hlediska - stavba a tvorba komunikátu - druhy vět podle obsahu

- využívá pravopisných pravidel;	- druhy vět podle složení - věta jednoduchá - souvětí - shoda přísudku s podmětem
- zdokonaluje se ve znalosti jazykového systému; - odhaluje a odstraňuje jazykové a stylizační nedostatky; - ovládá a uplatňuje základní principy jeho výstavby; - orientuje se ve výstavbě textu; - poukáže na přednosti kultivovaného písemného projevu, rozliší použití slov z jednotlivých jazykových rovin; - ovládá grafickou a formální stránku útvarů administrativního stylu; - shromáždí informace ke slohovým útvarům na zadané nebo zvolené téma; - samostatně sestaví strukturovaný životopis; - vyjadřuje se věcně, výstižně a jazykově správně; - je schopen uplatnit všechny své poznatky při konkrétních komunikačních situacích;	Komunikační a slohová výchova - jazyková a řečová kultura - kultura osobního projevu - řečové projevy - zásady mluveného projevu - útvary administrativního stylu - žádost - sestavování životopisu - výklad, odborný výklad - referát, odborný referát - úvaha - kritika - grafická a formální stránka administrativních projevů - projevy připravené a nepřipravené - samostatné výstupy žáků - veřejný projev - analýza tvorby textů
- rozumí obsahu textu i jeho částí; - vystihne charakteristické znaky různých druhů textu a rozdíly mezi nimi; - posoudí text z různých hledisek (tvarosloví, slovní zásoba, skladba, kompozice apod.); - samostatně vyhledává a zpracovává informace; - rozumí obsahu textu i jeho částí; - vypracuje osnovu;	Práce s textem a získávání informací - orientace v textu, jeho rozbor z hlediska sémantiky, kompozice a stylu - druhy a žánry textu - získávání a zpracování informací z textu ve formě osnovy - zpětná reprodukce textu - práce s různými příručkami pro školu i veřejnost
- vyjádří vlastní prožitky z recepce daných uměleckých děl; - na příkladech objasní výsledky lidské činnosti z různých oblastí umění; - uvede hlavní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře; - samostatně vyhledává informace v této oblasti; - charakterizuje dobu od konce 2. světové války až po současnost; - uvede významné historické mezníky ovlivňující kulturní dění u nás a zhodnotí jejich význam; - uvede významné české divadelní scény; - zařadí do období autory a díla;	Umění a literatura - umění jako specifická výpověď o skutečnosti - aktivní poznávání různých druhů umění našeho i světového, současného i minulého, v tradiční i mediální podobě - hlavní literární směry a jejich představitelé v kontextu doby - obraz okupace a 2. světové války v literatuře - vývoj české poezie a prózy od r. 1945 až do současnosti - světová literatura a její představitelé od r. 1945 až do současnosti

- vysvětlí pojmy oficiální, exilová a samizdatová literatura; - vyjádří vlastní prožitky z recepce daných uměleckých děl; - samostatně vyhledá informace v této oblasti; - uvede významné osobnosti českého filmu (režiséři, herci); - vyjmenuje významná filmová a televizní díla;	- české a světové drama od r. 1945 až do současnosti - česká filmová a televizní tvorba od r. 1945 až do současnosti - filmové a televizní žánry - filmová a televizní díla - ukázky z filmové a televizní tvorby, jejich interpretace, využití audiovizuální techniky
- vystihne charakteristické znaky různých literárních textů a rozdíly mezi nimi; - text interpretuje a debatuje o něm; - rozezná umělecký text od neuměleckého; - konkrétní literární díla klasifikuje podle základních druhů a žánrů; - při rozboru textu uplatňuje získané znalosti; - samostatně vyhledá informace v této oblasti; - zhodnotí význam daného autora i díla pro jejich dobu, pro příslušný umělecký směr i pro další generace; - četba a interpretace literárního textu;	Práce s literárním textem - literární druhy a žánry ve vybraných dílech národní a světové literatury - četba a interpretace literárního textu - zaměření tvorby: reakce na válku, socialistický realizmus, společenská próza, exil a samizdat, současná próza a ostatní próza - české drama: divadelní scény, zaměření her, exil a samizdat
- orientuje se v nabídce kulturních institucí; - porovná typické znaky kultur hlavních národností na našem území; - popíše vhodné společenské chování v dané situaci; - vyjádří vlastní prožitky z recepce daných uměleckých děl; - výchova směřuje k vědomému, kultivovanému čtenářství; - vytváření různých komunikačních situací; - vedení k esteticky tvořivým aktivitám.	Kultura - kulturní aktuality v rámci regionu - divadlo a dramatické umění - významné divadelní instituce v regionu - estetické a funkční normy při tvorbě a výrobě předmětů používaných v běžném životě - ochrana a využívání kulturních hodnot - funkce reklamy a propagačních prostředků a její vliv na životní styl

7.2 Anglický jazyk

Název a adresa školy:	Střední odborná škola a Střední odborné učiliště, Vlašim, Zámek 1
Název školního vzdělávacího programu:	Kuchař - číšník
Kód oboru vzdělání:	65-51-H/01
Název oboru vzdělání:	Kuchař - číšník
Platnost školního vzdělávacího programu:	od 01. 09. 2022 počínaje 1. ročníkem do
Dodatek 1	od do
Dodatek 2	od do

Cíl předmětu

Cílem předmětu je naučit žáky:

- komunikovat v rámci základních témat, vyměňovat si všeobecné i odborné informace, volit vhodné metody a jazykové prostředky;
- porozumět jednodušším projevům z běžného života i společenské praxe;
- umět pracovat s anglickým textem z oblasti každodenního života i odborné praxe;
- využívat vědomosti a dovednosti získané ve výuce mateřského jazyka při studiu anglického jazyka;
- umět se písemně vyjádřit k základním životním situacím;
- získávat informace o vybraných anglicky mluvících zemích, získané poznatky využívat ke komunikaci;
- umět pracovat s jazykovými příručkami, slovníky, internetem, časopisy, naučit se efektivně zvládnout cizí jazyk na úrovni A2;
- využívat osvojenou odbornou slovní zásobu při jednání se zahraničním zákazníkem;
- chápat a respektovat tradice a kulturní hodnoty jiných národů.

Charakteristika učiva

Obsah předmětu vychází z obsahového okruhu RVP – Vzdělávání a komunikace v cizím jazyce. Jednotlivé tematické celky navazují na výuku předmětu cizí jazyk na základní škole. Výuka rozvíjí slovní zásobu, výslovnost, gramatiku a pravopis a základní produktivní a receptivní dovednosti. Součástí učiva je i odborná terminologie a realie anglicky mluvících zemí.

Výukové strategie

Výuka je prakticky orientována na řečové dovednosti žáka. Žák je stimulován a podporován v zájmu o studium zvoleného jazyka. Volbou vhodných metod je podporována jeho sebedůvěra, samostatnost, iniciativa, zodpovědnost za vlastní učení a schopnost sebehodnocení.

Gramatické učivo vychází z kontextu a opírá se o systém mateřského jazyka s oporou o učebnice, pracovní sešity, slovníky a jiné učební materiály.

Do výuky jsou vhodně zařazovány aktivující didaktické metody: hry, rozhovory, skupinová práce, diskuse, samostatná vystoupení žáků, referáty, poslech s porozuměním, mediální výukové programy, internet, práce se slovníky, cizojazyčné a odborné časopisy, názorné pomůcky pro výuku odborné terminologie, křížovky, zábavné materiály, korespondence, transformační drill, vlastní práce žáků.

Hodnocení žáků

Hodnocení výsledků žáků vychází z klasifikačního řádu školy. Klasifikaci ovlivňují tři základní faktory a to písemné zkoušení souhrnné z učiva jednotlivých tematických celků, písemné zkoušení dílčí zaměřené k aktuálně probíranému učivu a hodnocení ústního projevu, které zahrnuje nejen zkoušení u tabule, ale i celkový projev, aktivní přístup při vyučování, vedení zápisů apod.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a průřezových témat

Klíčové kompetence

Oblast komunikativních kompetencí

- rozvíjet dovednosti potřebné k učení se, k lepšímu porozumění světu, ve kterém žák žije a k prohloubení vědomostí o něm;
- seznamovat žáka s tradicemi a zvyky jiných národů, oprošťovat od předsudků rasismu a nesnášenlivosti a vést k prohlubování vlastní národní identity, rozvíjet dovednosti potřebné ke sdělení a vyžádání si důležitých informací;
- podporovat tvořivost, samostatnost i práci v týmu, přispívat k rozvoji volných vlastností žáka, rozvíjet nadání a utvářet jeho adekvátní sebevědomí a aspiraci.

Oblast digitálních kompetencí

- používat textové editory pro vytváření a úpravu textů a práci s jednoduchými dokumenty, jako jsou formuláře a zprávy;
- kriticky vyhodnocovat získané informace;
- správně používat angličtinu v elektronické komunikaci a v práci s digitálními platformami, které jsou důležité pro budoucí profesní život.

Podrobný popis klíčových kompetencí je rozepsán v kapitole 4.

Průřezová témata

Občan v demokratické společnosti

Žák jedná s lidmi, vyslechne jejich názor a přiměřeně diskutuje na dané téma, vyjadřuje ústně i písemně svoje názory v rozsahu osvojené slovní zásoby, jedná samostatně a dovede pracovat i v týmu.

Člověk a svět práce

Žák umí přiměřeně pracovat s informacemi, vyhledat je, vyhodnotit a použít, umí se představit, sdělit svoje záliby, profesi, je schopen popsat pracoviště a některé pracovní operace, záliby a jmenovat jiné pracovní příležitosti na trhu práce.

Člověk a životní prostředí

Žák se učí lépe poznávat svět a lépe mu porozumět, rozlišuje a hodnotí sociální chování své i jiných z hlediska zdraví a životosprávy.

Člověk a digitální svět

Žák je veden k základní práci s textovými editory, kde se učí vytvářet a upravovat jednoduché texty, jako jsou dopisy nebo krátké zprávy, k používání digitálních nástrojů pro vytváření jednoduchých dokumentů nebo základních prezentací, ke schopnosti vyhledávat, ověřovat a využívat informace z dostupných digitálních zdrojů, jako jsou internetové vyhledávače a jednoduché online encyklopedie, k dovednosti pracovat s elektronickými texty, včetně čtení a základní orientace v digitálních dokumentech, k pochopení základních pravidel autorského práva a k etickému chování při používání a sdílení digitálního obsahu, ke kreativnímu a kritickému využívání AI (artificial intelligence); k porozumění zásadám kyberbezpečnosti a digitálního wellbeingu.

Podrobný popis průřezových témat je rozepsán v kapitole 4.

Výuka probíhá:

1. ročník	2 hodiny týdně / celkem 68 hodin
2. ročník	2 hodiny týdně / celkem 68 hodin
3. ročník	2 hodiny týdně / celkem 60 hodin

1. ročník**68 hodin**

Výsledky vzdělávání	Obsah vzdělávání
Žák: - rozumí mluvenému projevu učitele (pokynům v cizím jazyce, jednoduchým větám a kratším souvislým projevům); - rozumí frázím, které se vztahují k běžným tématům každodenního života, jsou-li sdělovány jasně a srozumitelně; - zachytí hlavní myšlenky z vyslechnutého rozhovoru, určí počet osob, které mluví a téma rozhovoru - čte nahlas audioorálně probrané texty; - čte s porozuměním (nahlas i potichu) jednoduché texty se známou slovní zásobou, orientuje se v nich, umí z nich vybrat hlavní myšlenky a důležité informace; - rozumí nápisům na orientačních tabulích; - vhodně používá překladové slovníky; - vyjadřuje se v jednoduchých větách v rozsahu probrané slovní zásoby a mluvnice v běžných životních situacích; - rozhovor s vrstevníkem či známou dospělou osobou; - tvoří otázky k vyslechnutému textu; - stručně požádá o vysvětlení neznámého výrazu, zopakování dotazu či zpomalení tempa řeči; - samostatně zformuluje vlastní myšlenky ve formě krátkého sdělení; - vyplní stručný osobní dotazník; - napíše blahopřání k narozeninám, SMS zprávu, krátký osobní dopis (o sobě, kamarádovi, o rodině, volném čase); - napíše pozvání na oslavu narozenin; - umí přeložit přiměřený text v tištěné a elektronické podobě – rozlišuje základní jazykové prostředky, vyslovuje co nejbližší přirozené výslovnosti; - vhodně používá základní slovní zásobu v rozsahu daných komunikačních situací a tematických okruhů; - používá základní způsoby tvoření slov: skládání;	Řečové dovednosti Receptivní řečové dovednosti - poslech s porozuměním - práce s textem Produktivní řečové dovednosti - ústní vyjadřování Produktivní řečové dovednosti - písemné vyjadřování - překlad Jazykové prostředky - výslovnost - slovní zásoba - gramatika - grafická podoba jazyka a pravopis

- používá běžné gramatické prostředky a vzorce v rámci snadně předvídatelných situací - časování sloves v přítomném čase, osobní a přivlastňovací zájmena, základní číslovky; - vytvoří větu oznamovací a tázací se správným slovosledem; - vytvoří větu se způsobovým slovesem v přítomném čase; - uplatňuje v písemném projevu správnou grafickou podobu jazyka;	
- se seznámí se základy anglické výslovnosti a napodobuje přirozenou výslovnost; - bezchybně opíše jednoduchou větu; - po orální přípravě čte jednoduché věty nahlas; - osvojí si základní prvky výstavby dialogu; - osvojí si jednoduché formy představování v rámci pozdravů a loučení na formální a neformální úrovni; - zahájí rozhovor s vrstevníkem, představí se, uvede své jméno, obor, věk, bydliště, adresu; - požádá o vysvětlení neznámého výrazu, zopakování dotazu či sdělení, zpomalení tempa řeči; - používá obraty k zahájení a ukončení rozhovoru; - dokáže poděkovat, vyjádřit prosbu; - napíše krátký dopis o sobě a vyplní formulář obsahující osobní údaje a adresu; - je schopen o sobě podat základní informace: jméno, věk, povolání, adresu, místo původu a vyžádat totéž od druhých; - správně určí a pojmenuje minimálně 20 základních druhů ovoce;	Pozdravy a představování - JP - abeceda, spelling - JP - osobní zájmena - přivlastňovací zájmena, sloveso „to be“, neurčitý člen, číslovky 0-20 - ovoce – slovní zásoba
- si pamatuje základní izolované komunikativní frazeologie; - dovede sestavit a napsat jednoduchou větu, v textu nalezne důležité informace; - rozumí jednoduchým cizojazyčným pokynům učitele v rámci tématu pokud mluví přímo k němu, pečlivě a pomalu pojmenuje členy užší a širší rodiny; - poskytne informace o sobě a své rodině; - získá informace o rodině od jiné osoby; - v řízeném dialogu hovoří o členech svojí rodiny, o jejich fyzickém vzhledu, povaze, jejich povolání, zálibách, o tom co rodina vlastní; - nadepíše správně adresu na obálku; - rozumí a správně pojmenuje minimálně 20 druhů zeleniny;	Rodina a domov - rodina - JP - množné číslo podstatných jmen, sloveso „have got“, určitý člen, přivlastňovací pád, číslovky 20 a výše, předložky - zelenina – slovní zásoba

- správně seřadí slova dle základních pravidel stavby věty v psaném projevu; - čte nahlas v pomalém tempu se správnou výslovností; - ve slovníku vyhledá žádané slovo na dané téma; - rozumí jednoduchým pokynům pomalého mluveného projevu rodilého mluvčího; - domluví si s přítelem schůzku, vyjádří s termínem souhlas či nesouhlas; - dotáže se na čas; - pojmenuje dny, měsíce a části dne; - zcela jednoduchými větami hovoří o svém denním režimu a pojmenuje různé koníčky, sdělí, co ho baví a nebaví, v čem je dobrý, horší, vynikající, jaká je jeho pracovní doba na praxi a kde pracuje; - sdělí, jak tráví volný čas a co dělá v jednotlivých dnech v týdnu a v kolik hodin, získá tutéž informaci od druhé osoby a napíše tom jednoduchý, krátký neformální dopis svému příteli; - si domluví s přítelem schůzku, vyjádří s termínem souhlas či nesouhlas; - prakticky určí a správně pojmenuje min. 10 druhů koření;	Zaměstnání, volný čas a denní režim - den v životě... (A Day in the Life of...) - JP - přítomný čas prostý, slovosled - have got x have, doplňovací otázky, předmětový tvar osobních zájmen, rozkazovací způsob - koření - slovní zásoba
- uplatňuje v písemném projevu správnou grafickou podobu a dodržuje základní pravopisné normy; - samostatně přeloží přiměřený text; - dovede zapsat a používat číslovky, údaje o množství; - jednoduchými a stručnými větami zformuluje sdělení o činnostech ve škole, pojmenuje školní předměty; - umí říci, jaké předměty má ve škole, co ho baví a co ho nebaví, v čem je dobrý, horší, vynikající, jaká je jeho pracovní doba na praxi a kde pracuje; - pojmenuje základní stolní inventář;	Škola a vzdělávání - JP - číslovky násobné, čas, příslovečné určení místa a času, infinitiv, užití – ing tvaru, sloveso like, quite - stolní inventář - slovní zásoba
- rozumí jednoduchému a pomalému reprodukovánému textu rodilého mluvčího; - sdělí svou adresu, zeptá se spolužáka na jeho; - pojmenuje obytné budovy, místnosti v bytě; - pojmenuje základní vybavení bytu a domu; - přijme návštěvu v bytě, uvede ji, nabídne kávu, čaj; - stručně popíše místo a lidi ze svého prostředí, činnost, kterou právě dělají; - napíše stručný a jednoduchý text na pohlednici, přání k narozeninám; - pojmenuje a ve větách užívá znalost min. 10 odborných činností;	Bydlení a byt - činnosti v kuchyni – slovní zásoba

- vhodně využívá odbornou slovní zásobu a frazeologii; - umí zahájit, udržet a ukončit rozhovor pokud se týká základních potřeb, nebo jde o věci, které mu jsou známé; - pojmenuje základní druhy potravin a nápojů; - vyjádří, co snídá, obědvá, večeří; - objedná si a zaplatí v restauraci, orientuje se v jídelním a nápojovém lístku, rozumí některým odborným výrazům v jídelním lístku; - v jednoduchém rozhovoru dovede uvést hosta ke stolu, správně sestaví základní menu, požádá o jídelní a nápojový lístek a učiní z něho nabídku, vyžádá si účet, dotáže se na objednávku, množství a cenu kupovaného zboží; - vyjádří, jaké dárky kupuje rodičům, sourozencům, přátelům k narozeninám a různým slavnostním příležitostem a proč; - pojmenuje 10 základních předmětů z vybavení kuchyně; - zná základní druhy potravin.	Stravování, nakupování a objednávka v restauraci - před večírkem (Before the Party) - JP - this/that, předložky, whose/who's, how, much/many - vybavení kuchyně, základní potraviny a nápoje - slovní zásoba
---	--

2. ročník

68 hodin

Výsledky vzdělávání	Obsah vzdělávání
Žák: - rozumí mluvenému projevu učitele (pokynům v cizím jazyce, jednoduchým větám a kratším souvislým projevům); - rozumí pomalým a přiměřeným souvislým projevům a krátkým rozhovorům rodilých mluvčích; - zachytí hlavní myšlenky z vyslechnutého rozhovoru - čte nahlas i potichu audio-orálně probrané texty; - čte pomalu, správně a s porozuměním obecně odborné texty, které obsahují známou slovní zásobu; - orientuje se v jednoduchém obecně odborném textu, umí z něho vybrat hlavní myšlenky a důležité informace; - odhadne význam neznámých výrazů v psaném krátkém odborném textu; - vhodně používá překladové slovníky; - samostatně zformuluje vlastní myšlenky ve formě krátkého ústního sdělení v běžných situacích na veřejnosti;	Řečové dovednosti Receptivní řečové dovednosti - poslech s porozuměním - čtení textu - práce s textem Produktivní řečové dovednosti - ústní vyjadřování Produktivní řečové dovednosti - písemné vyjadřování - překlad Jazykové prostředky - výslovnost - slovní zásoba - gramatika - grafická podoba jazyka a pravopis

- zdvořile požádá o vysvětlení neznámého výrazu, zopakování dotazu či zpomalení tempa řeči; - popíše, co se děje, co kdo dělá; - reaguje v běžných a předvídatelných situacích v restauraci při obsluze hosta; - tvoří otázky k vyslechnutému textu a odpovídá na ně; - zapojí se do dialogu s žáky a učitelem; - zaznamenává hlavní myšlenky a informace z vyslechnutého nebo přečteného textu, samostatně zformuluje, s pomocí slovníku, vlastní myšlenky ve formě krátkého písemného sdělení; - napíše neformální, krátký dopis; - přeloží přiměřený text; - rozlišuje základní jazykové prostředky, vyslovuje co nejbližší přirozené výslovnosti; - vhodně používá slovní zásobu včetně vybrané frazeologie v rozsahu daných komunikačních situací a tematických okruhů a vybranou základní odbornou slovní zásobou ze svého oboru; - správně používá běžné gramatické prostředky v rámci komunikačních situací; - uplatňuje v písemném projevu správnou grafickou podobu jazyka, dodržuje pravopisnou formu;	
- systematicky upevňuje správnou výslovnost; - osvojuje si další slovní zásobu a odhaduje význam neznámých výrazů podle kontextu; - dokáže zformulovat vlastní myšlenky ve formě krátkého sdělení o svých plánech na výlet, dovede si po telefonu domluvit schůzku a pojmenovat důležité budovy ve městě; - pojmenuje 5 druhů masa a jejich úpravu;	Volný čas a zábava - JP - modální slovesa can, must, have to, vazba going to, slovosled anglické věty - maso – slovní zásoba
- samostatně používá vybranou slovní zásobu ze svého oboru a v řízeném dialogu se orientuje ve vybrané frazeologii rodilého mluvčího; - čte jednoduché odborné texty a je samostatně schopen k jeho porozumění využít slovník; - naslouchá pozorně žádosti zákazníka a přiměřeně reaguje, volí vhodnou formu obsluhy, učiní nabídku, sdělí cenu, poradí s výběrem zboží; - pojmenuje 10 druhů polévek;	Nakupování - Půjdeme nakupovat? (Shall We Go Shopping ?) - JP - would like, shall, can, could, may, - budoucí čas, stupňování přídavných jmen, one/ones - polévky - slovní zásoba

- prohlubuje a upevňuje si slovní zásobu daného tématu; - čte samostatně přiměřený neznámý text např. z časopisu a dovede v něm vyhledat žádané informace; - si osvojuje nové pravopisné normy a v psaném projevu je samostatně dodržuje, obměňuje cvičení; - napíše o dovolené v neformálním dopise; - ovládá základní geografické znalosti o zemi daného jazyka a seznámí se s jejími základními společenskými zvyky; - vyjmenuje 5 druhů předkrmů a několik jídel typických pro anglickou a americkou kuchyni;	Cestování a dovolená - JP - minulý čas prostý, nepravidelná slovesa, ago, rozkazovací způsob, řadové číslovky - vyprávění o dovolené - možnosti cestování - základní zeměpisná fakta - společenské zvyklosti a tradice Anglie a Ameriky (Christmas, Easter) - studené a teplé předkrm, slovní zásoba
- porozumí přiměřeným souvislým projevům a krátkým rozhovorům rodilých mluvčích pronášených zřetelně spisovným jazykem; - seznámí se se slovníkem v elektronické podobě a s jeho pomocí dovede samostatně přeložit jednoduchý text; - zvládá velmi krátkou konverzaci o tom, jak strávil den, jak pomáhal doma, o činnostech v kuchyni, co viděl na výletě, co dělal o prázdninách; - vyjmenuje 5 druhů ryb a min. 5 základních uzenářských výrobků;	Domov a domácí práce - JP – minulý čas průběhový, předložky času a místa - ryby a uzenářské výrobky, slovní zásoba
- pochopí smysl krátkých, jednoduchých a jasných zpráv a hlášení rodilého mluvčího; - dokáže se jednoduchými větami zeptat na cestu a směr; - pojmenuje 6 druhů zákusků a při konverzaci aktivně zná 10 druhů mléčných výrobků.	Základní životní situace - dotaz na cestu - JP - nepravidelná slovesa předložky, get, souhrnné opakování gramatiky - moučníky, zákusky a mléčné výrobky, slovní zásoba

3. ročník**60 hodin**

Výsledky vzdělávání	Obsah vzdělávání
Žák: - chápe smysl a rozumí mluvenému projevu učitele i reprodukovánému zřetelnému projevu rodilého mluvčího v pomalém tempu, který obsahuje asi 3% neznámých slov; - rozumí jednoduchým pokynům zprostředkovaným technikou ve veřejných budovách; - čte plynule, správně a s porozuměním obecné odborné texty, které obsahují 3% neznámých slov, orientuje se v textu, umí z něho vybrat hlavní a vedlejší myšlenky a důležité informace; - odhadne význam neznámých slov v krátkém odborném textu (recepty); - vhodně používá překladové a jiné slovníky; - zdvořile požádá o vysvětlení neznámého výrazu, zopakování dotazu či zpomalení tempa; - volně reprodukuje vyslechnutý text se známou slovní zásobou a mluvnici; - samostatně zformuluje vlastní myšlenky ve formě krátkého ústního sdělení v běžných situacích na veřejnosti; - v hotelu, v bance atd. - vede dialog v daných situacích, umí požádat, ale i podat doplňující informace (vysvětlení cesty); - telefonicky si zajistí rezervaci v restauraci, přivolá pomoc v případě nehody; - popíše událost, která se stala; - samostatně zformuluje vlastní myšlenky ve formě rozsáhlejšího písemného sdělení; - napíše pracovní postup (recept), písemně odpoví na inzerát s nabídkou zaměstnání, vytvoří vlastní strukturovaný životopis; - umí přeložit přiměřený text v tištěné a elektronické podobě (recept, inzerát); - rozlišuje základní jazykové prostředky, vyslovuje co nejbližše přirozené výslovnosti; - vhodně používá slovní zásobu včetně vybrané frazeologie v rozsahu daných komunikačních situací a tematických okruhů a vybranou základní odbornou slovní zásobu ze svého oboru; - ovládá základní způsoby tvoření slov a vhodně je využívá pro porozumění textu i ve vlastním projevu;	Řečové dovednosti Receptivní řečové dovednosti - poslech s porozuměním - čtení textu - práce s textem Produktivní řečové dovednosti - ústní - vyjadřování Produktivní řečové dovednosti - písemné - vyjadřování - překlad Jazykové prostředky - výslovnost - slovní zásoba - gramatika - grafická podoba jazyka a pravopis

- používá běžné gramatické prostředky a vzorce v rámci komunikačních situací; - minulý čas, budoucí čas, trpný rod, konjunktiv, stupňování příslovcí, řadové číslovky; - používá vedlejší věty; - uplatňuje v písemném projevu správnou grafickou podobu jazyka, dodržuje základní pravopisné normy;	
- osvojuje si další slovní zásobu; - jednoduchými větami dokáže popsat fyzický vzhled osoby a její povahové vlastnosti a její koníčky, co má, nemá ráda a to v podobě vět spojených v seznam; - dovede požádat zákazníka o jméno, uvést ho ke stolu, podat informace o otevírací době, objednat rezervaci stolu; - s pochopením reaguje na žádosti zákazníka;	Můj nejlepší přítel - JP - přít. čas prostý, průběhový, osobní a přivlastňovací zájmena, stupňování příslovcí - v restauraci – uvítání zákazníka, rezervace stolu
- čte samostatně a s porozuměním přiměřený text; - v reprodukované řeči rodilého mluvčího dovede zachytit důležité informace; - dokáže zformulovat vlastní myšlenky ve formě krátkého sdělení a plánované budoucnosti o víkendu, prázdninách; - jednoduchými větami klade otázky týkající se zvyků českých a amerických Vánoc, typických jídel; - samostatně používá vybranou slovní zásobu ze svého oboru; - čte a rozumí základním názvům jídel v jídelníčku a je schopen k jeho sestavení a porozumění využít slovník; - vhodnou formou požádá o vysvětlení neznámého výrazu a zopakování dotazu při obsluze zákazníka; - učiní nabídku z jídelníčku a nápojového lístku;	Evropa a svět - tradice a společenské zvyklosti - JP - členy, budoucí čas, datum, there is/are, časové spojky when, if, while - jídlo a nápoje alkoholické a nealkoholické
- čte samostatně přiměřený neznámý text např. z časopisu a dovede v něm vyhledat žádané informace; - osvojuje si nové pravopisné normy minulého času a v psaném projevu je samostatně dodržuje, obměňuje cvičení; - napíše sledem jednotlivých vět neformální dopis na téma: oblíbená kniha, film; - aktivně používá novou odbornou slovní zásobu, sestaví nápojový lístek, učiní nabídku a obsluhuje zákazníka, poradí s výběrem vína k jídlu;	- JP - minulý čas prostý a průběhový, vztažné věty, nepravidelná slovesa - seznámení se základními informacemi o některých významných osobnostech - servírování nápojů a nápojový lístek

- aktivně pracuje se slovníkem v elektronické podobě a s jeho pomocí dovede samostatně přeložit odborný text - recept; - jednoduchými větami a správně užitými odbornými výrazy popíše přípravu nejméně 2 českých jídel a 1 moučnicku; - umí správně vyjádřit množství ingrediencí, doporučí 3 dietní jídla; - profesionálně obslouží zákazníka; - uvede ke stolu, nabídne jídelní a nápojový lístek, poradí s výběrem, doporučí speciality, obslouží zákazníka, vystaví účet a přijme platbu;	Jídlo a stravování - jídelní lístek, recepty - JP - počitatelnost a nepočitatelnost podstatných jmen, trpný rod, vyjadřování množství - receptury jídel a jídelníček
- pochopí reprodukováný projev rodilého mluvčího v pomalém tempu a dovede odpovědět na dotaz celou větou; - umí zahájit, vést, obměnit a ukončit dialog na dané téma, požádat a sdělit informaci; - vhodným způsobem ústně i písemně pozve přátele na večírek nebo svatbu nebo oslavu narozenin; - napíše jednoduchými krátkými větami poděkování za pozvání na večírek; - vhodně reaguje na dotazy zákazníka, dotáže se na jeho přání a umí nabídnout služby týkající se přípravy slavnostní tabule;	Zdravý životní styl a zdravá výživa - JP - užití some, any, no, podmínovací způsob, would like, can/could, may - pozvání na večírek, svatbu, nabídka menu pro slavnostní příležitost
- napíše svůj strukturovaný životopis; - dotáže se na požadované pracovní místo a sdělí informace o sobě; - vyplní formulář žádosti o práci; - slovně i písemně sdělí svou stížnost, nespokojenost týkající se ubytování či jídla; - napíše stručnými a frázovitými větami výpověď; - pomocí elektronického slovníku pochopí inzerát týkající se nabídky a poptávky na trhu práce.	Zaměstnání a práce - JP - stupňování přídavných jmen, modální slovesa, vyjádření budoucího času pomocí „going to“ - Curriculum Vitae, Cover letter, Job, Application, Complaint

7.3 Německý jazyk/ruský jazyk

Název a adresa školy:	Střední odborná škola a Střední odborné učiliště, Vlašim, Zámek 1
Název školního vzdělávacího programu:	Kuchař - číšník
Kód oboru vzdělání:	65-51-H/01
Název oboru vzdělání:	Kuchař - číšník
Platnost školního vzdělávacího programu:	od 01. 09. 2022 počínaje 1. ročníkem do
Dodatek 1	od do
Dodatek 2	od do

Cíl předmětu

Cílem předmětu je naučit žáky:

- komunikovat v rámci základních témat, vyměňovat si všeobecné i odborné informace, volit vhodné metody a jazykové prostředky;
- porozumět jednodušším projevům z běžného života i společenské praxe;
- umět pracovat s německým/ruským textem z oblasti každodenního života i odborné praxe;
- využívat vědomosti a dovednosti získané ve výuce mateřského jazyka při studiu německého/ruského jazyka;
- umět se písemně vyjádřit k základním životním situacím;
- získávat informace o vybraných německy/ruský mluvících zemích, získané poznatky využívat ke komunikaci;
- umět pracovat s jazykovými příručkami, slovníky, internetem, časopisem, naučit se efektivně zvládnout cizí jazyk na úrovni A2;
- využívat osvojenou odbornou slovní zásobu při jednání se zahraničním zákazníkem;
- chápat a respektovat tradice a kulturní hodnoty jiných národů.

Charakteristika učiva

Obsah předmětu vychází z obsahového okruhu RVP – Vzdělávání a komunikace v cizím jazyce. Jednotlivé tematické celky navazují na výuku předmětu cizí jazyk na základní škole. Výuka rozvíjí slovní zásobu, výslovnost, gramatiku a pravopis a základní produktivní a receptivní dovednosti. Součástí učiva je i odborná terminologie a realie německy/ruský mluvících zemí.

Výukové strategie

Výuka je prakticky orientována na řečové dovednosti žáka. Žák je stimulován a podporován v zájmu o studium jazyka. Volbou vhodných metod je podporována jeho sebedůvěra, samostatnost, iniciativa, zodpovědnost za vlastní učení a schopnost sebehodnocení.

Gramatické učivo vychází z kontextu a opírá se o systém mateřského jazyka s oporou o učebnice, pracovní sešity, slovníky a jiné učební materiály.

Do výuky jsou vhodně zařazovány aktivující didaktické metody: hry, rozhovory, skupinová práce, diskuse, samostatná vystoupení žáků, referáty, poslech s porozuměním, mediální výukové programy, internet, práce se slovníky, cizojazyčné a odborné časopisy, názorné pomůcky pro výuku odborné terminologie, křížovky, zábavné materiály, korespondence, transformační drill, vlastní práce žáků.

Hodnocení žáků

Hodnocení výsledků žáků vychází z klasifikačního řádu školy. Klasifikaci ovlivňují tři základní faktory, a to písemné zkoušení souhrnné z učiva jednotlivých tematických celků, písemné zkoušení dílčí zaměřené k aktuálně probíranému učivu a hodnocení ústního projevu, které zahrnuje nejen zkoušení u tabule, ale i celkový projev, aktivní přístup při vyučování, vedení zápisů apod.

Prínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a průřezových témat**Klíčové kompetence****Oblast komunikativních kompetencí**

- rozvíjet dovednosti potřebné k učení se, k lepšímu porozumění světu, ve kterém žák žije a k prohloubení vědomostí o něm;
- seznamovat žáka s tradicemi a zvyky jiných národů, oprošťovat od předsudků rasismu a nesnášenlivosti a vést k prohlubování vlastní národní identity, rozvíjet dovednosti potřebné ke sdělení a vyžádání si důležitých informací;
- podporovat tvořivost, samostatnost i práci v týmu, přispívat k rozvoji volných vlastností žáka, rozvíjet nadání a utvářet jeho adekvátní sebevědomí a aspiraci.

Oblast digitálních kompetencí

- používat textové editory pro vytváření a úpravu textů a práci s jednoduchými dokumenty, jako jsou formuláře a zprávy;
- být schopný kriticky vyhodnocovat získané informace;
- správně používat němčinu/ruštinu v elektronické komunikaci a v práci s digitálními platformami, které jsou důležité pro budoucí profesní život.

Podrobný popis klíčových kompetencí je rozepsán v kapitole 4.

Průřezová témata**Občan v demokratické společnosti**

Žák jedná s lidmi, vyslechne jejich názor a přiměřeně diskutuje na dané téma, vyjadřuje ústně i písemně svoje názory v rozsahu osvojené slovní zásoby, jedná samostatně a dovede pracovat i v týmu.

Člověk a svět práce

Žák umí přiměřeně pracovat s informacemi, vyhledat je, vyhodnotit a použít, umí se představit, sdělit svoje záliby, profesi, je schopen popsat pracoviště a některé pracovní operace, záliby a jmenovat jiné pracovní příležitosti na trhu práce.

Člověk a životní prostředí

Žák se učí lépe poznávat svět a lépe mu porozumět, rozlišuje a hodnotí sociální chování své i jiných z hlediska zdraví a životosprávy.

Člověk a digitální svět

Žák je veden k základní práci s textovými editory, kde se učí vytvářet a upravovat jednoduché texty, jako jsou dopisy nebo krátké zprávy, k používání digitálních nástrojů pro vytváření jednoduchých dokumentů nebo základních prezentací, ke schopnosti vyhledávat, ověřovat a využívat informace z dostupných digitálních zdrojů, jako jsou internetové vyhledávače a jednoduché online encyklopedie, k dovednosti práce s elektronickými texty, včetně čtení a základní orientace v digitálních dokumentech, k pochopení základních pravidel autorského práva a k etickému chování při používání sdílení digitálního obsahu, ke kreativnímu a kritickému využívání AI (artificial intelligence), k porozumění zásadám kyberbezpečnosti a digitálního wellbeingu.

Podrobný popis průřezových témat je rozepsán v kapitole 4.

Výuka probíhá:

1. ročník	1 hodina týdně / celkem 34 hodin
2. ročník	1 hodina týdně / celkem 34 hodin
3. ročník	1 hodina týdně / celkem 30 hodin

1. ročník**34 hodin**

Výsledky vzdělávání	Obsah vzdělávání
Žák: - rozumí jednoduchým pokynům a sdělením; - reaguje adekvátně a s porozuměním na pracovní pokyny; - čte jednoduché texty, návody a nápisy a orientuje se v textu; - čte nahlas s porozuměním a se správnou výslovností; - používá překladové slovníky v tištěné i elektronické podobě; - sdělí ústně základní osobní údaje a jednoduché informace pracovního charakteru; - poznamená si základní body jednoduchého sdělení a zprostředkuje předání informací e-mailem nebo ústně; - vyplní písemně formulář, přijme a zapíše objednávku, předá jednoduchý telefonický vzkaz, apod.; - je-li vyzván, zapojí se do konverzace rodilých mluvčích (zákazníků), a poskytne jim požadované informace nebo údaje, pokud zákazníci hovoří zřetelně a pomaleji; - požádá o vysvětlení neznámého výrazu, zopakování dotazu či sdělení, o zpomalení tempa řeči; - osloví zákazníka, nabídne mu službu nebo produkt; - zeptá se na spokojenost zákazníka; - omluví se zákazníkovi za nedostatek nebo chybu; - hovoří o své práci, zpracuje si na počítači svůj životopis k pracovnímu pohovoru; - zapojuje se do konverzace, pokud se jedná o známé nebo zajímavé téma; - rozlišuje základní zvukové prostředky daného jazyka, vyslovuje co nejblíže přirozené výslovnosti; - používá slovní zásobu včetně vybrané frazeologie v rozsahu daných komunikačních situací a tematických okruhů a vybranou minimální odbornou slovní zásobu ze svého oboru;	Řečové dovednosti Receptivní řečové dovednosti - poslech s porozuměním - práce s textem Produktivní řečové dovednosti - ústní vyjadřování Produktivní řečové dovednosti - písemné vyjadřování - překlad Jazykové prostředky - výslovnost; - slovní zásoba; - gramatika; - grafická podoba jazyka a pravopis Střídání receptivních a produktivních činností Jazykové prostředky - výslovnost - slovní zásoba - gramatika - grafická podoba jazyka a pravopis

- uplatňuje v písemném projevu osvojené základní pravopisné normy; - používá jednoduché věty, dodržuje větnou stavbu;	
- zahájí rozhovor s vrstevníkem, představí se, uvede své jméno, obor, věk, bydliště, adresu; - požádá o vysvětlení neznámého výrazu, zopakování dotazu či sdělení, zpomalení tempa řeči; - používá obraty k zahájení a ukončení rozhovoru; - dokáže poděkovat, vyjádřit prosbu; - napíše krátký dopis o sobě;	Tematické okruhy komunikační situace a jazykové funkce Seznamování, představování, osobní údaje - pozdravy, odpověď na pozdrav - představování (odkud jsme, učební obor, věk, bydliště, koníčky) - poděkování, prosba - osobní dopis
- pojmenuje členy užší a širší rodiny; - poskytne informace o sobě a své rodině; - získá informace o rodině od osoby, které vyká nebo tyká; - napíše blahopřání k narozeninám;	Rodina - moje rodina, příbuzní - představování rodiny, jejich charakteristika - blahopřání
- popíše známou i cizí osobu, charakterizuje ji; - napíše krátký dopis o příteli; - vyjádří, jak se cítí a zeptá se na totéž jiné osoby;	Kamarádi - seznámení s kamarády, charakteristika kamaráda, stručný popis (věk, koníčky, bydliště, čím se učí) - osobní dopis - Jak se daří?
- pojmenuje různé koníčky; - sdělí, co ho baví a nebaví; - sdělí, jak tráví volný čas a co dělá v jednotlivých dnech v týdnu a v kolik hodin; - získá tutéž informaci od druhé osoby; - domluví si s přítelem schůzku, vyjádří s termínem souhlas či nesouhlas; - dotáže se na čas; - pojmenuje dny, měsíce a části dne; - vyhledá v televizním programu oblíbený pořad, uvede, v kolik hodin začíná;	Volný čas, koníčky - koníčky - činnosti volného času - sjednání schůzky - určování času - dny v týdnu, měsíce, části dne - televizní program
- pojmenuje základní druhy potravin a nápojů; - vyjádří, co snídá, obědvá, večeří; - objedná si a zaplatí v restauraci; - orientuje se v jídelním a nápojovém lístku, rozumí odborným výrazům v jídelním lístku.	Jídlo a nápoje - základní druhy potravin a nápojů. Snídaně, oběd, večeře - objednávka v restauraci - jídelní lístek

2. ročník

34 hodin

Výsledky vzdělávání	Obsah vzdělávání
Žák: - rozumí jednoduchým pokynům a sdělením; - reaguje adekvátně a s porozuměním na pracovní pokyny; - čte jednoduché texty, návody a nápisy a orientuje se v textu; - čte nahlas s porozuměním a se správnou výslovností; - používá překladové slovníky v tištěné i elektronické podobě; - sdělí ústně základní osobní údaje a jednoduché informace pracovního charakteru; - poznamená si základní body jednoduchého sdělení a zprostředkuje předání informací e-mailem nebo ústně; - vyplní písemně formulář, přijme a zapíše objednávku, předá jednoduchý telefonický vzkaz apod.; - je-li vyzván, zapojí se do konverzace rodilých mluvčích (zákazníků), a poskytne jim požadované informace nebo údaje, pokud zákazníci hovoří zřetelně a pomaleji; - požádá o vysvětlení neznámého výrazu, zopakování dotazu či sdělení, o zpomalení tempa řeči; - osloví zákazníka, nabídne mu službu nebo produkt; - zeptá se na spokojenost zákazníka; - omluví se zákazníkovi za nedostatek nebo chybu; - hovoří o své práci, zpracuje si na počítači svůj životopis k pracovnímu pohovoru; - zapojuje se do konverzace, pokud se jedná o známé nebo zajímavé téma; - rozlišuje základní zvukové prostředky daného jazyka, vyslovuje co nejblíže přirozené výslovnosti; - používá slovní zásobu včetně vybrané frazeologie v rozsahu daných komunikačních situací a tematických okruhů a vybranou minimální odbornou slovní zásobu ze svého oboru; - uplatňuje v písemném projevu osvojené základní pravopisné normy; - používá jednoduché věty, dodržuje větnou stavbu;	Řečové dovednosti Receptivní řečové dovednosti - poslech s porozuměním - čtení textu - práce s textem Produktivní řečové dovednosti - ústní vyjadřování Produktivní řečové dovednosti - písemné vyjadřování - překlad Střídání receptivních a produktivních činností Jazykové prostředky - výslovnost - slovní zásoba - gramatika - grafická podoba jazyka a pravopis

- popíše svůj denní program ve všední den; - popíše svůj program o víkendu; - rozliší výhody a nevýhody zdravého životního stylu; - umí říci, jaké předměty má ve škole, co ho baví a co ho nebaví, jaká je jeho pracovní doba na praxi a kde pracuje; - popíše třídu - zařízení i kolektiv; - pojmenuje druhy českých, německých, ruských škol; - najde na internetu informace o německé/ruské škole stejného zaměření; - vyjádří, co snídá; - pojmenuje základní druhy polévek;	Tematické okruhy komunikační situace a jazykové funkce Každodenní život - všední den - denní program - víkend - denní program - škola, praxe - třída - rozvrh hodin, předměty - školský systém - snídaně - polévky
- je schopen podat hostovi informaci o městě, kde žije a učí se, o zajímavostech v okolí města, v kraji i České republice; - orientuje se podle plánu města v Praze; - popíše cizinci, jak se dostane na nádraží, na poštu, na náměstí; - podá mu informaci o možnosti ubytování a stravování ve městě; - dokáže se zeptat v informačním středisku nebo na ulici na důležité objekty v neznámém městě; - informuje se na odjezd vlaku nebo autobusu; - umí si koupit jízdenku do cíle své cesty; - pojmenuje dopravní prostředky a místa, kde se na ně čeká;	Moje město a orientace ve městě - popis cesty - dotazy v informačním středisku a na ulici v neznámém městě - pamětihodnosti a zajímavosti města - dopravní prostředky
- přijme hosta, usadí ho; - obslouží ho; - vysvětlí mu, jak se jídlo připravuje; - vyúčtuje a rozloučí se s ním; - pojmenuje základní druhy ovoce a zeleniny; - dokáže zhodnotit své povolání: jeho klady a zápory;	V restauraci - obraty ve styku s hostem - přijetí - převzetí objednávky - zúčtování - povolání číšníka - ovoce, zelenina
- přeloží jídelní lístek; - sestaví jednoduchý jídelní lístek podle určitých zásad; - vysvětlí cizinci pro něj neznámá (česká) jídla v jídelníčku; - pojmenuje základní druhy polévek, hlavních jídel, příloh, moučníků, salátů, alkoholických a nealkoholických nápojů;	Jídelní lístek - předkrmy - polévky - hlavní jídla, přílohy - moučníky, saláty - alkoholické a nealkoholické nápoje

- zná typická jídla České republiky, Německa a Rakouska/Ruska, umí je charakterizovat a nabídnout hostovi; - popíše základní vybavení kuchyně a nádobí, které používá; - v tištěné podobě přeloží jednoduchý recept; - vyjádří, co jí a nejí rád; - pojmenuje základní druhy pečiva;	Česká, německá a rakouská kuchyně - zvláštnosti české, německé a rakouské/ruské kuchyně - kuchyně, vybavení a nádobí - recepty - oblíbené jídlo - dorty a pečivo
- popíše suroviny pro přípravu polévky; - nabídne hostovi různé druhy dortů a pečiva.	Opakování učiva - odborná slovní zásoba (polévky, maso a jeho úpravy, ryby, zvěřina, ovoce a zelenina, alkoholické a nealkoholické nápoje, pečivo, dorty)

3. ročník**30 hodin**

Výsledky vzdělávání	Obsah vzdělávání
Žák: - rozumí jednoduchým pokynům a sdělením; - reaguje adekvátně a s porozuměním na pracovní pokyny; - čte jednoduché texty, návody a nápisy a orientuje se v textu; - čte nahlas s porozuměním a se správnou výslovností; - používá překladové slovníky v tištěné i elektronické podobě; - sdělí ústně základní osobní údaje a jednoduché informace pracovního charakteru; - poznamená si základní body jednoduchého sdělení a zprostředkuje předání informací e-mailem nebo ústně; - vyplní písemně formulář, přijme a zapíše objednávku, předá jednoduchý telefonický vzkaz apod.; - je-li vyzván, zapojí se do konverzace rodilých mluvčích (zákazníků), a poskytne jim požadované informace nebo údaje, pokud zákazníci hovoří zřetelně a pomaleji; - požádá o vysvětlení neznámého výrazu, zopakování dotazu či sdělení, o zpomalení tempa řeči; - osloví zákazníka, nabídne mu službu nebo produkt; - zeptá se na spokojenost zákazníka; - omluví se zákazníkovi za nedostatek nebo chybu;	Řečové dovednosti Receptivní řečové dovednosti - poslech s porozuměním - čtení textu - práce s textem Produktivní řečové dovednosti - ústní - vyjadřování Produktivní řečové dovednosti - písemné - vyjadřování - překlad Střídání receptivních a produktivních činností

- hovoří o své práci, zpracuje si na počítači svůj životopis k pracovnímu pohovoru; - zapojuje se do konverzace, pokud se jedná o známé nebo zajímavé téma; - rozlišuje základní zvukové prostředky daného jazyka, vyslovuje co nejbližše přirozené výslovnosti; - používá slovní zásobu včetně vybrané frazeologie v rozsahu daných komunikačních situací a tematických okruhů a vybranou minimální odbornou slovní zásobu ze svého oboru; - uplatňuje v písemném projevu osvojené základní pravopisné normy; - používá jednoduché věty, dodržuje větnou stavbu;	Jazykové prostředky - výslovnost - slovní zásoba - gramatika - grafická podoba jazyka a pravopis
- získá základní geografické, hospodářské, politické a kulturní poznatky o Německu/Rusku včetně vybraných poznatků z oboru, a to v porovnání s realitami České republiky; - zná základní společenské zvyklosti a specifika Německa/Ruska ve srovnání s Českou republikou;	Tematické okruhy komunikační situace a jazykové funkce Německo/Rusko - geografie - hospodářství, politika, kultura - gastronomie - významná města - zajímavosti, významné osobnosti
- přivítá hosta; - převezme objednávku; - nabídne specialitu svého podniku; - obslouží hosta; - vyřídí stížnost hosta - vyjádří lítost a zklamání za špatné jídlo, omluví se hostovi za špatný účet; - připraví účet; - rozloučí se s hostem;	Komunikace s hostem - přijetí hosta - převzetí objednávky - podávání jídel a nápojů - stížnost - zúčtování a inkaso - rozloučení s hostem
- prokazuje základní znalosti zeměpisné i demografické, hospodářské i politické o zemích dané jazykové oblasti; - správně používá předložky v zeměpisných názvech; - pojmenuje cestovní doklady a další potřeby; - pojmenuje oblečení na cestu; - správně vyjádří, kam jede na dovolenou, kde se nachází a kudy vede trasa; - vyjádří, kde se může ubytovat; - objedná ubytování; - vypráví, co o dovolené dělal; - vybere z cestovních katalogů vhodnou dovolenou a objedná ji; - přivolá pomoc v případě nehody, stručně popíše, jak k ní došlo;	Cestování, prázdniny, dovolená - kontinenty, státy, města - geografie – řeky a pohoří - předložky v zeměpisných názvech - cestovní potřeby a doklady - oblečení na cesty, toaletní potřeby - cíl dovolené - ubytování o dovolené - průběh dovolené - v cestovní kanceláři - nehoda při cestování

- s pomocí slovníku přeloží jednoduché recepty; - seznámí hosta se specialitami naší kuchyně; - vysvětlí přípravu našich jídel; - sestaví jednoduchý recept; - pojmenuje hlavní přísady a různé druhy koření;	Česká kuchyně – recepty - překlad - pracovní postup, úpravy masa - odborná slovní zásoba - přísady, koření
- pojmenuje jednotlivá ubytovací zařízení, jejich součásti a základní vybavení; - na základě textu nabídkového katalogu vybere vhodné ubytování; - objedná pokoj v hotelu a služby; - zeptá se na cestu k hlavním orientačním bodům v neznámém městě; - vyplní ubytovací lístek; - telefonicky objedná rezervaci míst a jídla pro slavnostní příležitost; - popíše slavnostní tabuli;	V hotelu - ubytovací zařízení - hotelový pokoj - v recepci, služby v hotelu - Jak se dojde k? - Kde je ve městě...? - ubytovací lístek - telefonní rozhovor – objednávka - slavnostní tabule
- orientuje se v geografických, hospodářských, politických a kulturních faktorech Německa/Rakouska/Ruska, včetně vybraných poznatků z oboru, a to v porovnání s realitami České republiky; - zná základní společenské zvyklosti a sociokulturní specifika ve srovnání s Českou republikou a umí je vhodně uplatnit v komunikaci; - sestaví nápojový lístek a nabídne hostovi různé alkoholické a nealkoholické nápoje;	Německo/Rakousko/Rusko - geografie - hospodářství, politika, kultura - gastronomie - významná města - zajímavosti, významné osobnosti - nápoje - v baru
- zhodnotí vlastní vzdělávací cestu, pojmenuje školu a orientuje se v českém školském systému; - vyhledá informace o pracovních nabídkách, dokáže odpovědět na inzerát s pracovní nabídkou nebo sepsat inzerát s žádostí o místo; - zvládá komunikaci s potencionálním zaměstnavatelem; - napíše žádost o místo; - sestaví vlastní strukturovaný životopis;	Hledáme práci - vzdělávání - zaměstnání - inzeráty - motivační dopis (úřední dopis, příslušné obraty, forma a úprava dopisu) - životopis (forma, obsah a struktura, kultura písemného projevu)
- porozumí objednávce hosta, obslouží hosta; - nabídne hostu pokrm podle jídelního lístku.	Opakování učiva - obraty ve styku s hostem (přijetí hosta, převzetí objednávky, podávání jídel a nápojů, účtování a inkaso, rozloučení s hostem) - seznam odborných výrazů (polévky, masité pokrmy, ryby, moučná jídla, zelenina, ovoce, koření, omáčky, přílohy, dezerty, nápoje)

7.4 Občanská nauka

Název a adresa školy:	Střední odborná škola a Střední odborné učiliště, Vlašim, Zámek 1
Název školního vzdělávacího programu:	Kuchař - číšník
Kód oboru vzdělání:	65-51-H/01
Název oboru vzdělání:	Kuchař - číšník
Platnost školního vzdělávacího programu:	od 01. 09. 2022 počínaje 1. ročníkem do
Dodatek 1	od do
Dodatek 2	od do

Cíl předmětu

Obecným cílem této vzdělávací oblasti v odborném školství je připravit žáky na aktivní a odpovědný občanský život v demokratické společnosti. Výchova k demokratickému občanství směřuje především k pozitivnímu ovlivňování hodnotové orientace žáků tak, aby byli slušnými lidmi a informovanými aktivními občany demokratického státu, aby jednali odpovědně a uvážlivě nejen k vlastnímu prospěchu, ale též pro veřejný zájem a prospěch. Žáci se učí porozumět společnosti a světu, kde žijí, uvědomovat si vlastní identitu a nenechat se manipulovat.

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci:

- dovedli využívat své vědomosti a dovednosti v praktickém životě, ve styku s jinými lidmi a s různými institucemi, při řešení praktických otázek politického a občanského rozhodování, hodnocení a jednání, při řešení svých problémů osobního, právního a sociálního charakteru;
- dovedli získávat a hodnotit informace z různých zdrojů – verbálních, ikonických (obrazy, fotografie, mapy...) a kombinovaných (filmy).

Charakteristika učiva

Obsah učiva předmětu vychází z kurikulárního rámce RVP pro obor Kuchař-číšník a to z oblasti společenskovední vzdělávání.

Důraz se klade nikoliv na sumu teoretických poznatků, ale na přípravu na praktický odpovědný a aktivní život. Učivo občanské nauky by mělo vést k lepšímu porozumění mnohotvárnosti dnešního světa, porozumění nárokům, které na lidi život v současné době klade a k získání potřebných klíčových kompetencí pro řešení občanských i soukromých aktivit jednotlivce. Významnou úlohu má rozvíjení finanční a mediální gramotnosti žáků jako důležitých dovedností, kterými by měl být vybaven člověk dnešní doby.

Žáci jsou vedeni k tomu, aby byli slušnými lidmi a odpovědnými občany, aby jednali uvážlivě v zájmu vlastním i veřejným.

Výukové strategie

Základem výuky je výklad a řízená diskuse/polemika žáků k probíranému tématu. Žáci jsou vedeni k samostatnému uvažování a vyjadřování vlastních názorů. Vyhledávají informace, zpracovávají referáty a prezentace, samostatně nebo ve skupinách plní praktické úlohy k probíranému tématu a mají přehled o aktuálním dění doma a ve světě. Výklad je doplňován o audio a video ukázky, jsou využívány odborné publikace, učebnice, sešity, dokumenty (přetisky), pracovní listy, ukázky z historické beletrie a z tištěných médií. Při výuce je aktivně využívána audiovizuální technika.

Součástí výuky jsou besedy s různými hosty, exkurze a návštěvy různých institucí atd.

Hodnocení žáků

Žáci jsou hodnoceni průběžně po celý školní rok. Základem hodnocení je správné používání osvojených pojmů při argumentaci a samostatných vystoupeních. Hodnocení probíhá formou ústního zkoušení z probraného učiva, na konci každého tematického celku formou písemného testu. Hodnotí se domácí úkoly, příprava a prezentace krátké zprávy z domova a ze světa (aktuality), praktické úkoly. Při hodnocení žáka se sleduje odborná správnost, schopnost uvádět učivo do souvislostí s jinými tématy nebo vyučovacími předměty, zájem o předmět, schopnost logicky myslet, reagovat na doplňující otázky učitele, samostatně a správně se jazykově vyjadřovat.

Součástí hodnocení je i hodnocení aktivního přístupu a vystupování v diskusích, besedách, při návštěvách různých institucí. Nedílnou součástí je hodnocení jednání a chování žáků v souladu s osvojenými principy a zásadami společenského chování a mezilidských vztahů.

Hodnocena je práce jednotlivců i skupinové práce. Kritéria hodnocení vycházejí z Klasifikačního řádu SOŠ a SOU Vlašim.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a průřezových témat

Klíčové kompetence

Komunikativní kompetence

Žák/absolvent:

- účastní se aktivně diskusí, formuluje a obhajuje své názory a postoje;
- vyjadřuje se a vystupuje v souladu se zásadami kultury projevu a chování;
- prezentuje vhodnou formou své názory a postoje, předkládá argumenty, debatuje o nich s partnery;
- vyjadřuje se věcně, pojmově správně.

Personální a sociální kompetence

Žák/absolvent:

- reaguje adekvátně na hodnocení svého vystupování a způsobu jednání ze strany jiných lidí, přijímá radu i kritiku;
- ověřuje si získané poznatky, kriticky zvažuje názory, postoje a jednání jiných lidí;
- je schopen pracovat v týmu i samostatně, podílí se na realizaci společných činností;
- podněcuje práci týmu vlastními návrhy na řešení úkolů, nezaujatě zvažuje návrhy druhých;
- přispívá k vytváření vstřícných mezilidských vztahů a k předcházení osobním konfliktům, nepodléhat předsudkům a stereotypům v přístupu k druhým.

Občanské kompetence a kulturní povědomí

Žák/absolvent:

- jedná odpovědně, samostatně a iniciativně nejen ve vlastním zájmu, ale i ve veřejném zájmu;
- dodržuje zákony, respektuje práva a osobnost druhých lidí (popř. jejich kulturní specifika), vystupuje proti nesnášenlivosti, xenofobii a diskriminaci, pomáhá druhým lidem;
- jedná v souladu s morálními principy a zásadami společenského chování, přispívá k uplatňování hodnot demokracie;
- uvědomuje si – v rámci plurality a multikulturního soužití – vlastní kulturní, národní a osobnostní identitu, přistupuje s aktivní tolerancí k identitě druhých;
- zajímá se aktivně o politické a společenské dění u nás a ve světě;

- uznává hodnotu života, uvědomuje si odpovědnost za vlastní život a spoluodpovědnost při zabezpečování ochrany života a zdraví ostatních;
- uznává tradice a hodnoty svého národa, chápe jeho minulost i současnost v evropském a světovém kontextu;
- podporuje hodnoty místní, národní, evropské i světové kultury a má k nim vytvořen pozitivní vztah.

Kompetence k řešení problémů

Žák/absolvent:

- porozumí zadání úkolu nebo určí jádro problému, získá informace potřebné k řešení problému, navrhne způsob řešení, popř. varianty řešení a zdůvodní je;
- volí prostředky a způsoby (pomůcky, studijní literaturu, metody a techniky) vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, využívá zkušeností a vědomostí nabytých dříve;
- spolupracuje při řešení problémů s jinými lidmi (týmové řešení).

Kompetence k pracovnímu uplatnění

Žák/absolvent:

- má odpovědný postoj k vlastní profesní budoucnosti a tedy i vzdělávání; uvědomuje si význam celoživotního učení a je připraven přizpůsobovat se měnícím se pracovním podmínkám;
- má přehled o možnostech uplatnění na trhu práce v daném oboru;
- cílevědomě a zodpovědně se dokáže rozhodovat o své budoucí profesní a vzdělávací dráze;
- má reálnou představu o pracovních, platových a jiných podmínkách v oboru a o požadavcích zaměstnavatelů na pracovníky a umí je srovnávat se svými představami a předpoklady;
- umí získávat a vyhodnocovat informace o pracovních i vzdělávacích příležitostech, využívat poradenské a zprostředkovatelské služby jak z oblasti světa práce, tak vzdělávání;
- vhodně komunikuje s potenciálními zaměstnavateli, prezentuje svůj odborný potenciál a své profesní cíle;
- zná obecná práva a povinnosti zaměstnavatelů a pracovníků.

Digitální kompetence

Žák/absolvent:

- prakticky využívá digitální technologie v každodenním životě;
- efektivně a odpovědně používá technologie při styku s institucemi, při občanském rozhodování a řešení osobních, právních a sociálních otázek;
- získává a hodnotí informace z různých zdrojů.

Průřezová témata

Občan v demokratické společnosti

- ochrana člověka za mimořádných situací;
- Den památky obětí holocaustu;
- společnost – jednotlivec a společenské skupiny, kultura, náboženství;
- stát, politický systém, politika, soudobý svět;
- masová média;
- morálka, svoboda, odpovědnost, tolerance, solidarita;
- potřebné právní minimum pro soukromý a občanský život.

Člověk a životní prostředí

- postavení člověka v přírodě a vlivy prostředí na jeho zdraví a život;
- estetické a citové vnímání svého okolí a přírodního prostředí.

Člověk a svět práce

- individuální příprava na pracovní trh – životopis, motivační dopis;
- podpora státu ve sféře zaměstnanosti.

Člověk a digitální svět

- efektivní využívání digitálních technologií pro komunikaci s ostatními lidmi a institucemi (Člověk v lidském společenství);
- zapojování se do občanského života prostřednictvím digitálních technologií a informované rozhodování (Člověk jako občan);
- seznámení se s digitálními službami státu, veřejné správy a jejich využívání v praktických situacích (Člověk a právo);
- vyhledávání pracovních příležitostí online a používání digitálních nástrojů k hodnocení pracovních nabídek a zaměstnavatelů (Člověk a hospodářství);
- využívání digitálních technologií při získávání informací o České republice, Evropě a světě a k jejich kritickému hodnocení (Česká republika, Evropa a svět);
- kritické využívání AI (artificial intelligence);
- porozumění zásadám kyberbezpečnosti a digitálního wellbeingu.

Průřezová témata pro daný vyučovací předmět jsou realizována průběžně různými metodami a formami výuky v rámci vyučování nebo v rámci uceleného bloku učiva zahrnutého do obsahu vzdělávání předmětu.

Mezipředmětové vztahy**Český jazyk a literatura**

- společenská kultura – principy a normy kulturního chování, společenská výchova.

Informatika

- vyhledávání informací, tvorba textů s využitím základních i aplikačních SW.

Ekonomika

- trh a jeho fungování (nabídka a poptávka);
- sociální a zdravotní pojištění, daně;
- peníze, hotovostní a bezhotovostní peněžní styk;
- člověk a svět práce.

Výuka probíhá:

1. ročník	1 hodina týdně / celkem 34 hodin
2. ročník	1 hodina týdně / celkem 34 hodin
3. ročník	1 hodina týdně / celkem 30 hodin

1. ročník**34 hodin**

Výsledky vzdělávání	Obsah vzdělávání
Žák: - popíše na základě pozorování lidí kolem sebe a informací z médií, jak jsou lidé v současné české společnosti rozvrstveni z hlediska národnosti, náboženství a sociálního postavení; - vysvětlí, proč sám sebe přiřazuje k určitému etniku (národu...); - dovede aplikovat zásady slušného chování v běžných životních situacích; - uvede příklady sousedské pomoci a spolupráce, lásky, přátelství a dalších hodnot;	Člověk v lidském společenství - lidská společnost a společenské skupiny, současná česká společnost, její vrstvy - odpovědnost, slušnost, optimismus a dobrý vztah k lidem jako základ demokratického soužití v rodině i v širší komunitě - sociální nerovnost a chudoba v současné společnosti

- uvede, jaká práva a povinnosti pro něho vyplývají z jeho role v rodině, ve škole, na pracovišti; - dovede sestavit fiktivní odpovědný rozpočet životních nákladů; - na konkrétních příkladech vysvětlí, z čeho může vzniknout napětí nebo konflikt mezi příslušníky většinové společnosti a příslušníkem některé z menšin; - vysvětlí na příkladech osudů lidí (např. civilistů, zajatců, Židů, Romů, příslušníků odboje), jak si nacisté počínali na okupovaných územích; - uvede konkrétní příklady ochrany menšin v demokratické společnosti; - je schopen rozeznat zcela zřejmé konkrétní příklady ovlivňování veřejnosti (např. v médiích, v reklamě, jednotlivými politiky); - na základě pozorování života kolem sebe a informací z médií uvede příklady porušování genderové rovnosti (rovnosti mužů a žen); - popíše specifika některých náboženství, k nimž se hlásí obyvatelé ČR a Evropy; - vysvětlí, čím mohou být nebezpečné některé náboženské sekty nebo náboženská nesnášenlivost;	- hospodaření jednotlivce a rodiny, řešení krizových finančních situací, sociální zajištění občanů - rasy, národy a národnosti, většina a menšiny ve společnosti - klady vzájemného obohacování a problémy multikulturního soužití; genocida v době druhé světové války, jmenovitě Židů, Romů, Slovanů a politických odpůrců - migrace v současném světě, migranti, azylanti - postavení mužů a žen v rodině a ve společnosti - víra a ateismus, náboženství a církve, náboženská hnutí a sekty, náboženský fundamentalismus
- uvede základní lidská práva, která jsou zakotvena v českých zákonech – včetně práv dětí, popíše, kam se obrátit, když jsou lidská práva ohrožena; - uvede příklady jednání, které ohrožuje demokracii (sobectví, korupce, kriminalita, násilí ...); - vysvětlí, proč je třeba zobrazení světa, událostí a lidí v médiích (mediální obsahy) přijímat kriticky; - uvede, k čemu je pro občana dnešní doby prospěšný demokratický stát a jaké má občan ke svému státu a ostatním lidem povinnosti; - uvede nejvýznamnější české politické strany, vysvětlí, proč se uskutečňují svobodné volby a proč se jich mají lidé zúčastnit; - popíše, podle čeho se může občan orientovat, když zvažuje nabídku politických stran; - uvede příklady extremismu, např. na základě mediálního zpravodajství nebo pozorováním jednání lidí kolem sebe; - vysvětlí, proč jsou extremistické názory a jednání nebezpečné; - uvede konkrétní příklad pozitivní občanské angažovanosti;	Člověk jako občan - lidská práva, jejich obhajování a možné zneužívání, veřejný ochránce práv, práva dětí - svobodný přístup k informacím média (tisk, televize, rozhlas, internet), funkce médií, kritický přístup k médiím, média jako zdroj zábavy a poučení - stát a jeho funkce, ústava a politický systém ČR, struktura veřejné správy, obecní a krajská samospráva - politika, politické strany, volby, právo volit - politický radikalismus a extremismus, aktuální česká extremistická scéna a její symbolika, mládež a extremismus - občanská společnost, občanské činnosti potřebné pro demokracii a multikulturní soužití - základní hodnoty a principy demokracie

- uvede základní zásady a principy, na nichž je založena demokracie; - dovede debatovat o zcela jednoznačném a mediálně známém porušení principů nebo zásad demokracie; - v konkrétních příkladech ze života rozliší pozitivní jednání (tj. jednání, které je v souladu s občanskými ctnostmi) od špatného/nedemokratického jednání; - objasní, jak se mají řešit konflikty mezi vrstevníky a žáky, co se rozumí šikanou a vandalismem a jaké mají tyto jevy důsledky.	
---	--

2. ročník**34 hodin**

Výsledky vzdělávání	Obsah vzdělávání
Žák: - popíše, čím se zabývá policie, soudy, advokacie a notářství; - uvede, kdy je člověk způsobilý k právním úkonům a má trestní odpovědnost; - dovede reklamovat koupené zboží nebo služby; - dovede z textu fiktivní smlouvy běžné v praktickém životě (např. o koupi zboží, cestovním zájezdu, pojištění) zjistit, jaké mu z ní vyplývají povinnosti a práva; - vysvětlí práva a povinnosti mezi dětmi a rodiči, mezi manželi; - dovede v této oblasti práva vyhledat informace a pomoc při řešení konkrétního problému; - dovede aplikovat postupy vhodného jednání, stane-li se svědkem nebo obětí kriminálního jednání (šikana, lichva, násilí, vydírání...);	Člověk a právo - právo a spravedlnost, právní stát, právní ochrana občanů, právní vztahy - soustava soudů v ČR, právnická povolání (notáři, advokáti, soudcové) - právo a mravní odpovědnost v běžném životě, vlastnictví, smlouvy, odpovědnost za škodu - manželé a partneři, děti v rodině, domácí násilí - trestní právo, trestní odpovědnost, tresty a ochranná opatření, orgány činné v trestním řízení (policie, státní zastupitelství, vyšetřovatel, soud) - kriminalita páchaná na mladistvých a na dětech - kriminalita páchaná mladistvými

- dovede najít ČR na mapě světa a Evropy, podle mapy popíše její polohu a vyjmenuje sousední státy; - popíše státní symboly; - vysvětlí, k jakým nadnárodním uskupením ČR patří a jaké jí z toho plynou závazky; - uvede příklady velmocí, zemí vyspělých, rozvojových a zemí velmi chudých (včetně lokalizace na mapě); - na příkladech z hospodářství, kulturní sféry nebo politiky popíše, čemu se říká globalizace; - uvede hlavní problémy dnešního světa (globální problémy), lokalizuje na mapě ohniska napětí v soudobém světě; - popíše, proč existuje EU a jaké povinnosti a výhody z členství v EU plynou našim občanům; - na příkladu (z médií nebo z jiných zdrojů) vysvětlí, jaké metody používají teroristé a za jakým účelem.	Česká republika, Evropa a svět - současný svět: bohaté a chudé země, velmoci; ohniska napětí v soudobém světě - ČR a její sousedé - české státní a národní symboly - globalizace - globální problémy - ČR a evropská integrace - nebezpečí nesnášenlivosti a terorismu ve světě
--	---

3. ročník**30 hodin**

Výsledky vzdělávání	Obsah vzdělávání
Žák: - vysvětlí, co má vliv na cenu zboží; - dovede vyhledat nabídky zaměstnání, kontaktovat případného zaměstnavatele a úřad práce, prezentovat své pracovní dovednosti a zkušenosti; - popíše, co má obsahovat pracovní smlouva; - dovede vyhledat poučení a pomoc v pracovněprávních záležitostech; - dovede si zřídit peněžní účet, provést bezhotovostní platbu, sledovat pohyb peněz na svém účtu; - dovede si zkontrolovat, zda jeho mzda a pracovní zařazení odpovídají pracovní smlouvě a jiným písemně dohodnutým podmínkám; - vysvětlí, proč občané platí daně, sociální a zdravotní pojištění; - dovede zjistit, jaké služby poskytuje konkrétní peněžní ústav (banka, pojišťovna) a na základě zjištěných informací posoudit, zda jsou konkrétní služby pro něho únosné (např. půjčka), nebo nutné a výhodné; - vysvětlí, jak je možné se zabezpečit na stáří; - dovede vyhledat pomoc, ocitne-li se v tíživé sociální situaci; - vysvětlí důsledky nesplácení úvěrů a navrhne možnosti řešení tíživé finanční situace své, či domácnosti.	Člověk a hospodářství - trh a jeho fungování (zboží, nabídka, poptávka, cena) - hledání zaměstnání, služby úřadů práce - nezaměstnanost, podpora v nezaměstnanosti, rekvalifikace - vznik, změna a ukončení pracovního poměru - povinnosti a práva zaměstnance a zaměstnavatele - druhy škod, předcházení škodám, odpovědnost za škodu - peníze, hotovostní a bezhotovostní peněžní styk - mzda časová a úkolová - daně, daňové přiznání - sociální a zdravotní pojištění - služby peněžních ústavů - pomoc státu, charitativních a jiných institucí sociálně potřebným občanům

7.5 Chemie

Název a adresa školy:	Střední odborná škola a Střední odborné učiliště, Vlašim, Zámek 1
Název školního vzdělávacího programu:	Kuchař - číšník
Kód oboru vzdělání:	65-51-H/01
Název oboru vzdělání:	Kuchař - číšník
Platnost školního vzdělávacího programu:	od 01. 09. 2022 počínaje 1. ročníkem do
Dodatek 1	od do
Dodatek 2	od do

Cíl předmětu

Cílem předmětu je:

- vést žáky k hlubšímu a komplexnějšímu pochopení přírodních jevů a zákonů;
- naučit žáky využívat přírodovědné poznatky v profesním i občanském životě;
- umožnit žákům proniknout do dějů, které probíhají v živé i neživé přírodě;
- vytvořit žákům ucelený přehled o složení živých organismů, biogenních prvcích a jejich sloučeninách;
- logicky uvažovat, analyzovat a řešit jednoduché přírodovědné problémy;
- vést žáky k pochopení vztahu organických a anorganických sloučenin;
- pozorovat a zkoumat přírodu, provádět experimenty a měření, zpracovávat a vyhodnocovat získané údaje;
- vytvářet kladný vztah žáků ke zdraví a přírodnímu prostředí.

Charakteristika učiva

Obsah učiva vychází z obsahového okruhu RVP – Přírodovědné vzdělávání – Chemické vzdělávání. Učivo se zaměřuje na tematické celky, které souvisejí s chemickým složením látek, které vysvětlují mechanismus chemických vazeb, chemických reakcí a seznámí žáky s nejvýznamnějšími chemickými látkami a jejich významem pro člověka. Dále se zaměřuje na organickou chemii, kde charakterizují základní skupiny uhlovodíků.

Výukové strategie

Využívána je individuální a skupinová práce žáků. Důraz je kladen na používání aktivizujících vyučovacích metod, které vedou k aktivnímu zapojení žáka do vyučovacího procesu a kritickému myšlení.

Používány jsou metody slovní (výklad, vysvětlování, práce s odbornou literaturou, rozhovor, diskuse, přednáška), metody názorně demonstrační (modely, obrazy, ústní instruktáž, instruktážní videa), problémové vyučování, besedy s odborníky, exkurze. Probrané učivo je prohlubováno pomocí frontálního opakování.

Hodnocení žáků

Vychází z klasifikačního řádu školy. Klasifikaci ovlivňují tři základní faktory, a to písemné zkoušení souhrnné z učiva jednotlivých tematických celků, písemné zkoušení dílčí zaměřené k aktuálně probíranému učivu a hodnocení ústního projevu, které zahrnuje nejen ústní zkoušení, ale i celkový projev a aktivní přístup při vyučování, vedení zápisků apod.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a průřezových témat**Klíčové kompetence****Kompetence k učení**

Mít pozitivní vztah k učení a vzdělávání, využívat různé informační zdroje a sledovat pokrok v dosahování cílů svého učení.

Kompetence k řešení problémů

Samostatně řešit běžné pracovní i mimopracovní problémy, volit prostředky a způsoby vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, využívat zkušenosti a vědomosti, spolupracovat v týmu.

Komunikativní kompetence

Dosáhnout jazykové způsobilosti potřebné pro základní pracovní uplatnění podle potřeb a charakteru odborné kvalifikace, aktivně se účastnit diskusí a formulovat a obhajovat své názory.

Personální a sociální kompetence

Přijímat a zodpovědně plnit svěřené úkoly, pracovat v týmu a přispívat k vytváření vstřícných mezilidských vztahů. Mít odpovědný vztah ke svému zdraví a uvědomovat si důsledky nezdravého životního stylu a závislosti.

Občanské kompetence a kulturní povědomí

Jednat odpovědně, samostatně a iniciativně nejen ve vlastním zájmu, ale i zájmu veřejném, uznávat hodnoty a postoje podstatné pro život v demokratické společnosti, uznávat hodnoty a tradice svého národa a jednat v souladu s udržitelným rozvojem.

Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám

Mít odpovědný postoj k vlastní profesní budoucnosti, mít přehled o možnostech uplatnění na trhu práce, mít reálnou představu o pracovních, platových a jiných podmínkách v oboru, znát obecná práva a povinnosti pracovníků a zaměstnavatelů a rozumět podstatě a principům podnikání.

Digitální kompetence

Využívat digitální technologie v rámci přírodních věd, získávat schopnost provádět jednoduché experimenty, zpracovávat data a řešit praktické problémy v oblasti chemie, používat digitální nástroje k podpoře badatelské činnosti a k prezentaci výsledků.

Odborné kompetence

Osvojili si principy, postupy a užití metod chemické analýzy v jednotlivých oblastech chemie.

Průřezová témata

Občan v demokratické společnosti

Žák je veden k tomu, aby měl vhodnou míru sebevědomí, sebeodpovědnosti a schopnost morálního úsudku. Dovedl jednat s lidmi a byl ochoten pracovat nejen pro vlastní prospěch, ale i pro veřejné zájmy.

Člověk a životní prostředí

Žák je veden k tomu, aby pochopil souvislosti mezi různými jevy v prostředí a lidskými aktivitami, porozuměl souvislostem mezi environmentálními, ekonomickými a sociálními aspekty ve vztahu k udržitelnému rozvoji a osvojil si základní principy šetrného a odpovědného přístupu k životnímu prostředí v osobním a profesním jednání.

Člověk a svět práce (svět vzdělávání, svět práce)

Žák je veden k tomu, aby pochopil význam celoživotního učení jako požadavku pro osobní růst a udržení konkurenceschopnosti či profesní restart. Přijímal všeobecné

vývojové trendy, nové formy a podmínky práce a po absolvování oboru vzdělání se uplatní v zaměstnaneckém poměru i v činnosti podnikání.

Člověk a digitální svět

Žák je veden ke kreativnímu a kritickému využívání AI (artificial intelligence), k porozumění zásadám kyberbezpečnosti a digitálního wellbeingu, k tomu, aby používal digitální technologie pro dokumentaci a analýzu výsledků chemických pokusů, vytvářel jednoduché digitální modely chemických reakcí, používal digitální zdroje k získávání informací o chemických látkách a jejich bezpečném použití, využíval informace efektivně jak v průběhu vzdělávání, tak při výkonu povolání.

Výuka probíhá:

1. ročník 1 hodina týdně / celkem 34 hodin

1. ročník

34 hodin

Výsledky vzdělávání	Obsah vzdělávání
Žák: - chápe význam chemie ve společnosti; - dokáže porovnat fyzikální a chemické vlastnosti látek; - popíše stavbu atomu; - vysvětlí vznik chemické vazby, typy chemické vazby; - zná chemické názvosloví a symboliku vybraných prvků a sloučenin; - rozumí principu periodické tabulky prvků; - charakterizuje vybrané skupiny prvků; - orientuje se ve významu, skladování a přepravě technických plynů; - popíše základní metody oddělování složek ze směsi a jejich využití v praxi; - vyjádří složení roztoku; - vysvětlí podstatu chemického děje; - vysvětlí princip chemické reakce, zapíše jednoduchou chemickou rovnici; - provádí jednoduché chemické výpočty;	Obecná chemie - chemické látky a jejich vlastnosti - chemické látky – typy, základní stavební částice, struktura a vlastnosti - chemická vazba - významné skupiny chemických látek - chemické prvky a jejich třídění, sloučeniny - periodická soustava prvků - technické plyny - směsi a roztoky - změny chemických látek - obecné vlastnosti chemických reakcí, chemické rovnice - výpočty v chemii
- vysvětlí vlastnosti anorganických látek (oxidy, kyseliny, hydroxidy, soli); - ovládá chemické názvosloví vybraných anorganických sloučenin; - orientuje se ve významu využití a výrobě základních anorganických kyselin, hydroxidů a solí; - zná zásady bezpečnosti práce s nebezpečnými látkami;	Anorganická chemie - anorganické sloučeniny - názvosloví anorganických sloučenin - základní průmyslové chemikálie - vybrané prvky a anorganické sloučeniny v běžném životě a v odborné praxi

- charakterizuje skupiny uhlovodíků a jejich vybrané deriváty, tvoří jejich vzorce a názvy; - chápe problematiku energetické otázky současnosti; - rozlišuje paliva, orientuje se v chemickém zpracování a technologiích výroby; - má představu o principu výroby plastických hmot; - získá přehled o vybraných plastech; - rozumí významu recyklace a hygienické nezávadnosti plastů.	Organická chemie - vlastnosti atomu uhlíku - základ názvosloví organických sloučenin - energetické zdroje - plasty
--	--

7.6 Potravinářská chemie

Název a adresa školy:	Střední odborná škola a Střední odborné učiliště, Vlašim, Zámek 1
Název školního vzdělávacího programu:	Kuchař - číšník
Kód oboru vzdělání:	65-51-H/01
Název oboru vzdělání:	Kuchař - číšník
Platnost školního vzdělávacího programu:	od 01. 09. 2022 počínaje 1. ročníkem do
Dodatek 1	od do
Dodatek 2	od do

Cíl předmětu

Cílem předmětu je:

- vést žáky k hlubšímu a komplexnějšímu pochopení přírodních jevů a zákonů;
- naučit žáky využívat přírodovědné poznatky v profesním i občanském životě;
- umožnit žákům proniknout do dějů, které probíhají v živé i neživé přírodě;
- vytvořit žákům ucelený přehled o složení živých organismů, biogenních prvcích a jejich sloučeninách;
- vést žáky k pochopení vztahu organických sloučenin a složení lidské stravy;
- naučit popsat vybrané biochemické děje;
- aplikovat získané vědomosti do potravinářství;
- vytvářet kladný vztah žáků ke zdraví a přírodnímu prostředí.

Charakteristika učiva

Obsah učiva vychází z obsahového okruhu RVP – Přírodovědné vzdělávání – Chemické vzdělávání. Je zařazeno učivo biochemie, které popisuje chemické složení živých organismů, přírodní látky a různé biochemické děje. Do obsahu učiva je aplikována potravinářská výroba, především charakteristika a výroba různých druhů nealkoholických a alkoholických nápojů a složení potravin.

Učivo je doplňováno o poznatky získané při odborných přednáškách a exkurzích do výrobních podniků.

Obsah učiva předmětu navazuje na vědomosti získané v předmětech Chemie, Potravinářství a Výživa a Stolníčení.

Výukové strategie

Využívána je individuální a skupinová práce žáků. Důraz je kladen na používání aktivizujících vyučovacích metod, které vedou k aktivnímu zapojení žáka do vyučovacího procesu a kritickému myšlení.

Používány jsou metody slovní (výklad, vysvětlování, práce s odbornou literaturou, rozhovor, diskuse, přednáška), metody názorně demonstrační (modely, obrazy, ústní instruktáž, instruktážní videa), problémové vyučování, besedy s odborníky, exkurze. Probrané učivo je prohlubováno pomocí frontálního opakování.

Hodnocení žáků

Vychází z klasifikačního řádu školy. Klasifikaci ovlivňují tři základní faktory, a to písemné zkoušení souhrnné z učiva jednotlivých tematických celků, písemné zkoušení dílčí zaměřené k aktuálně probíranému učivu a hodnocení ústního projevu, které zahrnuje

nejen ústní zkoušení, ale i celkový projev a aktivní přístup při vyučování, vedení zápisů apod.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a aplikace průřezových témat

Klíčové kompetence

Kompetence k učení

Mít pozitivní vztah k učení a vzdělávání, využívat různé informační zdroje a sledovat pokrok v dosahování cílů svého učení.

Kompetence k řešení problémů

Samostatně řešit běžné pracovní i mimopracovní problémy, volit prostředky a způsoby vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, využívat zkušenosti a vědomosti, spolupracovat v týmu.

Komunikativní kompetence

Dosáhnout jazykové způsobilosti potřebné pro základní pracovní uplatnění podle potřeb a charakteru odborné kvalifikace, aktivně se účastnit diskusí a formulovat a obhajovat své názory.

Personální a sociální kompetence

Přijímat a zodpovědně plnit svěřené úkoly, pracovat v týmu a přispívat k vytváření vstřícných mezilidských vztahů. Mít odpovědný vztah ke svému zdraví a uvědomovat si důsledky nezdravého životního stylu a závislostí.

Občanské kompetence a kulturní povědomí

Jednat odpovědně, samostatně a iniciativně nejen ve vlastním zájmu, ale i zájmu veřejném, uznávat hodnoty a postoje podstatné pro život v demokratické společnosti, uznávat hodnoty a tradice svého národa a jednat v souladu s udržitelným rozvojem.

Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám

Mít odpovědný postoj k vlastní profesní budoucnosti, mít přehled o možnostech uplatnění na trhu práce, mít reálnou představu o pracovních, platových a jiných podmínkách v oboru, znát obecná práva a povinnosti pracovníků a zaměstnavatelů a rozumět podstatě a principům podnikání.

Digitální kompetence

Využívat digitální technologie v rámci přírodních věd, získávat schopnost provádět jednoduché experimenty, zpracovávat data a řešit praktické problémy v oblasti chemie, používat digitální nástroje k prezentaci výsledků.

Odborné kompetence

Uplatňovat moderní poznatky o výživě, potravinách a nápojích, ovládat technologii výroby nápojů včetně hygienických zásad a vykonávat obchodně-provozní aktivity.

Průřezová témata

Občan v demokratické společnosti

Žák je veden k tomu, aby měl vhodnou míru sebevědomí, sebeodpovědnosti a schopnost morálního úsudku. Dovedl jednat s lidmi a byl ochoten pracovat nejen pro vlastní prospěch, ale i pro veřejné zájmy.

Člověk a životní prostředí

Žák je veden k tomu, aby pochopil souvislosti mezi různými jevy v prostředí a lidskými aktivitami, porozuměl souvislostem mezi environmentálními, ekonomickými a sociálními aspekty ve vztahu k udržitelnému rozvoji a osvojil si základní principy šetrného a odpovědného přístupu k životnímu prostředí v osobním a profesním jednání.

Člověk a svět práce (svět vzdělávání, svět práce)

Žák je veden k tomu, aby pochopil význam celoživotního učení jako požadavku pro osobní růst a udržení konkurenceschopnosti či profesní restart. Přijímal všeobecné vývojové trendy, nové formy a podmínky práce a po absolvování oboru vzdělání se uplatnil v zaměstnaneckém poměru i v činnosti podnikání.

Člověk a digitální svět

Žák je veden ke kreativnímu a kritickému využívání AI (artificial intelligence), k porozumění zásadám kyberbezpečnosti a digitálního wellbeingu, k tomu, aby používal digitální technologie pro dokumentaci a analýzu výsledků chemických pokusů, vytvářel jednoduché digitální modely chemických reakcí, používal digitální zdroje k získávání informací o chemických látkách a jejich bezpečném použití, využíval informace efektivně jak v průběhu vzdělávání, tak při výkonu povolání.

Výuka probíhá:

2. ročník 1 hodina týdně / celkem 34 hodin

2. ročník**34 hodin**

Výsledky vzdělávání	Obsah vzdělávání
Žák: - charakterizuje biogenní prvky a jejich sloučeniny; - uvede význam biogenních prvků pro lidský organismus;	Biochemie Chemické složení živých organismů - makrobiogenní prvky - oligobiogenní prvky - stopové prvky
- charakterizuje jednotlivé nejdůležitější přírodní látky; - vysvětlí biologický význam bílkovin; - vyjmenuje základní vlastnosti tuků; - vysvětlí biologický význam tuků; - umí popsat změny tuků při zpracování a skladování; - vysvětlí biologický význam sacharidů; - umí popsat nejdůležitější sacharidy a uvede jejich použití v praxi; - umí vyjmenovat jednotlivé vitamíny a uvede jejich funkci; - je schopen posoudit význam vitamínů pro člověka; - je schopen vysvětlit význam minerálních látek pro člověka; - zdůvodní význam vody v potravinářství a dokáže zdůvodnit význam vody v potravinách; - chápe význam aromatických látek v potravinách;	Přírodní látky - bílkoviny – charakteristika, výskyt, složení, biologický význam, vlastnosti, použití - tuky – charakteristika, výskyt, složení, biologický význam, vlastnosti, použití a jejich změny při zpracování - sacharidy – charakteristika, rozdělení a druhy sacharidů, složení, jejich biologický význam, vlastnosti a změny při zpracování - vitamíny – rozdělení vitamínů, jejich charakteristika a význam pro člověka, výskyt a využití - minerální látky – základní charakteristika a rozdělení, jejich význam pro člověka a změny při zpracování

	- voda v potravinářství – charakteristika pitné vody a minerální vody, její výskyt v potravinách a význam při zpracování potravin - aromatické látky – vonné a chuťové látky, jejich jednoduché rozdělení, význam pro výrobu a zpracování, použití
- charakterizuje jednotlivé skupiny nápojů; - rozezná tržní druhy jednotlivých nápojů; - umí popsat suroviny pro výrobu, postup výroby, chemické děje, které probíhají při výrobě nápojů; - umí popsat ošetřování a skladování nápojů; - zná vliv alkoholu na lidské zdraví, možnosti boje proti alkoholismu a dalším návykovým látkám; - objasní použití barviv při výrobě a dokáže charakterizovat některá nejběžněji používaná barviva; - vysvětlí enzymové hnědnutí potravin a objasní jeho nevýhody; - je schopen vysvětlit škodlivost toxických látek v potravinách; - vyjmenuje aditivní látky používané v praxi a vysvětlí jejich význam pro potraviny; - charakterizuje pojem kontaminující látka a je schopen vysvětlit jejich vliv na potraviny a zdraví člověka.	Biochemické děje - nealkoholické nápoje – význam, rozdělení, charakteristika jednotlivých druhů - alkoholické nápoje: - pivo – suroviny, výroba, tržní druhy, pivní zařízení, ošetřování a skladování - víno – pěstelské oblasti, význam, charakteristika, výroba, rozdělení, vady, ošetřování a skladování - lihoviny – charakteristika, rozdělení, výroba, tržní druhy - vliv alkoholu na lidské zdraví, boj proti alkoholismu - barviva – charakteristika základních skupin barviv používaných v potravinářství, význam a použití - enzymové hnědnutí – charakteristika a nevýhody - aditivní látky – jednotlivé druhy a skupiny, jejich charakteristika a použití v praxi – látky upravující údržnost, aroma, barvu, texturu a jiné. - kontaminující látky – jejich charakteristika, vliv na potraviny a člověka, výskyt, kontaminace potravin

7.7 Základy přírodních věd

Název a adresa školy:	Střední odborná škola a Střední odborné učiliště, Vlašim, Zámek 1
Název školního vzdělávacího programu:	Kuchař - číšník
Kód oboru vzdělání:	65-51-H/01
Název oboru vzdělání:	Kuchař - číšník
Platnost školního vzdělávacího programu:	od 01. 09. 2022 počínaje 1. ročníkem do
Dodatek 1	od do
Dodatek 2	od do

Cíl předmětu

Cílem předmětu je:

- vést žáky k hlubšímu a komplexnějšímu pochopení přírodních jevů a zákonů;
- naučit žáky využívat přírodovědné poznatky v profesním i občanském životě;
- umožnit žákům proniknout do dějů, které probíhají v živé i neživé přírodě;
- vytvořit žákům ucelený přehled o složení živých organismů;
- logicky uvažovat, analyzovat a řešit jednoduché přírodovědné problémy;
- rozvíjí žáky ekologicky myslet;
- pochopit vlastnosti běžně užívaných látek;
- pozorovat a zkoumat přírodu, provádět experimenty a měření, zpracovávat a vyhodnocovat získané údaje;
- vytvářet kladný vztah žáků ke zdraví a přírodnímu prostředí;
- motivaci k celoživotnímu vzdělávání v přírodovědné oblasti.

Charakteristika učiva

Obsah učiva vychází z obsahového okruhu RVP – Přírodovědné vzdělávání – Biologické a ekologické vzdělávání a Fyzikální vzdělávání.

Učivo se zaměřuje na tematické celky, které souvisejí se základy biologie a ekologie, mechanikou a optikou a základními pojmy. Schopnost komunikovat, vyhledávat a interpretovat přírodovědné informace a zaujímat k nim stanovisko, využívat získané informace v diskusi k přírodovědné a odborné tematice. Porozumět základním ekologickým a fyzikálním souvislostem a postavení člověka v přírodě a zdůvodnit nezbytnost udržitelného rozvoje.

Výukové strategie

Využívána je individuální a skupinová práce žáků. Důraz je kladen na používání aktivizujících vyučovacích metod, které vedou k aktivnímu zapojení žáka do vyučovacího procesu a kritickému myšlení.

Používány jsou metody slovní (výklad, vysvětlování, práce s odbornou literaturou, rozhovor, diskuse, přednáška), metody názorně demonstrační (modely, obrazy, ústní instruktáž, instruktážní videa), problémové vyučování, besedy s odborníky, exkurze. Probrané učivo je prohlubováno pomocí frontálního opakování.

Hodnocení žáků

Vychází z klasifikačního řádu školy. Klasifikaci ovlivňují tři základní faktory, a to písemné zkoušení souhrnné z učiva jednotlivých tematických celků, písemné zkoušení dílčí

zaměřené k aktuálně probíranému učivu a hodnocení ústního projevu, které zahrnuje nejen ústní zkoušení, ale i celkový projev a aktivní přístup při vyučování, vedení zápisů apod.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a průřezových témat

Klíčové kompetence

Kompetence k učení – mít pozitivní vztah k učení a vzdělávání, využívat různé informační zdroje a sledovat pokrok v dosahování cílů svého učení.

Kompetence k řešení problémů

Samostatně řešit běžné pracovní i mimopracovní problémy, volit prostředky a způsoby vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, využívat zkušenosti a vědomosti, spolupracovat v týmu.

Komunikativní kompetence

Dosáhnout jazykové způsobilosti potřebné pro základní pracovní uplatnění podle potřeb a charakteru odborné kvalifikace, aktivně se účastnit diskusí a formulovat a obhajovat své názory.

Personální a sociální kompetence

Přijímat a zodpovědně plnit svěřené úkoly, pracovat v týmu a přispívat k vytváření vstřícných mezilidských vztahů. Mít odpovědný vztah ke svému zdraví a uvědomovat si důsledky nezdravého životního stylu a závislosti.

Občanské kompetence a kulturní povědomí

Jednat odpovědně, samostatně a iniciativně nejen ve vlastním zájmu, ale i zájmu veřejném, uznávat hodnoty a postoje podstatné pro život v demokratické společnosti, uznávat hodnoty a tradice svého národa a jednat v souladu s udržitelným rozvojem.

Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám

Mít odpovědný postoj k vlastní profesní budoucnosti, mít přehled o možnostech uplatnění na trhu práce, mít reálnou představu o pracovních, platových a jiných podmínkách v oboru, znát obecná práva a povinnosti pracovníků a zaměstnavatelů a rozumět podstatě a principům podnikání.

Digitální kompetence

Využívat digitální technologie v rámci přírodních věd, získávat schopnost provádět jednoduché experimenty, zpracovávat data a řešit praktické problémy v oblasti biologie, ekologie a fyziky, používat digitální nástroje k podpoře badatelské činnosti a k prezentaci výsledků.

Odborné kompetence

Posuzovat a hodnotit lidskou činnost ve vztahu k ŽP a jednat v souladu se strategií udržitelného rozvoje. Vykonávat a organizovat konkrétní činnost v ochraně ŽP, ochraně a tvorbě krajiny a rozvoji venkova.

Průřezová témata

Občan v demokratické společnosti

Žák je veden k tomu, aby měl vhodnou míru sebevědomí, sebeodpovědnosti a schopnost morálního úsudku. Dovedl jednat s lidmi a byl ochoten pracovat nejen pro vlastní prospěch, ale i pro veřejné zájmy.

Člověk a životní prostředí

Žák je veden k tomu, aby pochopil souvislosti mezi různými jevy v prostředí a lidskými aktivitami, porozuměl souvislostem mezi environmentálními, ekonomickými a sociálními aspekty ve vztahu k udržitelnému rozvoji a osvojil si základní principy šetrného a odpovědného přístupu k životnímu prostředí v osobním a profesním jednání.

Člověk a svět práce (svět vzdělávání, svět práce)

Žák je veden k tomu, aby pochopil význam celoživotního učení jako požadavku pro osobní růst a udržení konkurenceschopnosti či profesní restart. Přijímal všeobecné vývojové trendy, nové formy a podmínky práce a po absolvování oboru vzdělání se uplatnil v zaměstnaneckém poměru i v činnosti podnikání.

Člověk a digitální svět

Žák je veden ke kreativnímu a kritickému využívání AI (artificial intelligence), k porozumění zásadám kyberbezpečnosti a digitálního wellbeingu, k tomu, aby používal digitální nástroje pro pozorování a záznam biologických jevů, využíval digitální technologie k pochopení základních ekologických problémů, vyhledával a hodnotil ekologické informace z digitálních zdrojů a aplikoval je v každodenním životě, vytvářel jednoduché digitální modely základních fyzikálních jevů pomocí dostupného softwaru, používal digitální zdroje k vyhledávání fyzikálních informací online a k jejich aplikaci v praxi.

Výuka probíhá:

1. ročník 0,5 hodiny týdně / celkem 17 hodin
 2. ročník 0,5 hodiny týdně / celkem 17 hodin

1. ročník**17 hodin**

Výsledky vzdělávání	Obsah vzdělávání
Žák: - charakterizuje názory na vznik a vývoj života na Zemi; - vyjádří vlastními slovy základní vlastnosti živých soustav; - popíše buňku jako základní stavební a funkční jednotku života; - vysvětlí rozdíl mezi prokaryotickou a eukaryotickou buňkou; - charakterizuje rostlinnou a živočišnou buňku a uvede rozdíly; - uvede základní skupiny organismů a porovná je; - objasní význam genetiky; - popíše stavbu lidského těla a vysvětlí funkci orgánů a orgánových soustav; - vysvětlí význam zdravé výživy a uvede principy zdravého životního stylu; - uvede příklady bakteriálních, virových a jiných onemocnění a možnosti prevence;	Základy obecné biologie - vznik a vývoj života na Zemi - vlastnosti živých soustav - typy buněk - rozmanitost organismů a jejich charakteristika - dědičnost a proměnlivost - biologie člověka - zdraví a nemoc
- vysvětlí základní ekologické pojmy a charakterizuje vztahy mezi organismy a prostředím; - rozliší a charakterizuje abiotické a biotické podmínky života; - vysvětlí potravní vztahy v přírodě; - popíše podstatu oběhu látek v přírodě z hlediska látkového a energetického; - charakterizuje různé typy krajiny ve svém okolí a její využívání člověkem;	Ekologie - základní ekologické pojmy, organismus a prostředí - podmínky života (sluneční záření, ovzduší, voda, půda, populace, společenstva) - potravní řetězce - stavba, funkce a typy ekosystému - oběh látek v přírodě - typy krajiny

- má přehled o historii vzájemného ovlivňování člověka a přírody; - hodnotí vliv různých činností člověka na jednotlivé složky životního prostředí; - charakterizuje působení životního prostředí na člověka a jeho zdraví; - charakterizuje přírodní zdroje surovin a energie z hlediska jejich obnovitelnosti, posoudí vliv jejich využívání na prostředí; - popíše způsoby nakládání s odpady; - charakterizuje globální problémy na Zemi; - uvede základní znečišťující látky v ovzduší, ve vodě a v půdě a vyhledá informace o aktuální situaci; - uvede příklady chráněných území v ČR a v regionu; - uvede základní ekonomické, právní a informační nástroje společnosti na ochranu přírody a prostředí; - vysvětlí udržitelný rozvoj jako integraci environmentálních, ekonomických, technologických a sociálních přístupů k ochraně životního prostředí; - zdůvodní odpovědnost každého jedince za ochranu přírody, krajiny a životního prostředí; - na konkrétním příkladu z občanského života a odborné praxe navrhne řešení vybraného environmentálního problému.	Člověk a životní prostředí - vzájemné vztahy mezi člověkem a životním prostředím - dopady činností člověka na životní prostředí - přírodní zdroje energie a surovin - odpady - globální problémy - ochrana přírody a krajiny - nástroje společnosti na ochranu životního prostředí - zásady udržitelného rozvoje - odpovědnost jedince za ochranu přírody a životního prostředí
--	---

2. ročník**17 hodin**

Výsledky vzdělávání	Obsah vzdělávání
Žák: - rozliší druhy pohybů a řeší jednoduché úlohy na pohyb hmotného bodu; - určí síly, které působí na tělesa a popíše, jaký druh pohybu tyto síly vyvolají; - určí mechanickou práci a energii při pohybu tělesa působením stálé síly; - vysvětlí na příkladech platnost zákona zachování mechanické energie; - určí výslednici sil působících na těleso; - aplikuje Pascalův a Archimédův zákon při řešení úloh;	Mechanika - pohyby přímočaré, pohyb rovnoměrný po kružnici - Newtonovy pohybové zákony, síly v přírodě, gravitace - mechanická práce a energie - posuvný a otáčivý pohyb, skládání sil - tlakové síly a tlak v tekutinách
- vysvětlí význam teplotní roztažnosti látek v přírodě a v technické praxi; - vysvětlí pojem vnitřní energie soustavy (tělesa) a způsoby její změny; - popíše principy nejdůležitějších tepelných motorů; - popíše přeměny skupenství látek a jejich význam v přírodě a v technické praxi;	Termika - teplota, teplotní roztažnost látek - teplo a práce, přeměny vnitřní energie tělesa - tepelné motory - struktura pevných látek a kapalin, přeměny skupenství

- popíše elektrické pole z hlediska jeho působení na bodový elektrický náboj; - řeší úlohy s elektrickými obvody s použitím Ohmova zákona; - popíše princip a použití polovodičových součástek s přechodem PN; - určí magnetickou sílu v magnetickém poli vodiče s proudem; - popíše princip generování střídavých proudů a jejich využití v energetice;	Elektrina a magnetismus - elektrický náboj tělesa, elektrická síla, elektrické pole, kapacita vodiče - elektrický proud v látkách, zákony elektrického proudu, polovodiče - magnetické pole, magnetické pole elektrického proudu, elektromagnetická indukce - vznik střídavého proudu, přenos elektrické energie střídavým proudem
- rozliší základní druhy mechanického vlnění a popíše jejich šíření; - charakterizuje základní vlastnosti zvuku; - chápe negativní vliv hluku a zná způsoby ochrany sluchu; - charakterizuje světlo, jeho vlnovou délkou a rychlostí v různých prostředích; - řeší úlohy na odraz a lom světla; - řeší úlohy na zobrazení zrcadly a čočkami; - vysvětlí optickou funkci oka a korekci jeho vad; - popíše význam různých druhů elektromagnetického záření;	Vlnění a optika - mechanické kmitání a vlnění - zvukové vlnění - světlo a jeho šíření - zrcadla a čočky, oko - druhy elektromagnetického záření, rentgenové záření
- charakterizuje Slunce jako hvězdu; - popíše objekty ve sluneční soustavě; - zná příklady základních typů hvězd.	Vesmír - Slunce, planety a jejich pohyb, komety - hvězdy a galaxie

7.8 Matematika

Název a adresa školy:	Střední odborná škola a Střední odborné učiliště, Vlašim, Zámek 1
Název školního vzdělávacího programu:	Kuchař - číšník
Kód oboru vzdělání:	65-51-H/01
Název oboru vzdělání:	Kuchař - číšník
Platnost školního vzdělávacího programu:	od 01. 09. 2022 počínaje 1. ročníkem do
Dodatek 1	od do
Dodatek 2	od do

Cíl předmětu

Cílem předmětu je naučit žáky:

- efektivně numericky počítat a umět odhadnout výsledek, posoudit výsledky řešení vzhledem ke skutečnosti;
- používat a převádět běžně užívané jednotky (délka, plocha, objem, čas, hmotnost, rychlost, měna);
- využívat matematických poznatků v praktických úlohách, porozumět jednodušším matematickým vyjádřením;
- matematizovat jednoduché reálné situace;
- využívat informace zadané různými způsoby – grafy, tabulky.

Charakteristika učiva

Obsah předmětu vychází z obsahového okruhu RVP – Matematické vzdělávání. Jednotlivé tematické celky upevňují a upřesňují znalosti žáků ze základní školy. Výuka navazuje na znalosti žáků v přírodovědném a ekonomickém vzdělávání a v odborném výcviku.

Výukové strategie

Využité metody:

- výklad, rozhovor, diskuse se současnou demonstrací na příkladech;
- cvičení – zápis a provádění výpočtů, doplňování;
- vyvozování poznatků a jejich aplikace – samostatná práce žáků, skupinová práce, učení druhých.

Hodnocení žáků

Hodnocení výsledků žáků vychází z klasifikačního řádu školy. Klasifikaci ovlivňují tři základní faktory, a to písemné zkoušení souhrnné z učiva jednotlivých tematických celků, písemné zkoušení dílčí zaměřené k aktuálně probíranému učivu a hodnocení ústního projevu, které zahrnuje nejen zkoušení u tabule, ale i celkový projev, aktivní přístup při vyučování, vedení zápisů apod.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a průřezových témat

Klíčové kompetence

Komunikativní kompetence a sociální kompetence

Pracovat samostatně i v týmu. Řešit samostatně problémy (plánovat, provádět a kontrolovat činnost, porozumět úkolu a určit jádro problému). Aplikovat základní matematické postupy při řešení praktických úkolů – zvolit odpovídající matematické

postupy a techniky, využívat různé formy grafického znázornění, převody jednotek, odhad výsledků.

Digitální kompetence

Využívat digitální technologie pro praktické úlohy, které podporují matematické dovednosti. Technologie jsou používány k usnadnění výpočtů, vizualizaci dat a řešení každodenních problémů. Pracovat s nástroji, které pomáhají lépe porozumět základním matematickým konceptům a aplikovat je v praxi, například při práci s měřením a zpracováním jednoduchých dat.

Podrobný popis klíčových kompetencí je rozepsán v kapitole 4.

Průřezová témata

Člověk a svět práce a Člověk a životní prostředí

Řešení příkladů s tematikou obsaženou v tématech.

Občan v demokratické společnosti

Snaha o rozvoj osobnosti žáků.

Člověk a digitální svět

Vedení žáků ke kreativnímu a kritickému využívání AI (artificial intelligence), k porozumění zásadám kyberbezpečnosti a digitálního wellbeingu, k využívání digitálních nástrojů, jako jsou kalkulačky a měřicí přístroje, k řešení praktických úloh, k efektivnímu využívání technologií při základní analýze a prezentaci dat, k samostatné práci s digitálními nástroji, které zjednodušují měření a další praktické úkoly v odborné praxi. Podpora schopnosti žáků vizualizovat data a výsledky výpočtů pomocí jednoduchých digitálních nástrojů.

Podrobný popis průřezových témat je rozepsán v kapitole 4.

Výuka probíhá:

1. ročník	1 hodina týdně / celkem 34 hodin
2. ročník	2 hodiny týdně / celkem 68 hodin
3. ročník	1 hodina týdně / celkem 30 hodin

1. ročník

34 hodin

Výsledky vzdělávání	Obsah vzdělávání
Žák: - rozlišuje číselné obory N, Z, Q, R; - provádí aritmetické operace s přirozenými a celými čísly; - provádí aritmetické operace se zlomky a desetinnými čísly; - provádí početní operace s reálnými čísly; - porovnává reálná čísla, určí vztahy mezi reálnými čísly; - používá různé zápisy racionálního a reálného čísla; - určí řád čísla; - zaokrouhlí desetinné číslo; - znázorní reálné číslo na číselné ose; - zapíše a znázorní interval;	Operace s čísly - přirozená a celá čísla - racionální čísla - reálná čísla - různé zápisy reálného čísla - číselné množiny - intervaly jako číselné množiny - operace s číselnými množinami - označení množin N, Z, Q, R - mocniny a odmocniny - procentový počet - poměr, přímá a nepřímá úměrnost, trojčlenka - základy finanční matematiky - slovní úlohy

- provádí, znázorní a zapíše operace s intervaly a číselnými množinami (průnik, sjednocení); - určí druhou a třetí mocninu a odmocninu čísla pomocí kalkulačky; - používá trojčlenku a řeší praktické úlohy s využitím procentového počtu; - provádí početní výkony s mocninami s celočíselným mocnitelem; - orientuje v základních pojmech finanční matematiky: změny cen zboží, směna peněz, úrok, úročení, spoření, úvěry, splátky úvěrů; - provádí výpočty jednoduchých finančních záležitostí: změny cen zboží, směna peněz, úrok; - při řešení úloh účelně využívá digitální technologie a zdroje informací.	
--	--

2. ročník**68 hodin**

Výsledky vzdělávání	Obsah vzdělávání
Žák: - provádí operace s číselnými výrazy; - provádí operace s mnohočleny a lomenými výrazy (sčítání, odčítání, násobení); - rozloží mnohočlen na součin a užívá vztahy pro druhou mocninu dvojčlenu a rozdíl druhých mocnin; - určí hodnotu výrazu; - určí definiční obor lomeného výrazu; - modeluje reálné situace užitím výrazů; - na základě zadaných vzorců určí: výsledné částky při spoření, splátky úvěrů; - interpretuje výrazy; - při řešení úloh účelně využívá digitální technologie a zdroje informací;	Číselné a algebraické výrazy - číselné výrazy - mnohočleny - lomené výrazy - hodnota výrazu - definiční obor lomeného výrazu - slovní úlohy
- užívá pojmy úhel a jeho velikost; - vyjádří poměr stran v pravoúhlém trojúhelníku jako funkci $\sin \alpha$, $\cos \alpha$, $\tan \alpha$; - určí hodnoty $\sin \alpha$, $\cos \alpha$, $\tan \alpha$ pro $0^\circ < \alpha < 90^\circ$ pomocí kalkulačky; - řeší praktické úlohy s využitím trigonometrie pravoúhlého trojúhelníku; - používá jednotky délky a provádí převody jednotek délky; - při řešení úloh účelně využívá digitální technologie a zdroje informací;	Goniometrie a trigonometrie - goniometrické funkce $\sin \alpha$, $\cos \alpha$, $\tan \alpha$ v intervalu $0^\circ < \alpha < 90^\circ$ - trigonometrie pravoúhlého trojúhelníku - slovní úlohy

- řeší lineární rovnice a nerovnice o jedné neznámé v $\mathbb{R}$; - vyjádří neznámou z jednoduchého vzorce; - řeší soustavu lineárních rovnic v $\mathbb{R}$; - řeší soustavu lineárních nerovnic o jedné neznámé v $\mathbb{R}$; - řeší kvadratické rovnice v $\mathbb{R}$; - užije řešení rovnic, nerovnic a jejich soustav k řešení reálných úloh; - při řešení úloh účelně využívá digitální technologie a zdroje informací;	Řešení rovnic a nerovnic - lineární rovnice a nerovnice s jednou neznámou - rovnice s neznámou ve jmenovateli - vyjádření neznámé ze vzorce - soustavy lineárních rovnic a nerovnic - kvadratické rovnice - slovní úlohy
- užívá pojmy a vztahy: bod, přímka, rovina, odchylka dvou přímek, vzdálenost bodu od přímky, vzdálenost dvou rovnoběžek, úsečka a její délka; - graficky rozdělí úsečku v daném poměru; - graficky změní velikost úsečky v daném poměru; - rozliší shodné a podobné trojúhelníky a své tvrzení zdůvodní užitím vět o shodnosti a podobnosti trojúhelníků; - určí různé druhy trojúhelníků, rovnoběžníků a lichoběžníků a z daných prvků určí jejich obvod a obsah; - určí obvod a obsah kruhu; - určí vzájemnou polohu přímky a kružnice; - určí obvod a obsah složených rovinných útvarů; - řeší praktické úlohy s využitím trigonometrie pravoúhlého trojúhelníku a Pythagorovy věty; - užívá jednotky délky a obsahu, provádí převody jednotek délky a obsahu; - při řešení úloh účelně využívá digitální technologie a zdroje informací.	Planimetrie - základní planimetrické pojmy - polohové vlastnosti rovinných útvarů - metrické vlastnosti rovinných útvarů - trojúhelníky - shodnost a podobnost - mnohoúhelníky - kružnice a její části - kruh a jeho části - rovinné obrazce – konvexní a nekonvexní útvary - mnohoúhelníky, pravidelné mnohoúhelníky - složené obrazce - shodná zobrazení v rovině (souměrnost, posunutí, otočení), jejich vlastnosti a jejich uplatnění - podobnost v rovině, vlastnosti a uplatnění

3. ročník**30 hodin**

Výsledky vzdělávání	Obsah vzdělávání
Žák: - dle funkčního předpisu sestaví tabulku a sestrojí graf funkce; - určí, kdy funkce roste, klesá, je konstantní; - rozlišuje jednotlivé druhy funkcí, určí jejich definiční obor a obor hodnot; - určí průsečíky grafu funkce s osami souřadnic; - v úlohách přiřadí předpis funkce ke grafu a naopak;	Funkce - pojem funkce, definiční obor, obor hodnot, graf funkce - vlastnosti funkce - lineární funkce, přímá úměrnost - nepřímá úměrnost - kvadratická funkce - slovní úlohy

- řeší reálné problémy s použitím uvedených funkcí; - při řešení úloh účelně využívá digitální technologie a zdroje informací;	
- určuje vzájemnou polohu bodů a přímek, bodů a rovin, dvou přímek, přímky a roviny, dvou rovin v prostoru; - určuje vzdálenost bodů a rovin v prostoru; - určuje odchylku dvou přímek, přímky a roviny, dvou rovin v prostoru; - rozlišuje tělesa: krychle, kvádr, hranol, válec, pravidelný jehlan, rotační kužel, koule, polokoule, kulová úseč, kulová vrstva; - určí povrch a objem tělesa: krychle, kvádr, hranol, válec, pravidelný jehlan, rotační kužel, koule; - využívá trigonometrie při výpočtu povrchu a objemu těles; - využívá síť tělesa při výpočtu povrchu a objemu tělesa; - aplikuje poznatky o tělesech v praktických úlohách; - užívá jednotky délky, obsahu a objemu; - provádí převody jednotek; - při řešení úloh účelně využívá digitální technologie a zdroje informací;	Stereometrie - polohové a metrické vlastnosti v prostoru - tělesa a jejich sítě - krychle, kvádr, hranol, válec, pravidelný jehlan, rotační kužel, koule, polokoule, kulová úseč, kulová vrstva - složená tělesa - výpočet povrchu a objemu těles - výpočet povrchu a objemu složených těles
- užívá pojmy: statistický soubor, znak, četnost, relativní četnost a aritmetický průměr; - určí četnost a relativní četnost znaku; - určí aritmetický průměr; - porovnává soubory dat; - interpretuje údaje vyjádřené v diagramech, grafech a tabulkách; - čte, vyhodnotí a sestaví tabulky, diagramy a grafy se statistickými údaji; - při řešení úloh účelně využívá digitální technologie a zdroje informací;	Práce s daty - statistický soubor - četnost a relativní četnost - aritmetický průměr - statistická data v grafech a tabulkách
- užívá s porozuměním pojmy: náhodný pokus, výsledek náhodného pokusu; - užívá s porozuměním pojmy: náhodný jev, opačný jev, nemožný jev, jistý jev; - určí pravděpodobnost náhodného jevu v jednoduchých případech; - určí pravděpodobnost náhodného jevu v oboru vzdělávání; - při řešení úloh účelně využívá digitální technologie a zdroje informací.	Pravděpodobnost v praktických úlohách - náhodný pokus, výsledek náhodného pokusu - náhodný jev, opačný jev, nemožný jev, jistý jev - výpočet pravděpodobnosti náhodného jevu

7.9 Tělesná výchova

Název a adresa školy:	Střední odborná škola a Střední odborné učiliště, Vlašim, Zámek 1
Název školního vzdělávacího programu:	Kuchař - číšník
Kód oboru vzdělání:	65-51-H/01
Název oboru vzdělání:	Kuchař - číšník
Platnost školního vzdělávacího programu:	od 01. 09. 2022 počínaje 1. ročníkem do
Dodatek 1	od do
Dodatek 2	od do

Cíl předmětu

Cílem výuky je získat kladný vztah ke zdravému způsobu života a pocit radosti z provádění tělesné činnosti. Vést žáky k dosažení sportovní a pohybové gramotnosti. Vychovávat a směřovat žáky k celoživotnímu provádění pohybových aktivit a rozvoji pozitivních vlastností osobnosti. Naučit žáky porozumět zvyšování a kultivování své fyzické zdatnosti a pohybového projevu. Uvědomit si vliv různých pracovních podmínek na svůj organismus a důležitost kompenzačních aktivit. Vést žáky k čestnému jednání i v civilním životě. Zdůraznit nejenom fyzický, ale i psychický, estetický a sociální význam pohybových činností. Prohlubovat hygienické a zdravotní zásady a návyky, reagovat v situacích ohrožení a zvládnout základy první pomoci. Žáci se učí správně reagovat v modelových situacích.

Tělesná výchova by měla pomocí přiměřených prostředků žáky kultivovat v pohybových projevech a zlepšovat jejich tělesný vzhled.

Charakteristika učiva

Obsah předmětu vychází z obsahového okruhu RVP – Vzdělávání pro zdraví. Obsahem výuky tělesné výchovy je teoretická a praktická průprava, nácvik vybraných atletických disciplín, sportovních a míčových her, sportovní gymnastiky, úpolů, lyžování a bruslení.

Nedílnou součástí jsou pohybové a drobné hry spolu s kondičními, protahovacími, vyrovnávacími, relaxačními a pořadovými cvičeními. Důraz je kladen na dodržování zásad hygieny, bezpečnosti, péče a ochrany zdraví. Poznatky z předmětu jsou propojovány s dalšími předměty, odborným výcvikem.

Výukové strategie

Základem výuky je vzájemná spolupráce učitele a žáka, používání demonstračních a výkladových metod, názorná ukázka, využití vlastních zkušeností, skupinové vyučování (práce v týmech). Nácvik probíhá od jednoduššího ke složitějšímu, důraz kladen

na bezpečnost, dodržování hygienických norem. Výuka probíhá formou individuálního a skupinového učení.

Součástí výuky jsou školní a mimoškolní soutěže, herně turistické pochody, přednášky, besedy, sportovní kroužky, soutěže dle tradice školy, které jsou průpravou pro středoškolské sportovní soutěže v regionu.

Hodnocení žáků

Hodnocení žáků vychází z klasifikačního řádu školy. Hodnocení podle snahy, přístupu, aktivity, samostatnosti, zvyšování osobní úrovně. Pomocí bodovacích tabulek, výkonnostních limitů a kontrolní měření výkonnosti. Slovní hodnocení a numerické hodnocení. Kritéria hodnocení vycházejí z Klasifikačního řádu SOŠ a SOU Vlašim.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a aplikace průřezových témat
Klíčové kompetence**Komunikativní kompetence**

Žáci jsou schopni vhodně se vyjadřovat k probraným komunikačním situacím, schopni vyjádřit svůj názor, postoj a dávat najevo svůj aktuální prožitek, vystupovat se zásadami kultury projevu a chování při pohybových aktivitách.

Personální, sociální a občanské kompetence

Žáci jsou připraveni správně hodnotit své fyzické, duševní možnosti, pečovat o svůj tělesný rozvoj, odhadovat výsledky svého jednání v různých situacích, při hrách a dalších sportovních aktivitách spolupracují se svými spolužáky, řídí se pravidly zdravého životního stylu. Žáci jednají v duchu sportovních tradic s fair play jednáním. Odmítají návykové látky a jiné škodliviny neslučitelné se zdravím a sportem.

Digitální kompetence

Žáci jsou vedeni k tomu, aby digitální technologie využívali k péči o své zdraví a bezpečnost, aby si uvědomovali, jak digitální nástroje mohou podpořit péči o fyzické i duševní zdraví, jak mohou pomoci zlepšit tělesnou kondici a jak umožňují sledovat zdravotní ukazatele. Technologie pomáhají žákům orientovat se v otázkách zdravého životního stylu a bezpečnosti při práci s digitálními zařízeními.

Průřezová témata**Občan v demokratické společnosti**

Výuka rozšiřuje celkový rozhled žáků, napomáhá rozvoji osobnosti, komunikaci, vyjednávání, řešení konfliktů, odpovědnosti, toleranci, morálce a etice. Žáci jsou vedeni rozeznat činitele ovlivňující zdraví a životní styl, pracovní podmínky, rizikové chování, znají faktory poškozující zdraví, zvládají zodpovědnost za zdraví, zvládají mimořádné události, základy první pomoci, ochranu obyvatelstva.

Člověk a životní prostředí

Výuka směřuje žáky k odpovědnému vztahu k prostředí, ve kterém žijí, k ekologii člověka, ochrany prostředí a přírody, učí se poznávat svět a lépe mu rozumět, ochrana prostředí při masových sportovních akcích, vytváří si komplexní pohled na udržitelnost rozvoje v občanském životě.

Člověk a svět práce

Žáci jsou vedeni k tomu, aby byli schopni reagovat na dynamický rozvoj trhu práce a měnící se požadavky na pracovníky.

Člověk a digitální svět

Žáci jsou vedeni k nácviu první pomoci za využití výukových aplikací, a pokud je to možné, i s využitím virtuální reality (VR) pro reálnější simulace, k používání digitálních nástrojů k získávání základních informací o zdravém životním stylu a prevenci nemocí, k bezpečnému používání digitálních zařízení s ohledem na prevenci zdravotních rizik, k hodnocení základních informací o zdraví z digitálních zdrojů, ke kreativnímu a kritickému využívání AI (artificial intelligence), k porozumění zásadám kyberbezpečnosti a digitálního wellbeingu.

Podrobný popis klíčových kompetencí je rozepsán v kapitole 4.

Výuka probíhá:

1. ročník	1 hodina týdně / celkem 34 hodin
2. ročník	1 hodina týdně / celkem 34 hodin
3. ročník	1 hodina týdně / celkem 30 hodin

1. ročník**34 hodin**

Výsledky vzdělávání	Obsah vzdělávání
Žák: - uplatňuje ve svém jednání základní znalosti o stavbě a funkci lidského organismu jako celku; - popíše, jak faktory životního prostředí ovlivňují zdraví lidí; - zdůvodní význam zdravého životního stylu; - dovede posoudit vliv pracovních podmínek a povolání na své zdraví v dlouhodobé perspektivě a ví, jak by mohl kompenzovat jejich nežádoucí důsledky; - popíše vliv fyzického a psychického zatížení na lidský organismus; - orientuje se v zásadách zdravé výživy a v jejích alternativních směrech; - dovede uplatňovat naučené modelové situace k řešení konfliktních situací;	Péče o zdraví Zdraví - činitelé ovlivňující zdraví: životní prostředí, životní styl, pohybové aktivity, výživa a stravovací návyky, rizikové chování aj. - duševní zdraví a rozvoj osobnosti, sociální dovednosti, rizikové faktory poškozující zdraví - odpovědnost za zdraví své i druhých, péče o veřejné zdraví v ČR, zabezpečení v nemoci, práva a povinnosti v případě nemoci nebo úrazu - partnerské vztahy, lidská sexualita - prevence úrazů a nemocí - mediální obraz krásy lidského těla, komerční reklama
- objasní důsledky sociálně patologických závislostí na život jednotlivce, rodiny a společnosti a vysvětlí, jak aktivně chránit své zdraví; - diskutuje a argumentuje o etice v partnerských vztazích, o vhodných partnerech a o odpovědném přístupu k pohlavnímu životu; - dovede posoudit vliv médií a reklamy na životní styl jedince a na péči o své zdraví; - popíše úlohu státu a místní samosprávy při ochraně zdraví a životů obyvatel; - dovede rozpoznat hrozící nebezpečí a ví, jak na ně reagovat v situacích osobního ohrožení a za mimořádných událostí; - prokáže dovednosti poskytnutí první pomoci sobě a jiným; - volí sportovní vybavení (výstroj a výzbroj) odpovídající příslušné činnosti a okolním podmínkám (klimatickým, zařízení, hygieně, bezpečnosti) a dovede je udržovat a ošetřovat; - komunikuje při pohybových činnostech;	Zásady jednání v situacích osobního ohrožení a za mimořádných událostí - mimořádné události (živelní pohromy, havárie, krizové situace aj.) - základní úkoly ochrany obyvatelstva (varování, evakuace) První pomoc - úrazy a náhlé zdravotní příhody - poranění při hromadném zasažení obyvatel - stavy bezprostředně ohrožující život Tělesná výchova Teoretické poznatky - význam pohybu pro zdraví; prostředky ke zvyšování síly, rychlosti, vytrvalosti, obratnosti a pohyblivosti, technika a taktika, zásady sportovního tréninku

- dodržuje smluvené signály a vhodně používá odbornou terminologii; - dovede se zapojit do organizace turnajů a soutěží; - dokáže rozhodovat, zapisovat a sledovat výkony jednotlivců; - dovede připravit prostředky k plánovaným pohybovým činnostem; - sestaví soubory zdravotně zaměřených cvičení, cvičení pro tělesnou a duševní relaxaci; - navrhne kondiční program osobního rozvoje a vyhodnotí ho; - uplatňuje zásady sportovního tréninku; - je schopen kultivovat své tělesné a pohybové projevy; - dokáže vyhledat potřebné informace z oblasti zdraví a pohybu; - dovede o pohybových činnostech diskutovat, analyzovat je a hodnotit; - dovede rozvíjet svalovou sílu, rychlost, vytrvalost, obratnost a pohyblivost; - ovládá kompenzační cvičení k regeneraci tělesných a duševních sil, i vzhledem k požadavkům budoucího povolání; - uplatňuje osvojené způsoby relaxace; - dovede uplatňovat techniku a základy taktiky v základních a vybraných sportovních odvětvích; - uplatňuje zásady bezpečnosti při pohybových aktivitách; - je schopen sladit pohyb s hudbou, umí sestavit pohybové vazby, hudebně pohybové motivy a vytvořit pohybovou sestavu (skladbu); - využívá pohybové činnosti pro všestrannou pohybovou přípravu a zvyšování tělesné zdatnosti; - ovládá základní herní činnosti jednotlivce a participuje na týmovém herním výkonu družstva; - dovede rozlišit jednání fair play od nesportovního jednání; - využívá různé formy turistiky; - dokáže zjistit úroveň pohyblivosti, ukázatele své tělesné zdatnosti a korigovat si pohybový režim ve shodě se zjištěnými údaji; - pozná chybně a správně prováděné činnosti, umí analyzovat a zhodnotit kvalitu pohybové činnosti nebo výkonu; - ověří úroveň tělesné zdatnosti a svalové nerovnováhy;	- odborné názvosloví - výstroj, výzbroj, údržba - hygiena a bezpečnost, vhodné oblečení – cvičební úbor a obutí, záchrana a pomoc, zásady chování a jednání v různém prostředí, regenerace a kompenzace, relaxace - pravidla her, závodů a soutěží - rozhodování - zdroje informací - pohybové dovednosti Tělesná cvičení - pořadová, všestranně rozvíjející, kondiční, koordinační, kompenzační, relaxační aj. - cvičení jako součást všech tematických celků Gymnastika - gymnastika: cvičení s náčiním, cvičení na nářadí, akrobacie, šplh - rytmická gymnastika: pohybové, kondiční a taneční činnosti s hudebním a rytmickým doprovodem Atletika - běhy (rychlý, vytrvalý), starty, skoky do výšky a do dálky, hody a vrh koulí Pohybové hry - drobné a sportovní hry (alespoň dvě sportovní hry) Úpoly - pády - základní sebeobrana Plavání - adaptace na vodní prostředí - dva plavecké způsoby - určená vzdálenost plaveckým způsobem - pomoc unavenému plavci, záchrana tonoucího Lyžování - základy sjezdového lyžování - základy běžeckého lyžování - chování při pobytu v horském prostředí
---	---

	Bruslení - základy bruslení (na ledě nebo inline) Turistika a sporty v přírodě - příprava turistické akce - orientace v krajině - orientační běh Testování tělesné zdatnosti - motorické testy
- zvolí vhodná cvičení ke korekci svého zdravotního oslabení a dokáže rozlišit vhodné a nevhodné pohybové činnosti vzhledem k poruše svého zdraví; - je schopen zhodnotit své pohybové možnosti a dosahovat osobního výkonu z nabídky pohybových aktivit.	Zdravotní tělesná výchova - speciální korektivní cvičení podle druhu oslabení - pohybové aktivity, zejména gymnastická cvičení, pohybové hry, plavání, turistika a pohyb v přírodě - kontraindikované pohybové aktivity

2. ročník**34 hodin**

Výsledky vzdělávání	Obsah vzdělávání
Žák: - uplatňuje ve svém jednání základní znalosti o stavbě a funkci lidského organismu jako celku; - popíše, jak faktory životního prostředí ovlivňují zdraví lidí; - zdůvodní význam zdravého životního stylu; - dovede posoudit vliv pracovních podmínek a povolání na své zdraví v dlouhodobé perspektivě a ví, jak by mohl kompenzovat jejich nežádoucí důsledky; - popíše vliv fyzického a psychického zatížení na lidský organismus; - orientuje se v zásadách zdravé výživy a v jejích alternativních směrech; - dovede uplatňovat naučené modelové situace k řešení konfliktních situací;	Péče o zdraví Zdraví - činitele ovlivňující zdraví: životní prostředí, životní styl, pohybové aktivity, výživa a stravovací návyky, rizikové chování aj. - duševní zdraví a rozvoj osobnosti, sociální dovednosti, rizikové faktory poškozující zdraví - odpovědnost za zdraví své i druhých, péče o veřejné zdraví v ČR, zabezpečení v nemoci, práva a povinnosti v případě nemoci nebo úrazu - partnerské vztahy, lidská sexualita - prevence úrazů a nemocí - mediální obraz krásy lidského těla, komerční reklama

- objasní důsledky sociálně patologických závislostí na život jednotlivce, rodiny a společnosti a vysvětlí, jak aktivně chránit své zdraví; - diskutuje a argumentuje o etice v partnerských vztazích, o vhodných partnerech a o odpovědném přístupu k pohlavnímu životu; - dovede posoudit vliv médií a reklamy na životní styl jedince a na péči o své zdraví; - popíše úlohu státu a místní samosprávy při ochraně zdraví a životů obyvatel - dovede rozpoznat hrozící nebezpečí a ví, jak na ně reagovat v situacích osobního ohrožení a za mimořádných událostí; - prokáže dovednosti poskytnutí první pomoci sobě a jiným; - volí sportovní vybavení (výstroj a výzbroj) odpovídající příslušné činnosti a okolním podmínkám (klimatickým, zařízení, hygieně, bezpečnosti) a dovede je udržovat a ošetřovat; - komunikuje při pohybových činnostech; - dodržuje smluvené signály a vhodně používá odbornou terminologii; - dovede se zapojit do organizace turnajů a soutěží; - dokáže rozhodovat, zapisovat a sledovat výkony jednotlivců; - dovede připravit prostředky k plánovaným pohybovým činnostem; - sestaví soubory zdravotně zaměřených cvičení, cvičení pro tělesnou a duševní relaxaci; - navrhne kondiční program osobního rozvoje a vyhodnotí ho; - uplatňuje zásady sportovního tréninku; - je schopen kultivovat své tělesné a pohybové projevy; - dokáže vyhledat potřebné informace z oblasti zdraví a pohybu; - dovede o pohybových činnostech diskutovat, analyzovat je a hodnotit; - dovede rozvíjet svalovou sílu, rychlost, vytrvalost, obratnost a pohyblivost; - ovládá kompenzační cvičení k regeneraci tělesných a duševních sil, i vzhledem k požadavkům budoucího povolání; - uplatňuje osvojené způsoby relaxace; - dovede uplatňovat techniku a základy taktiky v základních a vybraných sportovních odvětvích; - uplatňuje zásady bezpečnosti při pohybových aktivitách;	Zásady jednání v situacích osobního ohrožení a za mimořádných událostí - mimořádné události (živelní pohromy, havárie, krizové situace aj.) - základní úkoly ochrany obyvatelstva (varování, evakuace) První pomoc - úrazy a náhlé zdravotní příhody - poranění při hromadném zasažení obyvatel - stavy bezprostředně ohrožující život Tělesná výchova Teoretické poznatky - význam pohybu pro zdraví, prostředky ke zvyšování síly, rychlosti, vytrvalosti, obratnosti a pohyblivosti, technika a taktika, zásady sportovního tréninku - odborné názvosloví - výstroj, výzbroj, údržba - hygiena a bezpečnost, vhodné oblečení – cvičební úbor a obutí, záchrana a dopomoc, zásady chování a jednání v různém prostředí, regenerace a kompenzace, relaxace - pravidla her, závodů a soutěží - rozhodování - zdroje informací - pohybové dovednosti Tělesná cvičení - pořadová, všestranně rozvíjející, kondiční, koordinační, kompenzační, relaxační aj. - cvičení jako součást všech tematických celků Gymnastika - gymnastika: cvičení s náčiním, cvičení na nářadí, akrobacie, šplh - rytmická gymnastika: pohybové, kondiční a taneční činnosti s hudebním a rytmickým doprovodem
---	---

- je schopen sladit pohyb s hudbou, umí sestavit pohybové vazby, hudebně pohybové motivy a vytvořit pohybovou sestavu (skladbu); - využívá pohybové činnosti pro všestrannou pohybovou přípravu a zvyšování tělesné zdatnosti; - ovládá základní herní činnosti jednotlivce a participuje na týmovém herním výkonu družstva; - dovede rozlišit jednání fair play od nesportovního jednání; - využívá různé formy turistiky; - dokáže zjistit úroveň pohyblivosti, ukazatele své tělesné zdatnosti a korigovat si pohybový režim ve shodě se zjištěnými údaji; - pozná chybně a správně prováděné činnosti, umí analyzovat a zhodnotit kvalitu pohybové činnosti nebo výkonu; - ověří úroveň tělesné zdatnosti a svalové nerovnováhy;	Atletika - běhy (rychlý, vytrvalý), starty, skoky do výšky a do dálky, hody a vrh koulí Pohybové hry - drobné a sportovní hry (alespoň dvě sportovní hry) Úpoly - pády - základní sebeobrana Plavání - adaptace na vodní prostředí - dva plavecké způsoby - určená vzdálenost plaveckým způsobem - dopomoc unavenému plavci, záchrana tonoucího Lyžování - základy sjezdového lyžování - základy běžeckého lyžování - chování při pobytu v horském prostředí Bruslení - základy bruslení (na ledě nebo inline) Turistika a sporty v přírodě - příprava turistické akce - orientace v krajině - orientační běh Testování tělesné zdatnosti - motorické testy
- zvolí vhodná cvičení ke korekci svého zdravotního oslabení a dokáže rozlišit vhodné a nevhodné pohybové činnosti vzhledem k poruše svého zdraví; - je schopen zhodnotit své pohybové možnosti a dosahovat osobního výkonu z nabídky pohybových aktivit.	Zdravotní tělesná výchova - speciální korektivní cvičení podle druhu oslabení - pohybové aktivity, zejména gymnastická cvičení, pohybové hry, plavání, turistika a pohyb v přírodě - kontraindikované pohybové aktivity

3. ročník

30 hodin

Výsledky vzdělávání	Obsah vzdělávání
Žák: - uplatňuje ve svém jednání základní znalosti o stavbě a funkci lidského organismu jako celku; - popíše, jak faktory životního prostředí ovlivňují zdraví lidí; - zdůvodní význam zdravého životního stylu; - dovede posoudit vliv pracovních podmínek a povolání na své zdraví v dlouhodobé perspektivě a ví, jak by mohl kompenzovat jejich nežádoucí důsledky; - popíše vliv fyzického a psychického zatížení na lidský organismus; - orientuje se v zásadách zdravé výživy a v jejích alternativních směrech; - dovede uplatňovat naučené modelové situace k řešení konfliktních situací;	Péče o zdraví Zdraví - činitele ovlivňující zdraví: životní prostředí, životní styl, pohybové aktivity, výživa a stravovací návyky, rizikové chování aj. - duševní zdraví a rozvoj osobnosti, sociální dovednosti, rizikové faktory poškozující zdraví - odpovědnost za zdraví své i druhých, péče o veřejné zdraví v ČR, zabezpečení v nemoci, práva a povinnosti v případě nemoci nebo úrazu - partnerské vztahy, lidská sexualita - prevence úrazů a nemocí - mediální obraz krásy lidského těla, komerční reklama
- objasní důsledky sociálně patologických závislostí na život jednotlivce, rodiny a společnosti a vysvětlí, jak aktivně chránit své zdraví; - diskutuje a argumentuje o etice v partnerských vztazích, o vhodných partnerech a o odpovědném přístupu k pohlavnímu životu; - dovede posoudit vliv médií a reklamy na životní styl jedince a na péči o své zdraví; - popíše úlohu státu a místní samosprávy při ochraně zdraví a životů obyvatel; - dovede rozpoznat hrozící nebezpečí a ví, jak na ně reagovat v situacích osobního ohrožení a za mimořádných událostí; - prokáže dovednosti poskytnutí první pomoci sobě a jiným; - volí sportovní vybavení (výstroj a výzbroj) odpovídající příslušné činnosti a okolním podmínkám (klimatickým, zařízení, hygieně, bezpečnosti) a dovede je udržovat a ošetřovat; - komunikuje při pohybových činnostech; - dodržuje smluvené signály a vhodně používá odbornou terminologii; - dovede se zapojit do organizace turnajů a soutěží;	Zásady jednání v situacích osobního ohrožení a za mimořádných událostí - mimořádné události (živelní pohromy, havárie, krizové situace aj.) - základní úkoly ochrany obyvatelstva (varování, evakuace) První pomoc - úrazy a náhlé zdravotní příhody - poranění při hromadném zasažení obyvatel - stavy bezprostředně ohrožující život Tělesná výchova Teoretické poznatky - význam pohybu pro zdraví, prostředky ke zvyšování síly, rychlosti, vytrvalosti, obratnosti a pohyblivosti, technika a taktika, zásady sportovního tréninku - odborné názvosloví - výstroj, výzbroj, údržba

- dokáže rozhodovat, zapisovat a sledovat výkony jednotlivců; - dovede připravit prostředky k plánovaným pohybovým činnostem; - sestaví soubory zdravotně zaměřených cvičení, cvičení pro tělesnou a duševní relaxaci; - navrhne kondiční program osobního rozvoje a vyhodnotí ho; - uplatňuje zásady sportovního tréninku; - je schopen kultivovat své tělesné a pohybové projevy; - dokáže vyhledat potřebné informace z oblasti zdraví a pohybu; - dovede o pohybových činnostech diskutovat, analyzovat je a hodnotit; - dovede rozvíjet svalovou sílu, rychlost, vytrvalost, obratnost a pohyblivost; - ovládá kompenzační cvičení k regeneraci tělesných a duševních sil, i vzhledem k požadavkům budoucího povolání; - uplatňuje osvojené způsoby relaxace; - dovede uplatňovat techniku a základy taktiky v základních a vybraných sportovních odvětvích; - uplatňuje zásady bezpečnosti při pohybových aktivitách; - je schopen sladit pohyb s hudbou, umí sestavit pohybové vazby, hudebně pohybové motivy a vytvořit pohybovou sestavu (skladbu); - využívá pohybové činnosti pro všestrannou pohybovou přípravu a zvyšování tělesné zdatnosti; - ovládá základní herní činnosti jednotlivce a participuje na týmovém herním výkonu družstva; - dovede rozlišit jednání fair play od nesportovního jednání; - využívá různé formy turistiky; - dokáže zjistit úroveň pohyblivosti, ukazuje své tělesné zdatnosti a korigovat si pohybový režim ve shodě se zjištěnými údaji; - pozná chybně a správně prováděné činnosti, umí analyzovat a zhodnotit kvalitu pohybové činnosti nebo výkonu; - ověří úroveň tělesné zdatnosti a svalové nerovnováhy;	- hygiena a bezpečnost, vhodné oblečení – cvičební úbor a obutí, záchrana a pomoc, zásady chování a jednání v různém prostředí, regenerace a kompenzace, relaxace - pravidla her, závodů a soutěží - rozhodování - zdroje informací Pohybové dovednosti Tělesná cvičení - pořadová, všestranně rozvíjející, kondiční, koordinační, kompenzační, relaxační aj. cvičení jako součást všech tematických celků Gymnastika - gymnastika: cvičení s náčiním, cvičení na nářadí, akrobacie, šplh - rytmická gymnastika: pohybové, kondiční a taneční činnosti s hudebním a rytmickým doprovodem Atletika - běhy (rychlý, vytrvalý), starty, skoky do výšky a do dálky, hody a vrh koulí Pohybové hry - drobné a sportovní hry (alespoň dvě sportovní hry) Úpoly - pády - základní sebeobrana Plavání - adaptace na vodní prostředí - dva plavecké způsoby - určená vzdálenost plaveckým způsobem - pomoc unavenému plavci, záchrana tonoucího Lyžování - základy sjezdového lyžování - základy běžeckého lyžování - chování při pobytu v horském prostředí
--	---

	Bruslení - základy bruslení (na ledě nebo inline) Turistika a sporty v přírodě - příprava turistické akce - orientace v krajině - orientační běh Testování tělesné zdatnosti - motorické testy
- zvolí vhodná cvičení ke korekci svého zdravotního oslabení a dokáže rozlišit vhodné a nevhodné pohybové činnosti vzhledem k poruše svého zdraví; - je schopen zhodnotit své pohybové možnosti a dosahovat osobního výkonu z nabídky pohybových aktivit.	Zdravotní tělesná výchova - speciální korektivní cvičení podle druhu oslabení - pohybové aktivity, zejména gymnastická cvičení, pohybové hry, plavání, turistika a pohyb v přírodě - kontraindikované pohybové aktivity

7.10 Informatika

Název a adresa školy:	Střední odborná škola a Střední odborné učiliště, Vlašim, Zámek 1
Název školního vzdělávacího programu:	Kuchař - číšník
Kód oboru vzdělání:	65-51-H/01
Název oboru vzdělání:	Kuchař - číšník
Platnost školního vzdělávacího programu:	od 01. 09. 2022 počínaje 1. ročníkem do
Dodatek 1	od do
Dodatek 2	od do

Cíl předmětu

Cílem předmětu je vést žáky ke schopnosti rozpoznávat informatické aspekty světa a využívat poznatky z informatiky k porozumění a uvažování o přirozených i umělých systémech a procesech, ke schopnosti řešit nejrůznější pracovní a životní situace, cílevědomě a systematicky volit a uplatňovat optimální postupy. Výuka informatiky přispívá k hlubšímu a komplexnímu porozumění výpočetním zařízením a principům, na kterých fungují. Tím usnadňuje využití digitálních technologií v ostatních oborech a rozvoj uživatelských dovedností žáků vázaných na vzdělávací obsah těchto oborů.

Charakteristika učiva

Informatické vzdělávání je strukturováno tak, aby byli žáci vybaveni nezbytnými dovednostmi pro řešení praktických problémů, které mohou vzniknout v jejich profesním i osobním životě. Klíčové cíle a metody:

Informatické myšlení:

- Rozpoznávání problémů: Učíme žáky, jak identifikovat problémy a formulovat je tak, aby bylo možné nalézt praktické řešení.
- Rozklad problémů: Žáci se učí dělit složité problémy na jednodušší dílčí úkoly, aby bylo možné snáze najít řešení.

Vytváření postupů a řešení:

- Formulace postupů: Žáci se učí, jak vytvářet jasné a srozumitelné postupy pro řešení úloh.
- Sdílení a komunikace řešení: Důraz je kladen na schopnost žáků sdílet svá řešení s ostatními, to je připravuje na týmovou práci a spolupráci.

Praktické aplikace:

- Uplatnění v reálném světě: Obsah vzdělávání podporuje žáky v používání informatických nástrojů pro řešení běžných životních a pracovních situací.
- Bezpečné a efektivní využívání technologie: Žáci se učí, jak bezpečně a efektivně využívat dostupné technologické nástroje.

Výuková strategie, metody a formy výuky

Důraz je kladen na názornost výuky, tj. vhodná didaktická programovací prostředí, pomůcky, ale i různé běžně dostupné nástroje, programy a technologie. S informatickými koncepty se seznamují prostřednictvím vlastní zkušenosti s řešením rozmanitých problémových situací. Setkávají se i se situacemi blízkými jejich životu a odborné praxi. Některé řeší s pomocí programování a technologií, některé bez nich.

Charakteristickým znakem výuky je to, že žáci postup řešení aktivně hledají a testují ve skupinách nebo samostatně, není cílem postupovat pouze podle předem daných návodů. Vyučující opravuje práci žáků a dbá na správné návyky práce na počítači. Vyučování probíhá v odborné učebně vybavené počítači.

Hodnocení žáků

Vychází z klasifikačního řádu školy. Žáci budou hodnoceni na základě ústního i písemného zkoušení, přesnosti a věrohodnosti zpracování dokumentu v různých programech, při pololetní klasifikaci bude zohledněn celkový přístup žáka k vyučovacímu procesu a k plnění studijních povinností.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a průřezových témat

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci:

- porozuměli základním pojmům a metodám informatiky jako vědního oboru a jeho uplatnění v ostatních vědních oborech a profesích;
- rozpoznávali a formulovali problémy s ohledem na jejich řešitelnost;
- získávali, zaznamenávali, uspořádávali, strukturovali, předávali data a informace;
- rozkládali systémy a procesy na části, odhalovali jejich vztahy a strukturu;
- byli schopni uplatnit algoritmický způsob myšlení při řešení problémů, vytvářeli a formulovali postupy a řešení, které lze přenechat k vykonání jinému člověku nebo stroji;
- vytvářeli formální popisy, modely a simulace skutečných situací i pracovních postupů;
- testovali, analyzovali, vyhodnocovali, porovnávali a vylepšovali existující i navrhované algoritmy, postupy nebo informatická řešení;
- rozuměli technickým základům digitálních technologií do té míry, aby byli schopni je efektivně a bezpečně používat a snadno se naučili používat nové;
- byli schopni využít digitální technologie při řešení problémů, které jsou příliš složité nebo rozsáhlé (pro člověka);
- navrhovali systémy či jejich části, procesy, propojovali různé technologie či jejich části a vytvářeli tak nová řešení za pomoci již existujících nástrojů a prvků;
- hodnotili přínos a rizika různých systémů, procesů, postupů a technologií v kontextu
- zadaného problému;
- dorozuměli se a spolupracovali s ostatními při dosahování společného cíle;
- neohrožovali svým chováním v digitálním prostředí sebe, druhé ani technologie samotné;
- uvědomovali si, že technologie ovlivňují společnost, a naopak chápali svou odpovědnost při používání technologií.

Dovednosti v oblasti informačních a komunikačních technologií mají podpůrný charakter ve vztahu ke všem složkám kurikula.

Klíčové kompetence

Kompetence k učení

mít pozitivní vztah k učení a vzdělávání, využívat různé informační zdroje a sledovat pokrok v dosahování cílů svého učení.

Kompetence k řešení problémů

samostatně řešit běžné pracovní i mimopracovní problémy, volit prostředky a způsoby vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, využívat zkušenosti a vědomosti, spolupracovat v týmu.

Komunikativní kompetence

žáci formulují své myšlenky srozumitelně, jsou schopni komunikovat pomocí internetu,

zpracovávat věcně správně a srozumitelně souvislé texty a jiné písemnosti.

Sociální kompetence

Žáci se učí pracovat samostatně i v týmu, přijímat a plnit odpovědně svěřené úkoly. Žák dokáže veřejně prezentovat výsledky své práce. Žák formuluje své názory a postoje, je schopen vyslechnout názory druhých.

Informatické vzdělávání

vede žáky k hlubšímu porozumění principům, na kterých pracují digitální technologie, a k rozvoji informatického myšlení žáků, které uplatní při řešení i neinformatických problémů.

Průřezové téma

Občan v demokratické společnosti – žáci si uvědomují výhody i rizika (autorská práva, viry) práce s počítačem.

Člověk a životní prostředí – žáci chápou zásadní význam životního prostředí pro člověka, jsou seznámeni s negativními dopady působení člověka na životní prostředí (likvidace odpadů).

Člověk a digitální svět – žáci jsou připraveni pro řešení praktických úkolů vyskytujících se v praxi, ale i v činnostech, které dnešní člověk využívá v běžném osobním životě. Žáci by měli získat pozitivní vztah k výpočetní technice a naučit se pružně reagovat na novinky ve světě digitálních technologií.

Výuka probíhá:

1. ročník	1 hodina týdně / celkem 34 hodin
2. ročník	1 hodina týdně / celkem 34 hodin
3. ročník	2 hodiny týdně / celkem 30 hodin

1. ročník

34 hodin

Výsledky vzdělávání	Obsah vzdělávání
Žák: - je seznámen s provozním řádem počítačové učebny, s dodržováním pravidel BOZP a PO v učebnách IT; - umí zapnout a vypnout počítač, přihlásit se do aplikací pomocí přidělených přihlašovacích údajů; - je seznámen se specifiky práce v počítačové síti	1. OBSAH A VÝZNAM PŘEDMĚTU - pravidla provozu učeben IT - pravidla práce v počítačové síti, výhody práce v počítačové síti - přihlašovací údaje

- identifikuje v historii vývoje hardwaru i softwaru zlomové události; ukáže, které koncepty se nemění a které ano; - vysvětlí, jakým způsobem pracuje počítač s daty; - rozumí fungování hardwaru natolik, aby ho mohl efektivně a bezpečně používat a snadno se naučil používat nový; - popíše, jakým způsobem operační systém zajišťuje své hlavní úkoly; - rozpozná různé druhy paměťových úložišť, nastavuje sdílení a zálohování dat;	2. DIGITÁLNÍ TECHNOLOGIE Hardware a software - zlomové události a technologie v historii a jejich vliv na obor, trh práce a společnost; - současná výpočetní zařízení, jejich technické parametry, základní komponenty; - připojitelné periferie, zobrazovací zařízení, vstupní/výstupní zařízení, rozhraní a konektory; - operační systémy; - souborový systém a paměťová úložiště;
- na základě porozumění fungování softwaru efektivně a bezpečně využívá různá uživatelská prostředí; - efektivně a bezpečně využívá vhodné aplikace podle stanoveného cíle;	3. APLIKAČNÍ SOFTWARE - aplikační software a jeho využití pro odborné činnosti – textový procesor
- uvede příklady dat, která ho obklopují a která mu mohou pomoci lépe se orientovat v jeho oboru; - posuzuje množství informace podle úbytku možností; - interpretuje získané výsledky a závěry, vyslovuje předpovědi na základě dat, uvažuje při tom omezení použitých modelů;	4. DATA, INFORMACE A MODELOVÁNÍ Data a informace - data a informace, interpretace dat; - informace a množství informace v datech; - chyby v datech;
- určí, zda je daný postup algoritmem; vysvětlí daný algoritmus, program; - rozdělí problém na menší části, rozhodne, které je vhodné řešit algoritmicky, své rozhodnutí zdůvodní, - sestaví a zapíše algoritmy pro řešení problému.	5. TVORBA, TESTOVÁNÍ A PROVOZ SOFTWARE Návrh programu - pojem algoritmus, vlastnosti algoritmu, různé zápisy algoritmů; - zadání úlohy, vstup, výstup, podmínky řešení; volba nástroje podle zadání úlohy - rozdělení problému na části, identifikace návazností dat, opakujících se vzorů a míst pro rozhodování;
- vysvětlí, co je informační systém a co je databáze a k čemu slouží; porovnává vybrané informační systémy z hlediska struktury a vzájemné provázanosti; - uvede příklady informačních systémů ve svém oboru;	6. INFORMAČNÍ SYSTÉMY Informační systémy - informační systém – data, jejich struktura a vazby, definované procesy, role uživatelů; - informační systémy využívané v oboru;

2. ročník

34 hodin

Výsledky vzdělávání	Obsah vzdělávání
Žák: - porovná jednotlivé způsoby propojení počítačů, charakterizuje počítačové sítě a internet; - vysvětlí, pomocí čeho a jak je komunikace mezi jednotlivými zařízeními v síti zajištěna; - rozumí fungování sítí natolik, aby je mohl bezpečně a efektivně používat; - identifikuje a řeší technické problémy vznikající při práci s digitálními zařízeními; poradí druhým při řešení typických závad; - chrání digitální zařízení, digitální obsah i osobní údaje v digitálním prostředí před poškozením, přepisem/změnou či zneužitím; - reaguje na změny v technologiích ovlivňujících bezpečnost;	1. DIGITÁLNÍ TECHNOLOGIE Počítačové sítě a síťové služby - typy, vlastnosti různých sítí, internet věcí; - principy fungování webu a cloudových služeb; Bezpečnost v digitálním prostředí - způsoby útoků na technologie, základní prvky ochrany (např. aktualizace softwaru, antivir, firewall, VPN, šifrování); - sociotechnické metody útoků na uživatele, bezpečné chování a nastavení prostředí (např.: práce s hesly, vícefaktorová autentizace, zálohování dat);
- porovná různé způsoby kódování z různých hledisek a vysvětlí proces a úskalí digitalizace; - formuluje problém a požadavky na jeho řešení; - získává potřebné informace, posuzuje jejich využitelnost a dostatek (úplnost) vzhledem k řešenému problému; - používá systémový přístup k řešení problémů; - pro řešení problému sestaví model;	2. DATA, INFORMACE A MODELOVÁNÍ - kódování informací a dat; - záznam, přenos a distribuce dat a informací v digitální podobě; - datové formáty, kódování různých formátů dat (např. text, obraz, zvuk, video);
- na základě porozumění fungování softwaru efektivně a bezpečně využívá různá uživatelská prostředí - efektivně a bezpečně využívá vhodné aplikace podle stanoveného cíle;	3. APLIKAČNÍ SOFTWARE - aplikační software a jeho využití pro odborné činnosti – tabulkový procesor
- hodnotí algoritmy podle různých hledisek, porovná a vybere pro řešený problém ten nejvhodnější; vylepší algoritmus podle zvoleného hlediska. - zobecní řešení pro širší třídu problémů; ověří správnost, najde a opraví případnou chybu v algoritmu; - hodnotí algoritmy podle různých hledisek porovná a vybere pro řešený problém ten nejvhodnější; vylepší algoritmus podle zvoleného hlediska;	4. TVORBA, TESTOVÁNÍ A PROVOZ SOFTWARE Tvorba a vývoj programu - druhy chyb; chybové hlášky; hlášení a evidence závad; způsoby testování programu

- vyhledává pomocí uživatelského rozhraní a navigace v informačním systému specifické informace podle zadání; - formuluje problém a požadavky na jeho řešení, specifikuje a stanoví požadavky na informační systém;	5. INFORMAČNÍ SYSTÉMY Ukládání a zpracování dat - tabulka, její struktura – data, hlavička a legenda; - řazení a filtrování velkých dat, rozpoznávání vzorů v datech, vizualizace dat;
- ovládá principy algoritmizace úloh a sestavuje algoritmy řešení konkrétních úloh.	Algoritmizace

3. ročník**30 hodin**

Výsledky vzdělávání	Obsah vzdělávání
Žák: - formuluje problém a požadavky na jeho řešení; získává potřebné informace, posuzuje jejich využitelnost a dostatek (úplnost) vzhledem k řešenému problému; používá systémový přístup k řešení problémů; pro řešení problému sestaví model; - převede data z jednoho modelu do jiného; najde nedostatky daného modelu a odstraní je; porovná různé modely s ohledem na užitečnost pro řešení daného problému;	1. DATA, INFORMACE A MODELOVÁNÍ - datové formáty, kódování různých formátů dat (např. text, obraz, zvuk, video) - model jako zjednodušení reality (např. schéma, graf, diagram, pojmová a myšlenková mapa);
- s vědomím souvislostí fyzického a digitálního světa vytváří, spravuje a chrání jednu či více digitálních identit; kontroluje svou digitální stopu, ať už ji vytváří sám, nebo někdo jiný, v případě potřeby dokáže používat služby internetu anonymně; - v případě personalizovaného obsahu dokáže identifikovat obsah generovaný algoritmy doporučovacích systémů (např. rabbit hole).	2. DIGITÁLNÍ TECHNOLOGIE - digitální identita, elektronický podpis, eGovernment a státní informační systémy; - digitální stopa – vědomá a nevědomá, logy, metadata, cookies a narušení soukromí při využívání technologií; - sledování uživatele, algoritmy sociálních sítí a personalizace obsahu, doporučovací systémy.
- na základě porozumění fungování softwaru efektivně a bezpečně využívá různá uživatelská prostředí; - efektivně a bezpečně využívá vhodné aplikace podle stanoveného cíle;	3. APLIKAČNÍ SOFTWARE - aplikační software a jeho využití pro odborné činnosti – Grafický software

- sestaví přehledný program v blokově orientovaném nebo textovém jazyce, program otestuje a optimalizuje - používá základní programové konstrukce	3. TVORBA, TESTOVÁNÍ A PROVOZ SOFTWARE - zápis algoritmu vhodnou formou (blokové schéma, přirozené a formální jazyky, skriptovací a programovací jazyk); základní koncepce tvorby programů (proměnná, datový typ, řídicí příkazy, cykly); návrh programu - základní koncepce tvorby programů (proměnná, datový typ, řídicí příkazy, cykly) - nápověda a licence programu
- formuluje problém a požadavky na jeho řešení, specifikuje a stanoví požadavky na informační systém; - navrhne procesy zpracování dat a roli/role jednotlivých uživatelů; - navrhne a vytvoří strukturu vzájemného propojení tabulek; - otestuje svoje řešení informačního systému se skupinou vybraných uživatelů, vyhodnotí výsledek testování, případně navrhne vylepšení, naplánuje kroky k plnému nasazení informačního systému do provozu, rozpozná chybový stav, zjistí jeho příčinu a navrhne způsob jeho odstranění;	4. INFORMAČNÍ SYSTÉMY Vývoj informačního systému - postup tvorby tabulky pro vlastní potřebu a pro potřeby týmu; - návrh tabulky, atributy, identifikátor, číselník;

7.11 Ekonomika

Název a adresa školy:	Střední odborná škola a Střední odborné učiliště, Vlašim, Zámek 1
Název školního vzdělávacího programu:	Kuchař - číšník
Kód oboru vzdělání:	65-51-H/01
Název oboru vzdělání:	Kuchař - číšník
Platnost školního vzdělávacího programu:	od 01. 09. 2022 počínaje 1. ročníkem do
Dodatek 1	od do
Dodatek 2	od do

Cíl předmětu

Cílem předmětu je vybavit žáky základními znalostmi pro ekonomické chování jak v profesním, tak osobním životě. Žáci porozumí podstatě podnikatelské činnosti, správně se orientují v ekonomických souvislostech reálného života a jsou vedeni k finančně odpovědnému jednání a rozhodování. Získají poznatky o základních podnikových činnostech a o hospodaření podniku, orientují se v odvodových povinnostech souvisejících s podnikatelskými aktivitami. Naučí se vypočítat mzdy a orientují se v pracovněprávních záležitostech. Rozumí úloze státního rozpočtu v národním hospodářství a mají přehled o daňové soustavě a daňových povinnostech osob. Výsledkem vzdělání nejsou pouze znalosti, ale hlavně praktické dovednosti žáků. Předmět vede žáky k dodržování právních předpisů, k zájmu o politické a společenské dění a k vědomí odpovědnosti za vlastní život.

Charakteristika učiva

Učivo předmětu vychází z obsahového okruhu RVP – Ekonomické vzdělávání a je v souladu se Standardem finanční gramotnosti. Vyučovací předmět Ekonomika je spjat s předměty (mezipředmětové vztahy) Občanská nauka, Matematika a Informatika. Učivo se skládá z částí zaměřených na finanční vzdělávání, dále na podnikání, hospodaření podniku a základní podnikové činnosti. Učivo také zahrnuje oblast daňové problematiky.

Výukové strategie

Využívána je individuální a skupinová práce žáků. Ve výuce jsou zastoupeny jak tradiční vyučovací metody (vysvětlování, práce s textem, výukový rozhovor), tak aktivizující metody (metoda řešení problémových situací), které vedou k aktivnímu zapojení žáka do vyučovacího procesu a ke kritickému myšlení.

Žáci jsou vedeni k samostatnému uvažování, vyhledávání informací, vyjadřování vlastních názorů a k dovednosti správně formulovat a argumentovat. Využívají se pracovní texty (listy), prezentace, aktuální zpravodajství a internetové informační zdroje. Při výuce je aktivně využívána audiovizuální technika. Provádí se praktické vyplňování formulářů, vyhotovování dokladů a využívají se právní předpisy a reálné písemnosti z praxe.

Hodnocení žáků

Hodnocení vychází z klasifikačního řádu školy. Klasifikaci ovlivňují tři základní faktory, a to písemné zkoušení souhrnné z učiva jednotlivých tematických celků, písemné zkoušení dílčí zaměřené k aktuálně probíranému učivu a ústní zkoušení. Hodnotí se také celkový projev (správné používání osvojených pojmů), aktivní přístup při vyučování, plnění zadaných samostatných úkolů a domácích úkolů, příprava na výuku, vedení zápisů apod. Využívá se také sebehodnocení žáků.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a aplikace průřezových témat
Klíčové kompetence**Kompetence k učení**

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi:

- měli pozitivní vztah k učení a vzdělávání;
- uměli efektivně vyhledávat a zpracovávat informace;
- uměli využívat ke svému učení různé informační zdroje, včetně svých zkušeností i zkušeností jiných lidí.

Kompetence k řešení problémů

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi:

- byli schopni získat informace potřebné k řešení problému, navrhnout způsob řešení, popř. varianty řešení, zdůvodnit a následně vyhodnotit dosažené výsledky;
- využívali zkušenosti a vědomosti nabyté dříve;
- spolupracovali při řešení problémů s jinými lidmi (týmové řešení).

Komunikativní kompetence

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi:

- byli schopni se vyjadřovat v písemné i ústní formě v různých životních i pracovních situacích;
- formulovali své myšlenky srozumitelně a souvisle;
- zpracovávali běžné administrativní písemnosti a pracovní dokumenty;
- vyjadřovali se a vystupovali v souladu se zásadami kultury projevu a chování.

Personální a sociální kompetence

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi:

- byli schopni posuzovat reálně své fyzické a duševní možnosti, odhadovat důsledky svého jednání a chování v různých situacích;
- ověřovali získané poznatky, kriticky zvažovali názory, postoje a jednání jiných lidí;
- byli schopni se adaptovat na měnící se životní a pracovní podmínky a podle svých schopností a možností je pozitivně ovlivňovali;
- byli připraveni řešit své sociální i ekonomické záležitosti a byli finančně gramotní;
- spolupracovali s ostatními a přispívali k utváření vhodných mezilidských vztahů, předcházeli osobním konfliktům, nepodléhali předsudkům a stereotypům v přístupu k druhým.

Občanské kompetence a kulturní povědomí

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi:

- jednali odpovědně nejen ve vlastním, ale i ve veřejném zájmu;
- dodržovali zákony;
- chápali význam životního prostředí pro člověka a jednali v duchu udržitelného rozvoje;
- uvědomovali si odpovědnost za vlastní život a spoluodpovědnost při zabezpečování ochrany života a zdraví ostatních.

Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi:

- měli odpovědný postoj k vlastní profesní budoucnosti;
- uvědomovali si význam celoživotního učení a byli připraveni přizpůsobovat se měnícím se pracovním podmínkám;
- měli reálnou představu o pracovních, mzdových a jiných podmínkách v oboru;
- znali obecná práva a povinnosti zaměstnavatelů a zaměstnanců;
- rozuměli podstatě a principům podnikání;
- měli představu o právních, ekonomických, administrativních, osobnostních a etických aspektech soukromého podnikání;
- dokázali vyhledávat a posuzovat podnikatelské příležitosti v souladu s realitou tržního prostředí, se svými předpoklady a dalšími možnostmi.

Matematické kompetence

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi:

- byli schopni funkčně využívat matematické dovednosti v různých životních situacích;
- byli schopni efektivně hospodařit s financemi.

Digitální kompetence

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi:

- využívali digitální technologie pro základní ekonomické úkoly;
- používali digitální nástroje pro jednoduché výpočty, zpracování a vizualizaci ekonomických údajů;
- využívali praktické dovednosti, které jsou užitečné pro správu osobních financí a pracovních úkolů;
- získávali informace z otevřených zdrojů (internet);
- pracovali s informacemi z různých zdrojů a médií;
- posuzovali rozdílnou věrohodnost různých informačních zdrojů a kriticky přistupovali k získaným informacím.

Odborné kompetence:

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi:

- dbali na bezpečnost práce a ochranu zdraví při práci a znali systém péče o zdraví pracujících;
- usilovali o nejvyšší kvalitu své práce a chápali ji jako významný nástroj konkurenceschopnosti a dobrého jména organizace;
- jednali ekonomicky a v souladu se strategií udržitelného rozvoje a efektivně hospodařili s finančními prostředky.

Průřezová témata

Občan v demokratické společnosti

Cílem je, aby žáci měli vhodnou míru sebevědomí, sebeodpovědnosti a schopnost morálního úsudku. Je třeba, aby dovedli jednat s lidmi a byli schopni diskutovat, případně nalézat kompromisní řešení. Žáci jsou vedeni ke schopnosti odolávat myšlenkové manipulaci. Dále jsou vedeni k tomu, aby byli ochotni pracovat nejen pro vlastní prospěch, ale i pro veřejné zájmy.

Člověk a životní prostředí

Cílem je podporovat environmentální gramotnost žáků, aby si vážili dobrého životního prostředí, pochopili principy udržitelného rozvoje a porozuměli souvislostem mezi environmentálními, ekonomickými a sociálními aspekty ve vztahu k udržitelnému rozvoji.

Člověk a svět práce

Cílem je získání základních znalostí, vědomostí a dovedností v ekonomické oblasti tak, aby se žáci snáze orientovali při vstupu na trh práce, případně při zahájení samostatného podnikání, a uvědomili si význam vzdělávání pro pracovní život a úspěšnou kariéru.

Člověk a digitální svět

Cílem je naučit žáky používat digitální nástroje pro základní výpočty, jako jsou výpočty mezd a úrokových sazeb, používat jednoduché aplikace pro správu financí a základní účetnictví, používat digitální technologie pro zpracování a vizualizaci ekonomických dat, pracovat s informacemi a vést je k tomu, aby byli schopni pracovat s prostředky informačních a komunikačních technologií a efektivně je využívali jak v průběhu vzdělávání, tak při výkonu povolání, popřípadě při provozování podnikatelských aktivit, stejně jako v činnostech, které jsou a budou běžnou součástí jejich osobního a občanského života, vést je ke kreativnímu a kritickému využívání AI (artificial intelligence), k porozumění zásadám kyberbezpečnosti a digitálního wellbeingu.

Výuka probíhá:

1. ročník 1 hodina týdně / celkem 34 hodin
 2. ročník 1 hodina týdně / celkem 34 hodin
 3. ročník 1 hodina týdně / celkem 30 hodin

1. ročník**34 hodin**

Výsledky vzdělávání	Obsah vzdělávání
Žák: - správně používá a aplikuje v praxi základní ekonomické pojmy; - vysvětlí zákonitosti fungování trhu a posoudí vliv ceny na nabídku a poptávku;	Základy tržní ekonomiky - základní ekonomické pojmy - trh, tržní subjekty, zboží, cena - nabídka, poptávka, fungování tržního mechanismu
- zná základní právní předpisy související s podnikáním a orientuje se v nich; - rozlišuje různé formy podnikání a vysvětlí jejich hlavní znaky; - na příkladu vysvětlí základní povinnosti podnikatele vůči státu; - vysvětlí zásady daňové evidence; - vytvoří jednoduchý podnikatelský záměr;	Podnikání - podnikání podle živnostenského zákona – podnikání fyzických osob - podnikání podle zákona o obchodních korporacích – podnikání právnických osob - povinnosti podnikatele - daňová evidence a její zásady - podnikatelský záměr
- chápe princip hospodaření podniku; - rozliší jednotlivé druhy nákladů a výnosů; - vypočítá výsledek hospodaření; - stanoví cenu jako součet nákladů, zisku a DPH a vysvětlí, jak se cena liší podle zákazníků, místa a období; - vytvoří jednoduchý zakladatelský rozpočet; - umí posoudit důsledky použití cizích zdrojů;	Finanční hospodaření podniku - náklady, výnosy, výsledek hospodaření – zisk/ztráta - zvyšování zisku - tvorba ceny - zakladatelský rozpočet - zdroje financování podniku

- má přehled o základních podnikových činnostech; - rozlišuje jednotlivé druhy majetku a charakterizuje průběh hospodaření s nimi; - na příkladu vysvětlí průběh zásobování podniku; - má odpovědný přístup k majetku a chápe ekologické principy hospodaření.	Podnikové činnosti - struktura podnikových činností a jejich návaznost - zabezpečení hlavní činnosti dlouhodobým majetkem - zabezpečení hlavní činnosti oběžným majetkem, zásobování podniku
---	---

2. ročník**34 hodin**

Výsledky vzdělávání	Obsah vzdělávání
Žák: - orientuje se v různých druzích pracovněprávních vztahů; - uplatňuje znalosti o náležitostech pracovní smlouvy při vzniku pracovního poměru; - má přehled o možnostech zániku pracovního poměru; - zná jednotlivé druhy mezd; - vypočítá čistou mzdu; - chápe význam sociálního a zdravotního pojištění a vypočítá příslušné odvody;	Zaměstnanci - vznik pracovněprávního vztahu - pracovní smlouva - zánik pracovního poměru - odměňování zaměstnanců - mzda časová a úkolová a jejich výpočet - péče o zaměstnance - zdravotní a sociální pojištění zaměstnanců
- zná ochranné prvky peněz; - orientuje se v platebním styku; - smění peníze podle kurzovního lístku; - zná postup založení platebního účtu; - orientuje se v bankovních službách a produktech; - charakterizuje jednotlivé druhy úvěrů a jejich zajištění; - vysvětlí, co jsou kreditní a debetní karty a jejich klady a zápory; - vysvětlí způsoby stanovení úrokových sazeb a vyhledá jejich aktuální výši; - rozlišuje mezi úrokovou sazbou a RPSN; - vysvětlí podstatu inflace a její důsledky na finanční situaci obyvatel a na příkladu ukáže, jak se bránit jejím nepříznivým důsledkům; - orientuje se v pojistných produktech.	Finanční vzdělávání - peníze - platební styk hotovostní a bezhotovostní - platební účet - bankovní služby - vkladové finanční produkty - úvěrové finanční produkty - úroková sazba, RPSN - inflace a její důsledky - pojištění, pojistné produkty

3. ročník**30 hodin**

Výsledky vzdělávání	Obsah vzdělávání
Žák: - dovede rozlišovat mezi zbytnými/nezbytnými výdaji a pravidelnými/příležitostnými příjmy; - sestaví a vyhodnotí rozpočet domácnosti; - orientuje se v možnostech řešení přebytkového a schodkového rozpočtu; - vysvětlí možnosti zabezpečení na stáří; - vysvětlí důsledky nesplácení úvěrů a navrhne řešení problémové situace; - umí vybírat mezi pojistnými produkty s ohledem na své potřeby;	Finanční vzdělávání – osobní finance - rozpočet jednotlivce a domácnosti - možnosti spoření a investování - možnosti zadlužení - problémové finanční situace - pojištění
- vysvětlí úlohu státního rozpočtu v národním hospodářství; - charakterizuje jednotlivé daně a vysvětlí jejich význam pro stát; - provádí jednoduché daňové výpočty; - vyhotoví daňové přiznání k dani z příjmu fyzických osob; - vyhoví a zkontroluje daňový doklad; - provede jednoduchý výpočet zdravotního a sociálního pojištění.	Daně - státní rozpočet - základní daňové pojmy - daně a daňová soustava - daňové přiznání - výpočet daní - daňová evidence podnikatele - daňové a účetní doklady - odvody na zdravotní a sociální pojištění

7.12 Technologie

Název a adresa školy:	Střední odborná škola a Střední odborné učiliště, Vlašim, Zámek 1
Název školního vzdělávacího programu:	Kuchař - číšník
Kód oboru vzdělání:	65-51-H/01
Název oboru vzdělání:	Kuchař - číšník
Platnost školního vzdělávacího programu:	od 01. 09. 2022 počínaje 1. ročníkem do
Dodatek 1	od do
Dodatek 2	od do

Cíl předmětu

Cílem předmětu je:

- vytvořit a upevnit pozitivní vztah ke kulinářskému umění;
- zprostředkovat žákům ucelený přehled o hygienických předpisech a zásadách bezpečnosti práce týkajících se výroby v provozovně společného stravování;
- seznámit žáky se způsoby opracování surovin a jejich využitím při přípravě pokrmů;
- naučit žáky technologické postupy přípravy běžných i složitých pokrmů teplé a studené kuchyně s ohledem na zásady moderní gastronomie;
- vytvořit přehled o pokrmech české kuchyně i pokrmech zahraničních kuchyní;
- naučit žáky zásady estetické úpravy a expedice pokrmů;
- vést žáky k hospodárnému zacházení s potravinami a ekologickému chování;
- naučit žáky pracovat samostatně i v týmu.

Charakteristika učiva

Obsah předmětu vychází z obsahového okruhu RVP - Výroba pokrmů a Profilující okruh – kuchař. Je zařazeno učivo o bezpečnostních a hygienických předpisech (HACCP), které souvisejí se zpracováním surovin a jejich uváděním do praxe. Žáci jsou seznámeni se základními druhy technického a technologického vybavení provozoven společného stravování, s předběžnou přípravou potravin, se základními technologickými postupy, přílohy, polévek a bezmasých pokrmů, dále pokrmů z jatečných a ostatních druhů mas. Dále je zařazeno učivo o přípravě tradičních pokrmů studené kuchyně, teplých a studených nápojů, moučnicků, dietních pokrmů, pokrmů diferencované stravy a pokrmů zahraničních kuchyní. Žáci se seznámí s progresivní formou přípravy pokrmů, s přípravou pokrmů ve speciálních a improvizovaných podmínkách a s administrativními pracemi ve výrobním středisku.

Učivo je doplňováno odbornými přednáškami a kurzy (kurz carvingu, kurz studené kuchyně, kurz barista, přednáška o racionální stravě).

Obsah učiva předmětu navazuje na vědomosti získané v předmětech Zařízení provozoven, Potraviny a výživa, Potravinářská chemie, Základy přírodních věd, Odborný výcvik a tyto vědomosti žák aplikuje při vypracovávání zadaných úkolů.

Předmět se výrazně podílí na utváření profilu absolventa, je stěžejním odborným předmětem pro práci kuchaře.

Výukové strategie

Využívána je individuální a skupinová práce žáků. Důraz je kladen na používání aktivizujících vyučovacích metod, které vedou k aktivnímu zapojení žáka do vyučovacího procesu a kritickému myšlení.

Používány jsou metody slovní (výklad, vysvětlování, práce s odbornou literaturou, rozhovor, diskuse, přednáška), metody názorně demonstrační (modely, obrazy, ústní instruktáž, instruktážní videa), problémové vyučování, besedy s odborníky, exkurze. Probrané učivo je prohlubováno pomocí frontálního opakování.

Hodnocení žáků

Vychází z klasifikačního řádu školy. Klasifikaci ovlivňují tři základní faktory, a to písemné zkoušení souhrnné z učiva jednotlivých tematických celků, písemné zkoušení dílčí zaměřené k aktuálně probíranému učivu a hodnocení ústního projevu, které zahrnuje nejen ústní zkoušení, ale i celkový projev a aktivní přístup při vyučování, vedení zápisů apod.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a průřezových téma**Klíčové kompetence****Kompetence k učení**

Mít pozitivní vztah k učení a vzdělávání, využívat různé informační zdroje a sledovat pokrok v dosahování cílů svého učení.

Kompetence k řešení problémů

Samostatně řešit běžné pracovní i mimopracovní problémy, volit prostředky a způsoby vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, využívat zkušenosti a vědomosti, spolupracovat v týmu.

Komunikativní kompetence

Dosáhnout jazykové způsobilosti potřebné pro základní pracovní uplatnění podle potřeb a charakteru odborné kvalifikace, aktivně se účastnit diskusí, formulovat a obhajovat své názory a pochopit výhody znalosti cizích jazyků.

Personální a sociální kompetence

Přijímat a zodpovědně plnit svěřené úkoly, pracovat v týmu a přispívat k vytváření vstřícných mezilidských vztahů.

Občanské kompetence a kulturní povědomí

Jednat odpovědně, samostatně a iniciativně nejen ve vlastním zájmu, ale i zájmu veřejném, uznávat hodnoty a postoje podstatné pro život v demokratické společnosti, uznávat hodnoty a tradice svého národa a jednat v souladu s udržitelným rozvojem.

Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám

Mít odpovědný postoj k vlastní profesní budoucnosti, mít přehled o možnostech uplatnění na trhu práce, mít reálnou představu o pracovních, platových a jiných podmínkách v oboru, znát obecná práva a povinnosti pracovníků a zaměstnavatelů a rozumět podstatě a principům podnikání.

Matematické kompetence

Aplikovat matematické postupy při řešení praktických úkolů v běžných životních i pracovních situacích.

Digitální kompetence

Prakticky využívat digitální technologie v odborných činnostech, používat digitální nástroje a aplikace potřebné pro budoucí povolání, rozvíjet praktické dovednosti, které jsou nezbytné pro vykonávání odborných úkolů s pomocí digitálních technologií.

Odborné kompetence

Dbát na bezpečnost práce a ochranu zdraví při práci, usilovat o co největší kvalitu své práce, výrobků a poskytovaných služeb, jednat ekonomicky a v souladu se strategií udržitelného rozvoje, uplatňovat moderní poznatky o výživě, potravinách a nápojích, ovládat technologii přípravy pokrmů včetně hygienických zásad a vykonávat obchodně-provozní aktivity.

Průřezová témata**Občan v demokratické společnosti**

Žák je veden k tomu, aby měl vhodnou míru sebevědomí, sebeodpovědnosti a schopnost morálního úsudku. Dovedl jednat s lidmi a byl ochoten pracovat nejen pro vlastní prospěch, ale i pro veřejné zájmy.

Člověk a životní prostředí

Žák je veden k tomu, aby porozuměl souvislostem mezi environmentálními, ekonomickými a sociálními aspekty ve vztahu k udržitelnému rozvoji a osvojil si základní principy šetrného a odpovědného přístupu k životnímu prostředí v osobním a profesním jednání.

Člověk a svět práce (svět vzdělávání, svět práce)

Žák je veden k tomu, aby pochopil význam celoživotního učení jako požadavku pro osobní růst a udržení konkurenceschopnosti či profesní restart. Přijímal všeobecné vývojové trendy, nové formy a podmínky práce a po absolvování oboru vzdělání se uplatnil v zaměstnaneckém poměru i v činnosti podnikání.

Člověk a digitální svět

Žák je veden k tomu, aby používal základní digitální nástroje a software, které jsou specifické pro jeho odborné zaměření, využíval digitální technologie pro efektivní plnění odborných úkolů a praktických cvičení, používal digitální nástroje při vytváření jednoduché odborné dokumentace a pro komunikaci v jeho profesi, začleňoval digitální technologie do každodenních odborných činností, které odpovídají jeho budoucímu povolání, kriticky využíval AI (artificial intelligence) a porozuměl zásadám kyberbezpečnosti a digitálního wellbeingu.

Výuka probíhá:

1. ročník	2 hodiny týdně / celkem 68 hodin
2. ročník	2,5 hodiny týdně / celkem 85 hodin
3. ročník	3 hodiny týdně / celkem 90 hodin

1. ročník

68 hodin

Výsledky vzdělávání	Obsah vzdělávání
Žák: - uplatňuje požadavky na hygienu v gastronomii; - uplatňuje zásady osobní hygieny, hygieny pracoviště a potravin; - vysvětlí jednotlivé kroky HACCP – příjem, skladování, příprava, tepelná úprava, udržování, výdej, zchlazování a regenerace; - charakterizují alimentární nákazy;	Hygienické požadavky na provoz společného stravování - hygienické předpisy v gastronomii - kritické body HACCP - osobní hygiena, pracovní oblečení - hygiena pracoviště, hygiena potravin - skladování potravin - alimentární nákazy
- jedná v souladu s předpisy bezpečnosti práce a požární prevence; - při obsluze, údržbě a čištění strojů a zařízení dodržuje předpisy a pracovní postupy; - uvede bezpečnostní rizika, příčiny úrazů a jejich prevenci; - uvede zásady poskytnutí první pomoci; - uvede povinnosti zaměstnance i zaměstnavatele při pracovním úrazu;	Bezpečnost a ochrana zdraví při práci, hygiena práce, požární prevence - pracovněprávní problematika BOZP - předpisy bezpečnosti práce a požární ochrany - bezpečnost výrobních zařízení
- orientuje se ve způsobech předběžné úpravy a přípravy surovin; - vysvětlí rozdíly mezi jednotlivými druhy tepelných úprav pokrmů a umí je využít;	Předběžná příprava potravin a tepelné úpravy - předběžná příprava potravin rostlinného původu - předběžná příprava potravin živočišného původu - práce s konvencencemi a jejich využití - základní tepelné úpravy při zpracování potravin - vaření, zadělávání, dušení, pečení, smažení - ostatní tepelné úpravy: zapékání, pečení na rožni, roštu, grilu, úpravy v mikrovlnné peci, v konvektomatu
- aplikuje znalosti o potravinách a výživě pro přípravu pokrmů; - zná technologické postupy přípravy tradičních pokrmů - hnědých a bílých polévek;	Základy technologie přípravy pokrmů - technologické postupy přípravy tradičních pokrmů: polévky - význam, rozdělení, dávkování polévek - vývary a hnědé polévky - zavářky a vložky do polévek - bílé polévky - speciální a studené polévky - zvláštní polévky

- aplikuje znalosti o potravinách a výživě pro přípravu pokrmů; - zná technologické postupy přípravy tradičních pokrmů – základní omáčky, omáčky k hovězímu masu, studené omáčky;	- technologické postupy přípravy tradičních pokrmů: omáčky - význam a rozdělení základních omáček - omáčky k vařenému hovězímu masu - základní bílé a hnědé omáčky - složité omáčky - studené omáčky
- aplikuje znalosti o potravinách a výživě pro přípravu pokrmů; - zná technologické postupy přípravy tradičních pokrmů – příloh;	- technologické postupy přípravy tradičních pokrmů: přílohy - přílohy z brambor - přílohy z mouky a krupice - přílohy z rýže a ostatních obilovin - přílohy z luštěnin - přílohy ze zeleniny
- aplikuje znalosti o potravinách a výživě pro přípravu pokrmů; - zná technologické postupy přípravy tradičních pokrmů – bezmasé pokrmy.	- technologické postupy přípravy tradičních pokrmů: bezmasé pokrmy - pokrmy z brambor - pokrmy z obilovin - pokrmy z těstovin - pokrmy z luštěnin - pokrmy ze zeleniny - pokrmy z vajec - pokrmy ze sýrů - pokrmy z hub

2. ročník**85 hodin**

Výsledky vzdělávání	Obsah vzdělávání
Žák: - zná předběžnou přípravu jatečných mas; - volí vhodné použití jednotlivých částí jatečných mas; - zná technologické postupy přípravy tradičních pokrmů z jatečných mas (hovězí, telecí, vepřové, skopové, jehněčí, kůzlečí a králíčí maso); - zná zásady dohotovování a expedice pokrmů; - pracuje s normami, hygienickými předpisy, s pracovními postupy a odbornou literaturou; - vysvětlí podstatu jednotlivých kulinářských technik a postupů při přípravě pokrmů; - určí obsah alergenů v pokrmu;	Základy technologie přípravy pokrmů z jatečných mas - technologické postupy přípravy tradičních pokrmů: hovězí maso - použití jednotlivých částí - příprava základů - vaření hovězího masa - dušení hovězího masa - pečení hovězího masa - úprava hovězích vnitřností

	- technologické postupy přípravy tradičních pokrmů: telecí maso - použití jednotlivých částí - vaření telecího masa - zadělávání telecího masa - dušení telecího masa - pečení telecího masa - smažení telecího masa - úprava telecích vnitřností
	- technologické postupy přípravy tradičních pokrmů: vepřové maso - použití jednotlivých částí - vaření vepřového masa - dušení vepřového masa - pečení vepřového masa - smažení vepřového masa - úprava vepřových vnitřností - příprava uzeného masa a slaniny
	- technologické postupy přípravy tradičních pokrmů: skopové, jehněčí a kůzlečí maso - použití jednotlivých částí - vaření masa - dušení masa - pečení masa - smažení masa - úprava vnitřností
	- technologické postupy přípravy tradičních pokrmů: králíčí maso - použití jednotlivých částí - vaření králíčího masa - dušení králíčího masa - pečení králíčího masa - smažení králíčího masa - úprava králíčích vnitřností
- zná předběžnou přípravu ryb, korýšů a měkkýšů; - zná technologické postupy přípravy tradičních pokrmů ryb, korýšů a měkkýšů; - zná zásady dohotovování a expedice pokrmů; - pracuje s normami, hygienickými předpisy, s pracovními postupy a odbornou literaturou; - vysvětlí podstatu jednotlivých kulinářských technik a postupů při přípravě pokrmů; - určí obsah alergenů v pokrmu;	Základy technologie přípravy pokrmů z ryb, korýšů a měkkýšů - technologické postupy přípravy tradičních pokrmů: ryby - předběžná příprava sladkovodních a mořských ryb - vaření ryb - dušení ryb - pečení ryb - smažení ryb - úprava vnitřností z ryb - úprava pokrmů z korýšů, měkkýšů a obojživelníků

- zná předběžnou přípravu drůbeže; - zná technologické postupy přípravy tradičních pokrmů z drůbeže; - zná zásady dohotovování a expedice pokrmů; - pracuje s normami, hygienickými předpisy, s pracovními postupy a odbornou literaturou; - vysvětlí podstatu jednotlivých kulinářských technik a postupů při přípravě pokrmů; - určí obsah alergenů v pokrmu;	Základy technologie přípravy pokrmů z drůbeže - technologické postupy přípravy tradičních pokrmů: drůbež - předběžná příprava, vykostování, porcování - vaření drůbeže - zadělávání drůbeže - dušení drůbeže - pečení drůbeže - smažení drůbeže - druhy a příprava nádivek - úprava drůbežích vnitřností
- zná předběžnou přípravu zvěřiny; - zná technologické postupy přípravy tradičních pokrmů ze zvěřiny; - zná zásady dohotovování a expedice pokrmů; - pracuje s normami, hygienickými předpisy, s pracovními postupy a odbornou literaturou; - vysvětlí podstatu jednotlivých kulinářských technik a postupů při přípravě pokrmů; - určí obsah alergenů v pokrmu;	Základy technologie přípravy pokrmů ze zvěřiny - technologické postupy přípravy tradičních pokrmů: zvěřina - předběžná příprava zvěřiny - vaření zvěřiny - dušení zvěřiny - pečení zvěřiny - smažení zvěřiny
- zná přípravu a použití mletých mas; - zná technologické postupy přípravy tradičních pokrmů z mletých mas; - zná zásady dohotovování a expedice pokrmů; - pracuje s normami, hygienickými předpisy, s pracovními postupy a odbornou literaturou; - vysvětlí podstatu jednotlivých kulinářských technik a postupů při přípravě pokrmů; - určí obsah alergenů v pokrmu;	Základy technologie přípravy pokrmů z mletého masa - technologické postupy přípravy tradičních pokrmů: masové kašoviny, směsi - pokrmy z mletých mas jednoho druhu - pokrmy ze směsi mletých mas - salmi - salpikon - ragú - krokety
- zná předběžnou přípravu mas vhodných na úpravu pokrmů na objednávku; - volí vhodné tepelné úpravy; - zná zásady dohotovování a expedice pokrmů; - pracuje s normami, hygienickými předpisy, s pracovními postupy a odbornou literaturou; - vysvětlí podstatu jednotlivých kulinářských technik a postupů při přípravě pokrmů s ohledem na estetiku a prožitky hostů; - určí obsah alergenů v pokrmu.	Základy technologie přípravy pokrmů na objednávku - minutky z jatečných a ostatních druhů mas, bezmasé pokrmy - nové trendy v přípravě pokrmů na objednávku - zážitková gastronomie

3. ročník

90 hodin

Výsledky vzdělávání	Obsah vzdělávání
Žák: - zná charakteristiku výrobků studené kuchyně; - zná technologické postupy přípravy výrobků studené kuchyně; - aplikuje nové trendy do sortimentu výrobků a přípravy nabídkových stolů; - zná zásady dohotovování a expedice pokrmů; - pracuje s normami, hygienickými předpisy, s pracovními postupy a odbornou literaturou; - vysvětlí podstatu jednotlivých kulinářských technik a postupů při přípravě pokrmů; - určí obsah alergenů v pokrmu;	Technologické postupy přípravy pokrmů studené kuchyně - základní výrobky studené kuchyně - pokrmy studené kuchyně vhodné na přípravu nabídkových stolů - kalkulace pokrmů studené kuchyně
- zná postupy přípravy teplých a studených nápojů běžně zařazených na nápojovém lístku;	Technologické postupy přípravy teplých a studených nápojů - studené nápoje: mléčné koktejly, aromatizovaná mléka - teplé nápoje: káva, kakao, čaj, grog, punč
- zná základní druhy těst a hmot; - zná technologické postupy přípravy restauračních moučníků; - aplikuje nové trendy do sortimentu moučníků; - zná zásady dohotovování a expedice pokrmů; - pracuje s normami, hygienickými předpisy, s pracovními postupy a odbornou literaturou; - vysvětlí podstatu jednotlivých kulinářských technik a postupů při přípravě moučníků; - určí obsah alergenů v moučníku;	Technologické postupy přípravy moučníků - restaurační a kavárenské moučníky - těsta a hmoty - moučníky z litého těsta - moučníky z kynutého a plundrového těsta - moučníky z pevných těst - moučníky z listového těsta - moučníky ze šlehaných hmot - moučníky z odpalovaného těsta
- charakterizuje diferencované stravování; - umí zařadit vhodné pokrmy k jednotlivým dietám; - zná technologické postupy přípravy dietních pokrmů; - pracuje s normami, hygienickými předpisy, s pracovními postupy a odbornou literaturou; - určí obsah alergenů v pokrmu;	Technologické postupy přípravy dietních pokrmů - diferencované stravování - druhy diet

- charakterizuje zahraniční kuchyně; - charakterizují používané suroviny, způsob zpracování a podávání; - sestaví nabídku pokrmů podle tradic a náboženských zvyklostí;	Pokrmů zahraničních kuchyní - stravovací zvyklosti různých národů - příprava pokrmů jednotlivých národních kuchyní: slovenské, anglické, francouzské, italské, německé, maďarské, ruské, balkánské, asijské, židovské - česká kuchyně a krajové speciality
- orientuje se v cateringových službách; - zná specifika cateringových služeb; - volí vhodný sortiment s ohledem na podmínky, hygienu, servis apod.	Cateringové služby - specifika přípravy pokrmů pro akce mimo stravovací zařízení - příprava pokrmů ve zvláštních podmínkách

7.13 Potraviny a výživa

Název a adresa školy:	Střední odborná škola a Střední odborné učiliště, Vlašim, Zámek 1
Název školního vzdělávacího programu:	Kuchař - číšník
Kód oboru vzdělání:	65-51-H/01
Název oboru vzdělání:	Kuchař - číšník
Platnost školního vzdělávacího programu:	od 01. 09. 2022 počínaje 1. ročníkem do
Dodatek 1	od do
Dodatek 2	od do

Cíl předmětu

Žáci poznají činnost trávicí soustavy, metabolismus člověka, naučí se zpracovat získané informace z předmětu a aplikovat je v praxi. Jsou schopni ovlivňovat vztahy mezi organismem a vnějším prostředím na základě získaných informací. Žáci získají znalosti o surovinách, potravinách, polotovarech i hotových výrobcích s jejich druhy a využitelností pro technologické zpracování, s požadavky na jejich jakost a skladování.

Žáci se seznámí s požadavky na hygienu v gastronomii, s trendy ve výživě. Získají přehled o výživě, dokáží rozlišit vlastnosti jednotlivých druhů masa, jsou schopni používat jednotlivé druhy masa a masných výrobků při výživě, vysvětlit jeho význam pro lidský organismus. Získají znalosti o vlivu životního prostředí na kvalitu masa a jeho zpracování. Žáci získají přehled o rozdělení nápojů a o jednotlivých výrobních postupech. Podle etikety se žáci naučí určit jednotlivé znaky a charakter nápojů, jsou schopni vyhledat a předat informace týkající se specifických způsobů stravování. Aplikují poznatky v praxi. Žáci získají znalosti o stavbě a funkci lidského organismu. Žáci pochopí souvislost mezi správnou výživou, zdravým životním stylem a prevencí onemocnění.

Žáci jsou vedeni tak, aby se naučili kriticky myslet, aby dokázali zkoumat věrohodnost informací, nenechali se manipulovat, vytvořili si vlastní názor a byli o něm schopni diskutovat a obhájit ho (velmi stručné uvedení, co je zásadním posláním předmětu – proč byl předmět zařazen a jak se podílí na utváření profilu absolventa).

Charakteristika učiva

Obsah učiva vychází z obsahového okruhu RVP - Výroba pokrmů. Učivo je zaměřeno na složení potravin rostlinného a živočišného původu, složení a použití pochutin a fungování lidského organismu. Obsah učiva je mezipředmětově provázán s předmětem Odborný výcvik, Technologie.

Výukové strategie

Při výuce je používána forma výkladu, řízeného rozhovoru, diskuse, práce s učebnicí a odbornou literaturou, samostatné a skupinové práce žáků. Důraz je kladen na názornost a srozumitelnost s použitím různých názorných pomůcek, nástěnných obrazů, didaktických pomůcek: videa – naučné a instruktážní filmy. Při výuce se používají odborné knihy a časopisy, ve kterých žák vyhledává a srovnává jednotlivé informace z oblasti potravin a výživy. Důraz se klade na samostatnou práci při vyhledávání nových informací, které se týkají zadaných témat. Důležitou součástí

výuky jsou odborné exkurze. Probrané učivo je prohlubováno pomocí frontálního opakování.

Hodnocení žáků

Vychází z klasifikačního řádu školy. Klasifikaci ovlivňují tři základní faktory, a to písemné zkoušení souhrnné z učiva jednotlivých tematických celků, písemné zkoušení dílčí zaměřené k aktuálně probíranému učivu a hodnocení ústního projevu, které zahrnuje nejen zkoušení u tabule, ale i celkový projev a aktivní přístup při vyučování, vedení zápisků apod.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a průřezových téma

Klíčové kompetence

Komunikativní kompetence

Žák věcně správně a srozumitelně zpracovává odborné texty, formuje své myšlenky srozumitelně a souvisle, vyjadřuje se přiměřeně v projevech mluvených i psaných a vhodně je prezentuje, účastní se aktivně diskusí, formuje a obhájí své názory a postoje, respektuje názory druhých.

Digitální kompetence

Žák se naučí pracovat s osobním počítačem a s dalšími prostředky informačních a komunikačních technologií, získávat informace z otevřených zdrojů, zejména pak z internetu a pracovat s nimi, je veden k praktickému využívání digitálních technologií v odborných činnostech, k používání digitálních nástrojů a aplikací potřebných pro jeho budoucí povolání. Důraz je kladen na rozvoj praktických dovedností, které jsou nezbytné pro vykonávání odborných úkolů s pomocí digitálních technologií.

Kompetence k pracovnímu uplatnění

Žák má základní vědomosti a dovednosti potřebné pro rozvíjení vlastních podnikatelských aktivit.

Odborné kompetence

Jsou pilířem odborné přípravy v oboru vzdělání, jedná se o souhrn teoretické a praktické přípravy. Zahrnují v sobě znalosti, dovednosti a postoje získané v průběhu vzdělávání v oboru. Absolvent oboru vzdělání Kuchař – číšník disponuje základními kompetencemi, které jsou společné pro obě dvě zaměření.

- Dbát na BOZP při práci.
- Usilovat o nejvyšší kvalitu své práce, výrobků nebo služeb.
- Jednat ekonomicky a v souladu se strategií udržitelného rozvoje.
- Uplatňovat moderní poznatky o výživě, potravinách a nápojích.
- Vykonávat obchodně-provozní aktivity.

Průřezová témata

Člověk a životní prostředí

Žáci jsou vedeni k tomu, aby:

- chápali význam životního prostředí pro člověka;
- poznávali svět a lépe mu rozuměli;
- jednali hospodárně;
- adekvátně uplatňovali nejen kritérium ekonomické efektivity ale i hledisko ekologické;
- chápali význam masa pro člověka a možná rizika spojená s jeho zpracováním.

Člověk a svět práce

Žáci jsou vedeni k tomu, aby:

- si uvědomovali zodpovědnost za vlastní životy;
- si uvědomovali význam vzdělání pro budoucí život;
- byli motivováni k aktivnímu pracovnímu životu a úspěšné kariéře.

Občan v demokratické společnosti

Žáci jsou vedeni k tomu, aby:

- měli vhodnou míru sebevědomí, sebeodpovědnosti a schopnost morálního úsudku;
- dovedli jednat s lidmi, diskutovat o různých otázkách, hledat kompromisní řešení.

Člověk a digitální svět

Žáci jsou vedeni k tomu, aby:

- používali základní digitální nástroje a software, které jsou specifické pro jejich odborné zaměření;
- používali digitální nástroje při vytváření jednoduché odborné dokumentace a ke komunikaci v jejich profesi;
- začleňovali digitální technologie do každodenních odborných činností, které odpovídají jejich budoucímu povolání;
- využívali kreativně a kriticky AI (artificial intelligence);
- porozuměli zásadám kyberbezpečnosti a digitálního wellbeingu.

Výuka probíhá:

1. ročník	1 hodina týdně / celkem 34 hodin
2. ročník	1,5 hodiny týdně / celkem 51 hodin
3. ročník	1,5 hodiny týdně / celkem 45 hodin

1. ročník

34 hodin

Výsledky vzdělávání	Obsah vzdělávání
Žák: - rozlišuje a charakterizuje potraviny z hlediska druhů, technologického využití a významu ve výživě; - vysvětlí označení potravin, alergenů v potravinách; - uvede správné způsoby skladování a ošetřování jednotlivých druhů;	Potraviny - význam pro lidský organismus, rozdělení, jednotlivé složky potravin: bílkoviny, tuky, sacharidy, ML a vitamíny, hodnocení kvality, konvence, aditiva - druhy skladů, vybavení, ošetřování jednotlivých druhů - značení potravin, alergenů v potravinách
- využívá znalosti o potravinách ve výživě; - je schopen určit význam jednotlivých druhů potravin pro lidský organismus; - dokáže charakterizovat jejich využití při tepelném zpracování;	Potraviny rostlinného původu - ovoce - složení, rozdělení, význam, použití - zelenina - složení, rozdělení, význam, použití - brambory - složení, rozdělení, význam, použití - luštěniny - složení, druhy, význam, použití - obiloviny a mlýnské výrobky - složení, rozdělení, význam, použití

	- houby - složení, rozdělení, význam - sladidla - druhy, vlastnosti, použití
- zná význam a vliv pochutin na lidské zdraví, jejich prospěšnost i špatný vliv; - vhodně používá správné pochutiny při tepelném zpracování;	Pochutiny - koření - rozdělení, druhy, význam, použití - káva, čaj, kávoviny: charakteristika, druhy, význam
- doceňuje přínos ostatních druhů pochutin při přípravě a dochucování pokrmů.	Ostatní druhy pochutin - sůl, ocet: výroba, druhy, význam - pikantní omáčky, hořčice, polévkové koření, kypřicí prostředky

2. ročník**51 hodin**

Výsledky vzdělávání	Obsah vzdělávání
Žák: - dokáže vysvětlit význam potravin živočišného původu pro lidský organismus z hlediska jejich složení;	Potraviny živočišného původu - mléko a mléčné výrobky: význam složení, druhy, jakost, výroba - vejce - složení, druhy, jakost, nákazy
- charakterizuje jednotlivé druhy masa, znají význam pro výživu, jsou schopni rozlišit jednotlivé druhy masa podle základních znaků; - zná význam zrání masa pro další použití při přípravě pokrmů; - ovládá jednotlivé faktory, které ovlivňují jakost masa;	Potraviny živočišného původu - maso - význam ve výživě, rozdělení, charakteristika, složení, jednotlivé druhy masa, skladování
- jednotlivé druhy masa rozděluje podle kuchyňského použití a podle jakostních tříd;	Jatečné druhy masa - hovězí, telecí, vepřové, skopové, jehněčí a kůzlečí maso: rozdělení, význam ve výživě, složení, jakost, upotřebení, skladování
- je schopen zařadit jednotlivé druhy masných výrobků a určit jejich význam při dalším zpracování;	Masné výrobky - uzeniny - význam, složení - konzervy a polokonzervy: rozdělení a skladování masných výrobků

- oceňují přínos drůbežího masa a ryb v dietním stravování; - jsou schopni určit charakteristické znaky jednotlivých druhů mas a umí je potlačit nebo naopak zvýraznit;	Ostatní druhy masa - drůbež - rozdělení, význam ve výživě, složení, jakost, skladování - ryby - rozdělení, význam ve výživě, složení, jakost, skladování - zvěřina - rozdělení, význam ve výživě, složení, jakost, skladování
- seznámí se specifickými druhy masa, jeho složením a přípravou.	Korýši, měkkýši, obojživelníci - jednotlivé druhy pro použití, charakteristika, význam, specifika jednotlivých druhů

3. ročník**45 hodin**

Výsledky vzdělávání	Obsah vzdělávání
Žák: - rozlišuje a charakterizuje jednotlivé druhy nápojů, uvede jejich využití a podávání z různých hledisek; - zná správný způsob skladování a ošetřování jednotlivých druhů nápojů, vyzná se v označení nápojů a údajích na etiketách jednotlivých druhů nápojů; - zná typické nápoje pro jednotlivé státy, dokáže je stručně charakterizovat a stručně popsat jejich výrobu; - zná vliv alkoholu na lidské zdraví a možnosti boje proti alkoholismu a dalším návykovým látkám;	Nápoje - nealkoholické nápoje: význam, rozdělení, charakteristika jednotlivých druhů - pivo: suroviny, výroba, tržní druhy, skladování - víno: pěstitelské oblasti, význam, charakteristika, výroba, jednotlivé druhy, rozdělení, choroba a vady, skladování - lihoviny: charakteristika, rozdělení, výroby, tržní druhy, skladování - vliv alkoholu na lidské zdraví, boj proti alkoholismu
- vysvětlí princip trávení a vstřebávání živin; - zná a popíše činnost všech orgánových soustav, smyslové soustavy, funkce mozku a vyšší nervové činnosti;	Biologie člověka - trávicí soustava - jednotlivé části trávicí soustavy, fungování, přeměna živin, proces trávení - oběhová soustava - dýchací a vylučovací soustava - žlázy s vnitřní sekrecí - nervová soustava - vyšší nervová činnost - smyslová soustava

- objasní podstatu racionální výživy, rozliší a charakterizuje hlavní směry ve výživě; - charakterizuje specifika stravování vybraných skupin osob podle nových trendů ve výživě; - uvede příklady souvislosti nesprávných stravovacích návyků a civilizačních chorob a dalších poruch s dopadem na výživu;	Správná výživa a způsoby stravování - racionální výživa, směry ve výživě, charakteristika, vliv na organismus - stravovací návyky, obezita, kouření, drogy a další návykové látky - diferenciací ve výživě
- vysvětlí úlohu dietního stravování, charakterizuje hlavní typy léčebných diet;	Léčebná výživa - dietní stravování - druhy diet
- dovede samostatně uplatnit získané poznatky při zpracování úkolů a vhodně je prezentovat.	Opakování k ZZ - průběžně od března do konce května

7.14 Zařízení provozoven

Název a adresa školy:	Střední odborná škola a Střední odborné učiliště, Vlašim, Zámek 1
Název školního vzdělávacího programu:	Kuchař - číšník
Kód oboru vzdělání:	65-51-H/01
Název oboru vzdělání:	Kuchař - číšník
Platnost školního vzdělávacího programu:	od 01. 09. 2022 počínaje 1. ročníkem do
Dodatek 1	od do
Dodatek 2	od do

Cíl předmětu

Cílem předmětu je:

- zprostředkovat žákům ucelený přehled o hygienických předpisech HACCP a jejich uvádění do praxe, o podmínkách provozu, o bezpečnostních předpisech, které souvisejí s obsluhou strojů a zařízení na úseku výrobního a odbytového střediska;
- seznámit žáky s vybavením hlavních a vedlejších prostor výrobního střediska, odbytového střediska a ubytovacího střediska;
- vést žáky, aby se orientovali a samostatně pracovali v závodech společného stravování.

Charakteristika učiva

Obsah učiva vychází z obsahového okruhu RVP – Výroba pokrmů, Odbyt a obsluha.

Je zařazeno učivo o bezpečnostních a hygienických předpisech (HACCP), se kterými souvisí práce na úseku výroby, odbytu a ubytování, žáci se seznámí se základními druhy technického a technologického vybavení jednotlivých středisek provozoven společného stravování.

Učivo je doplňováno o poznatky získané návštěvami pracovišť odborného výcviku. Obsah učiva předmětu navazuje na vědomosti získané v předmětech Technologie, Stolničení a Odborný výcvik a tyto vědomosti aplikuje při vypracovávání zadaných úkolů.

Výukové strategie

Využívána je individuální a skupinová práce žáků. Důraz je kladen na používání aktivizujících vyučovacích metod, které vedou k aktivnímu zapojení žáka do vyučovacího procesu a kritickému myšlení.

Používány jsou metody slovní (výklad, vysvětlování, práce s odbornou literaturou, rozhovor, diskuse, přednáška), metody názorně demonstrační (modely, obrazy, ústní instruktáž, instruktážní videa), problémové vyučování, besedy s odborníky, exkurze. Probrané učivo je prohlubováno pomocí frontálního opakování.

Hodnocení žáků

Vychází z klasifikačního řádu školy. Klasifikaci ovlivňují tři základní faktory, a to písemné zkoušení souhrnné z učiva jednotlivých tematických celků, písemné zkoušení dílčí zaměřené k aktuálně probíranému učivu a hodnocení ústního projevu, které zahrnuje nejen ústní zkoušení, ale i celkový projev a aktivní přístup při vyučování, vedení zápisků apod.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a průřezových téma**Klíčové kompetence****Kompetence k učení**

Mít pozitivní vztah k učení a vzdělávání, využívat různé informační zdroje a sledovat pokrok v dosahování cílů svého učení.

Kompetence k řešení problémů

Samostatně řešit běžné pracovní i mimopracovní problémy, volit prostředky a způsoby vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, využívat zkušenosti a vědomosti, spolupracovat v týmu.

Komunikativní kompetence

Dosáhnout jazykové způsobilosti potřebné pro základní pracovní uplatnění podle potřeb a charakteru odborné kvalifikace, aktivně se účastnit diskusí, formulovat a obhajovat své názory a pochopit výhody znalosti cizích jazyků.

Personální a sociální kompetence

Přijímat a zodpovědně plnit svěřené úkoly, pracovat v týmu a přispívat k vytváření vstřícných mezilidských vztahů.

Občanské kompetence a kulturní povědomí

Jednat odpovědně, samostatně a iniciativně nejen ve vlastním zájmu, ale i zájmu veřejném, uznávat hodnoty a postoje podstatné pro život v demokratické společnosti, uznávat hodnoty a tradice svého národa a jednat v souladu s udržitelným rozvojem.

Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám

Mít odpovědný postoj k vlastní profesní budoucnosti, mít přehled o možnostech uplatnění na trhu práce, mít reálnou představu o pracovních, platových a jiných podmínkách v oboru, znát obecná práva a povinnosti pracovníků a zaměstnavatelů a rozumět podstatě a principům podnikání.

Digitální kompetence

Prakticky využívat digitální technologie v odborných činnostech, používat digitální nástroje a aplikace potřebné pro budoucí povolání, rozvíjet praktické dovednosti, které jsou nezbytné pro vykonávání odborných úkolů s pomocí digitálních technologií.

Odborné kompetence

Dbát na bezpečnost práce a ochranu zdraví při práci, usilovat o co největší kvalitu své práce, výrobků a poskytovaných služeb, jednat ekonomicky a v souladu se strategií udržitelného rozvoje, uplatňovat moderní poznatky o výživě, potravinách a nápojích, ovládat technologii přípravy pokrmů včetně hygienických zásad a vykonávat obchodně-provozní aktivity.

Průřezová témata**Občan v demokratické společnosti**

Žák je veden k tomu, aby měl vhodnou míru sebevědomí, sebeodpovědnosti a schopnost morálního úsudku. Dovedl jednat s lidmi a byl ochoten pracovat nejen pro vlastní prospěch, ale i pro veřejné zájmy.

Člověk a životní prostředí

Žák je veden k tomu, aby porozuměl souvislostem mezi environmentálními, ekonomickými a sociálními aspekty ve vztahu k udržitelnému rozvoji a osvojil si základní principy šetrného a odpovědného přístupu k životnímu prostředí v osobním a profesním jednání.

Člověk a svět práce (svět vzdělávání, svět práce)

Žák je veden k tomu, aby pochopil význam celoživotního učení jako požadavku pro osobní růst a udržení konkurenceschopnosti či profesní restart. Přijímal všeobecné vývojové trendy, nové formy a podmínky práce a po absolvování oboru vzdělání se uplatnil v zaměstnaneckém poměru i v činnosti podnikání.

Člověk a digitální svět

Žák je veden k tomu, aby používal základní digitální nástroje a software, které jsou specifické pro jeho odborné zaměření, využíval digitální technologie pro efektivní plnění odborných úkolů a praktických cvičení, používal digitální nástroje při vytváření jednoduché odborné dokumentace a ke komunikaci v jeho profesi, začleňoval digitální technologie do každodenních odborných činností, které odpovídají jeho budoucímu povolání, kriticky využíval AI (artificial intelligence) a porozuměl zásadám kyberbezpečnosti a digitálního wellbeingu.

Výuka probíhá:

1. ročník 1 hodina týdně / celkem 34 hodin

1. ročník**34 hodin**

Výsledky vzdělávání	Obsah vzdělávání
Žák: - uplatňuje požadavky na hygienu v gastronomii; - jedná v souladu s předpisy bezpečnosti práce a požární ochrany; - vysvětlí účel systému kritických bodů;	Hygienické požadavky na provoz spol. stravování - technické řešení provozoven - hygienické předpisy v gastronomii - bezpečnost práce
- rozlišuje obvyklé vybavení výrobního střediska z hlediska jeho funkce; - zná organizaci práce ve výrobním středisku; - zná požadavky na ošetřování a skladování potravin; - charakterizuje jednotlivé způsoby chlazení; - popíše zařízení skladů potravin; - eviduje pohyb zásob;	Výrobní středisko - jednotlivé úseky výrobního střediska - základní vybavení výrobních středisek - zařízení na mechanické zpracování surovin - zařízení na tepelnou úpravu, uchovávání potravin při výdeji - chladicí a mrazicí zařízení - skladové hospodářství: druhy skladů

- rozlišuje druhy a funkce odbytových středisek a jejich vybavení; - orientuje se v různých formách prodeje;	Odbytové středisko - význam a úkoly odbytu - členění odbytových středisek - jednotlivé úseky odbytového střediska - vybavení a zařízení odbytových středisek - formy prodeje
- rozlišuje druhy a funkce ubytovacích středisek a jejich vybavení; - zná druhy administrativního a technického zařízení v ubytovacích zařízeních.	Ubytovací středisko - kategorizace ubytovacích středisek - klasifikace ubytovacího zařízení - vybavení ubytovacího střediska

7.15 Stolničení

Název a adresa školy:	Střední odborná škola a Střední odborné učiliště, Vlašim, Zámek 1
Název školního vzdělávacího programu:	Kuchař - číšník
Kód oboru vzdělání:	65-51-H/01
Název oboru vzdělání:	Kuchař - číšník
Platnost školního vzdělávacího programu:	od 01. 09. 2022 počínaje 1. ročníkem do
Dodatek 1	od do
Dodatek 2	od do

Cíl předmětu

Cílem předmětu je seznámit žáky s požadavky na hygienu v gastronomii, s jejich uplatňováním, trendy ve výživě a s využitím poznatků o potravinách a nápojích. Podle získaných poznatků je cílem předmětu naučit žáky sestavit jídelní a nápojové lístky podle gastronomických pravidel, pravidel racionální výživy a dalších hledisek, ovládat techniku odbytu – ovládat různé formy odbytu, volit vhodné systémy obsluhy podle prostředí a charakteru provozu, ovládat práci při jednoduché a složité obsluze, používat vhodný inventář. Úkolem je naučit žáky sjednávat odbyt výrobků a služeb, provádět vyúčtování, kalkulovat ceny výrobků a služeb, orientovat se v zabezpečení provozu akce, prezentovat provozovnu, nabízet služby a výrobky, využívat prostředky podpory prodeje. Žáci jsou vedeni k tomu, aby uplatňovali zásady společenského chování, profesního jednání a vystupování, usilovali o nejvyšší kvalitu své práce, uvědomovali si nebezpečí alkoholismu a dalších návykových látek v souvislosti s profesí a nutnost boje proti nim.

Charakteristika učiva

Obsah učiva vychází z oblasti RVP - Výroba pokrmů, Odbyt a obsluha, Komunikace ve službách.

V učivu jsou vysvětleny pojmy z oblasti stolničení a stolování a ovládání techniky obsluhy – jednoduchá a složitá obsluha a služeb ve stravovacích zařízeních. Naučí se rozpoznávat běžný a speciální inventář a jeho používání v praxi. Žáci se naučí sestavit jídelní a nápojový lístek, menu pro různé slavnostní příležitosti s využitím znalosti gastronomických pravidel a racionální výživy. Důraz se klade na organizaci práce při různých systémech obsluhy. Zásady hygieny a bezpečnosti práce jsou nedílnou součástí učiva. Další témata se věnují zásadám práce při přípravě míšených nápojů. Učivo se zaměřuje na jednotlivé druhy odbytových středisek, na jejich vybavení, jídelní a nápojový lístek, systém obsluhy. Žáci se seznámí s jednotlivými pracovními činnostmi v ubytovacím středisku i s gastronomickými službami v dopravních prostředcích.

Obsah učiva je mezipředmětově provázán s předmětem Odborný výcvik, Technologii, Potravinami a výživou a výukou cizích jazyků.

Výukové strategie

Při výuce je používána forma výkladu, řízeného rozhovoru, práce s učebnicí, odbornými knihami a časopisy, používají se didaktické pomůcky – dataprojektor, video – naučné a instruktážní filmy. Velmi vhodné je využívání instruktáže. Dle možností jsou průběhu

roku uskutečňovány exkurze do provozoven společného stravování. K rozšíření odborných znalostí a dovedností jsou zařazeny speciální kurzy.

Hodnocení žáků

Vychází z klasifikačního řádu školy. Klasifikaci ovlivňují tři základní faktory, a to písemné zkoušení souhrnné z učiva jednotlivých tematických celků, písemné zkoušení dílčí zaměřené k aktuálně probíranému učivu a hodnocení ústního projevu, které zahrnuje nejen zkoušení u tabule, ale i celkový projev a aktivní přístup při vyučování, vedení zápisků apod.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a průřezových téma

Klíčové kompetence

Komunikativní kompetence

Vyjadřovat a vystupovat v souladu se zásadami kultury projevu a chování, zpracovávat věcně správně a srozumitelně přiměřeně náročné souvislé texty na běžná i odborná témata, pracovní písemnosti, vhodně se prezentovat při různých jednáních.

Personální kompetence

Přijímat odpovědnost za vlastní rozhodování a jednání, rozvíjet dovednost aplikovat získané poznatky, vzdělávat a pečovat o svůj fyzický i duševní rozvoj, využívat ke svému učení zkušenosti jiných lidí a učit se i na základě zprostředkovaných zkušeností.

Sociální kompetence

Přijímat a plnit odpovědně svěřené úkoly, učit se spolupracovat v kolektivu.

Řešení pracovních a mimopracovních problémů

Naučit se předcházet konfliktům, řešit konfliktní situace, které mohou vzniknout při výkonu povolání číšníka.

Kompetence k pracovnímu uplatnění

Komplexně rozvíjet žáka tak, aby byl schopen se zapojit do pracovního procesu.

Digitální kompetence

Žáci prakticky využívají digitální technologie v odborných činnostech, používají digitální nástroje a aplikace potřebné pro budoucí povolání, rozvíjejí praktické dovednosti, které jsou nezbytné pro vykonávání odborných úkolů s pomocí digitálních technologií.

Odborné kompetence

Jsou pilířem odborné přípravy v oboru vzdělání, jedná se o souhrn teoretické a praktické přípravy. Zahrnují v sobě znalosti, dovednosti a postoje získané v průběhu vzdělávání v oboru. Absolvent oboru vzdělání Kuchař – číšník disponuje základními kompetencemi, které jsou společné pro obě dvě zaměření.

- Dbát na BOZP při práci.
- Usilovat o nejvyšší kvalitu své práce, výrobků nebo služeb.
- Jednat ekonomicky a v souladu se strategií udržitelného rozvoje.
- Uplatňovat moderní poznatky o výživě, potravinách a nápojích.
- Vykonávat obchodně-provozní aktivity.

Průřezová témata

Člověk a svět práce

Žák je veden k tomu, aby si uvědomil zodpovědnost za vlastní život, význam vzdělání pro život, aby byl motivován k aktivnímu pracovnímu životu a získal vztah k oboru.

Člověk a životní prostředí

Žák je veden k dovednosti rozvíjet a aplikovat získané poznatky, přijímat odpovědnost za vlastní rozhodování a jednání, prosazovat trvale udržitelný rozvoj ve své pracovní činnosti.

Občan v demokratické společnosti

Žák je schopen se angažovat nejen pro vlastní prospěch, ale i pro veřejné zájmy a ve prospěch lidí v jiných zemích, hledá kompromisy mezi osobní svobodou a sociální odpovědností a je kriticky tolerantní.

Člověk a digitální svět

Žák je veden k využití základních digitálních nástrojů a softwaru, které jsou specifické pro odborné zaměření, k využívání digitálních technologií pro efektivní plnění odborných úkolů a praktických cvičení, k používání digitálních nástrojů při vytváření jednoduché odborné dokumentace a ke komunikaci v profesi, k začleňování digitálních technologií do každodenních odborných činností, které odpovídají budoucímu povolání, ke kritickému využívání AI (artificial intelligence) a porozumění zásadám kyberbezpečnosti a digitálního wellbeingu.

Výuka probíhá:

1. ročník	1 hodina týdně / celkem 34 hodin
2. ročník	1 hodina týdně / celkem 34 hodin
3. ročník	1,5 hodiny týdně / celkem 45 hodin

1. ročník**34 hodin**

Výsledky vzdělávání	Obsah vzdělávání
Žák: - uplatňuje společenské chování a profesní vystupování, dodržuje profesní etiku, zdržuje se xenofobních projevů; - vysvětlí organizaci práce a úkoly pracovníků v odbytovém středisku; - rozpozná typy hostů a ví, jak reagovat na projevy jejich chování, snaží se předcházet konfliktům, řeší běžné i neobvyklé situace s ohledem na individuální zvláštnosti hostů; - vysvětlí organizaci práce ve skladu, včetně evidence zásob; - respektuje společenská pravidla;	Základní pojmy a předpisy - význam a úkoly odbytu, estetika provozovny - význam stolování a stolničení - organizace práce ve skladu, včetně evidence zásob - základní společenská a profesní pravidla - společenské chování a profesní vystupování - typologie hostů
- rozliší malý a velký stolní inventář; - volí správné druhy inventáře;	Zařízení, vybavení na úseku obsluhy - rozdělení inventáře na jednotlivé skupiny, jeho údržba a použití

- vysvětlí gastronomická pravidla a jejich význam pro společné stravování; - uvede náležitosti jídelního a nápojového lístku; - sestavuje nabídku pokrmů a nápojů = jídelní a nápojový lístek; - vybere vhodný propagační prostředek pro určitý produkt; - použije vhodné nástroje na podporu prodeje;	Gastronomická pravidla - podpora prodeje, zásady aktivního prodeje, produkt, propagace – reklama, konkurence - zásady sestavování jídelních lístků, sezonní nabídky, práce s lokálními surovinami - druhy a náležitosti jídelních lístků - zásady sestavování nápojových lístků - druhy a náležitosti nápojových lístků, teploty podávaných nápojů
- vysvětlí odborný servis pokrmů, alkoholických i nealkoholických nápojů; - určí způsob obsluhy; - uvede způsoby vyúčtování s hostem a objednavatelem.	Jednoduchá obsluha - podávání snídaní - podávání přesnídávek a svačin - podávání obědů - podávání večeří

2. ročník**34 hodin**

Výsledky vzdělávání	Obsah vzdělávání
Žák: - charakterizuje způsoby a systémy obsluhy; - navrhuje vhodné formy odbytu výrobků a služeb; - určí způsob obsluhy; - vysvětlí organizaci práce a úkoly pracovníků v odbytovém středisku;	Systémy, způsoby obsluhy a formy prodeje - jednotlivé systémy obsluhy - jednotlivé způsoby obsluhy - formy prodeje jídel a nápojů - způsoby nabídky jídel a nápojů
- ovládá techniku složité obsluhy; - seznámí se se servisem speciálních druhů pokrmů a využívají k tomu určený inventář;	Složité obsluha – nižší forma - podávání jednotlivých chodů a speciálních druhů pokrmů, používání speciálních druhů inventáře
- sestaví menu pro různé příležitosti;	Menu - zásady sestavování menu, sezonní nabídky, práce s lokálními surovinami

- rozlišuje druhy odbytových středisek, jejich vybavením a provozem, způsobem a systémem obsluhy; - sestavuje typickou nabídku pokrmů a nápojů pro jednotlivé druhy odbytových středisek;	Společenská a zábavní střediska - kavárna a kavárenská herna: druhy, zařízení, jídelní a nápojový lístek - vinárna a vinný sklep - druhy, zařízení, jídelní a nápojový lístek - bary - druhy, zařízení, jídelní a nápojový lístek - varieté a kabarety: charakteristika - koliby a salaše - charakteristika, provoz, sortiment
- vyjmenuje druhy míchaných nápojů a charakterizuje je; - zná pomůcky barmana, číšníka a sommeliera, ovládají práci s nimi.	Míšené nápoje - druhy, použití, rozdělení, pravidla při přípravě míchaných nápojů

3. ročník**45 hodin**

Výsledky vzdělávání	Obsah vzdělávání
Žák: - ovládá jednotlivé úkony vyšší formy složité obsluhy – flambování, vykostování, přípravu kávy před hostem;	Složité obsluha – vyšší forma - jednotlivé úkony obsluhujících, kategorie pracovníků v obsluze
- je seznámen s možnostmi obsluhy v jednotlivých dopravních prostředcích; - je seznámen se specifiky stravovacích zvyklostí cizinců; - je seznámen s předpisy souvisejícími s odbytem výrobků a služeb; - rozlišuje druhy slavnostních hostin; - zajistí přípravu a realizaci gastronomické akce; - vysvětlí vyúčtování tržeb;	Gastronomické služby - gastronomické služby v dopravních prostředcích - specifikace stravovacích zvyklostí zahraničních hostů. - slavnostní hostiny – bankety, rauty - organizační zajištění akcí, vyúčtování tržeb, online komunikace se zákazníkem
- rozlišuje další druhy společenských setkání podle způsobu obsluhy, doby a místa konání;	Společenská setkání - druhy, charakteristika, význam, rozdělení podle způsobu obsluhy, doby konání a počtu osob
- průběžně se písemnou a ústní formou připravují na ZZ; - samostatně zodpoví odbornou otázku z předmětu.	Opakování k ZZ - průběžné opakování ve II. pololetí

7.16 Společenská výchova

Název a adresa školy:	Střední odborná škola a Střední odborné učiliště, Vlašim, Zámek 1
Název školního vzdělávacího programu:	Kuchař - číšník
Kód oboru vzdělání:	65-51-H/01
Název oboru vzdělání:	Kuchař - číšník
Platnost školního vzdělávacího programu:	od 01. 09. 2022 počínaje 1. ročníkem do
Dodatek 1	od do
Dodatek 2	od do

Cíl předmětu

Cílem výuky předmětu je poskytnout žákům základní poznatky v oblasti mezilidské komunikace a komunikace v oblasti služeb. Žáci jsou vedeni k uplatňování zásad společenského chování, profesního jednání a vystupování v přímém osobním styku s hosty a pracovními partnery. Postupně se učí řešit problémové situace vzniklé v kontaktu se zákazníky a obchodními partnery. Pozornost se věnuje jednání s osobami vyžadujícími zvláštní péči a s cizinci. Žáci jsou vedeni k péči o zevnějšek a celkový kultivovaný projev.

Cílem předmětu je zvládnout profesionální postoj při komunikaci s hosty, utvářet pocit jejich spokojenosti, uplatňovat zásady společenského chování. Společenská výchova učí žáky uvědomovat si a prožívat vlastní identitu se zřetelem na profesní zaměření a ctít identitu druhých. Vede k osvojení zásad duševní hygieny. Výuka směřuje k tomu, aby žáci jednali aktivně, samostatně, odpovědně a iniciativně nejen ve vlastním zájmu, ale i v zájmu veřejném.

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci:

- dovedli využívat své vědomosti a dovednosti v praktickém profesním životě, ve styku s jinými lidmi a s různými institucemi, při komunikaci s odlišnými typy hostů, dovedli reagovat na různé projevy chování hostů a dokázali předcházet nebo řešit konfliktní situace;
- dovedli získávat a hodnotit informace z různých zdrojů.

Charakteristika učiva

Obsah učiva vychází z kurikulárního rámce RVP pro obor kuchař-číšník, a to z oblasti komunikace ve službách a okrajově z oblasti společenskovedního vzdělávání.

Žáci se seznámí s charakteristikou osobnosti z pohledu psychologie s cílem pochopit chování člověka v určitých situacích, předvídat toto chování a správně na něho reagovat. V rámci mezilidských vztahů efektivně komunikovat, využívat toleranci, tak a slušnost v pracovním prostředí. Vyučování vede žáky k osvojení zásad duševní hygieny a zdravého životního stylu. Žák si osvojuje psychologické aspekty komunikace se zákazníkem, profesní vystupování a zásady společenské etikety.

Důraz se klade nikoliv na sumu teoretických poznatků, ale na přípravu pro praktický (osobní a pracovní) odpovědný a aktivní život. Učivo si žák osvojuje na základě sociálně komunikativního učení, analýzy příkladů a modelových situací.

Žáci jsou vedeni k tomu, aby byli slušnými lidmi a odpovědnými občany, aby jednali uvážlivě v zájmu vlastním i veřejném.

Výukové strategie

Základem výuky je výklad a řízená diskuse/polemika žáků k probíranému tématu. Žáci jsou vedeni k samostatnému uvažování a vyjadřování vlastních názorů. Vyhledávají informace, zpracovávají referáty a prezentace, samostatně nebo ve skupinách plní praktické úlohy a modelové situace k probíranému tématu. Výklad je doplňován o audio a video ukázky, jsou využívány odborné publikace, učebnice, sešity, dokumenty (přetisky), pracovní listy, ukázky z historické beletrie a z tištěných médií. Při výuce je aktivně využívána audiovizuální technika.

Hodnocení žáků

Vzhledem k pojetí předmětu je hodnocen aktivní přístup žáka k výuce, zpracování a prezentace zadaných úkolů, vlastní kreativita žáka. Při hodnocení žáků je důraz kladen na kontrolu porozumění učiva a schopnost aplikovat teoretické poznatky v praxi.

Žáci jsou hodnoceni průběžně po celý školní rok. Hodnocení probíhá formou ústního zkoušení z probraného učiva nebo na základě písemného testu. Hodnotí se domácí úkoly, vypracování pracovních listů, prezentace, praktické úkoly a modelové situace. Při hodnocení žáka se sleduje odborná správnost, schopnost uvádět učivo do souvislostí s jinými tématy nebo vyučovacími předměty, zájem o předmět, schopnost logicky myslet, reagovat na doplňující otázky učitele, samostatně a správně se jazykově vyjadřovat.

Nedílnou součástí je hodnocení jednání a chování žáků v souladu s osvojenými principy a zásadami společenského chování a mezilidských vztahů.

Hodnocena je práce jednotlivců i skupinová práce. Kritéria hodnocení vycházejí z Klasifikačního řádu školy.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a průřezových téma

Komunikativní kompetence

Žák prostřednictvím studia tohoto předmětu:

- účastní se aktivně diskusí, formuluje a obhajuje své názory a postoje;
- vyjadřuje se a vystupuje v souladu se zásadami kultury projevu a chování;
- prezentuje vhodnou formou své názory a postoje, předkládá argumenty, debatuje o nich s partnery; vyjadřuje se věcně, pojmově správně.

Personální a sociální kompetence

Žák prostřednictvím studia tohoto předmětu:

- reaguje adekvátně na hodnocení svého vystupování a způsobu jednání ze strany jiných lidí, přijímá radu i kritiku;
- ověřuje si získané poznatky, kriticky zvažuje názory, postoje a jednání jiných lidí;
- je schopen pracovat v týmu i samostatně, podílí se na realizaci společných činností;
- přispívá k vytváření vstřícných mezilidských vztahů a k předcházení osobním konfliktům, nepodléhat předsudkům a stereotypům v přístupu k druhým.

Občanské kompetence a kulturní povědomí

Žák prostřednictvím studia tohoto předmětu:

- jedná odpovědně, samostatně a iniciativně nejen ve vlastním zájmu, ale i ve veřejném zájmu;

- jedná v souladu s morálními principy a zásadami společenského chování;
- uvědomuje si – v rámci plurality a multikulturního soužití – vlastní kulturní, národní a osobnostní identitu, přistupuje s aktivní tolerancí k identitě druhých;
- uznává hodnotu života, uvědomuje si odpovědnost za vlastní život a spoluodpovědnost při zabezpečování ochrany života a zdraví ostatních;
- podporuje hodnoty místní, národní, evropské i světové kultury a má k nim vytvořen pozitivní vztah.

Kompetence k řešení problémů

Žák prostřednictvím studia tohoto předmětu:

- porozumí zadání úkolu nebo určí jádro problému, získá informace potřebné k řešení problému, navrhne způsob řešení, popř. varianty řešení a zdůvodní je;
- volí prostředky a způsoby (pomůcky, studijní literaturu, metody a techniky) vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, využívá zkušeností a vědomostí nabytých dříve;
- spolupracuje při řešení problémů s jinými lidmi (týmové řešení).

Kompetence k pracovnímu uplatnění

Žák prostřednictvím studia tohoto předmětu:

- má odpovědný postoj k vlastní profesní budoucnosti, a tedy i vzdělávání;
- vhodně komunikuje s potenciálními zaměstnavateli, prezentuje svůj odborný potenciál a své profesní cíle;
- zná obecná práva a povinnosti zaměstnavatelů a pracovníků.

Digitální kompetence

Žák prostřednictvím studia tohoto předmětu:

- pracuje s osobním počítačem a s dalšími prostředky informačních a komunikačních technologií;
- prakticky využívá digitální technologie v každodenním životě;
- získává a hodnotí informace z otevřených zdrojů, zejména pak s využitím celosvětové sítě Internet.

Průřezová témata

Průřezová témata pro daný vyučovací předmět jsou realizována průběžně různými metodami a formami výuky v rámci vyučování.

Občan v demokratické společnosti

Žák je veden k tomu, aby měl vhodnou míru sebevědomí, sebeodpovědnosti a schopnost morálního úsudku. Dovedl jednat s lidmi a byl ochoten pracovat nejen pro vlastní prospěch, ale i pro veřejné zájmy.

Výchova k odpovědnému a aktivnímu občanství v demokratické společnosti zahrnuje v rámci předmětu vědomosti a dovednosti z těchto oblastí:

- osobnost a její rozvoj;
- komunikace, vyjednávání, řešení konfliktů;
- morálka, svoboda, odpovědnost, tolerance, solidarita.

Člověk a životní prostředí

Žák je veden k tomu, aby chápal postavení člověka v přírodě a vlivy prostředí na jeho zdraví a život. Respektoval principy udržitelného rozvoje. Dokázal esteticky a citově vnímat své okolí a přírodní prostředí.

Člověk a svět práce

Žák je veden k tomu, aby pochopil význam celoživotního učení jako požadavku pro osobní růst a udržení konkurenceschopnosti či profesní restart. Přijímal všeobecné vývojové trendy, nové formy a podmínky práce a po absolvování oboru vzdělání se uplatnil v zaměstnaneckém poměru i v činnosti podnikání.

V rámci předmětu mají žáci praktické příležitosti k sebereflexi a objevování vlastního potenciálu, učí se řešit konkrétní situace, se kterými se můžou potkat na pracovním trhu.

Člověk a digitální svět

- efektivní využívání digitálních technologií pro komunikaci s ostatními lidmi a institucemi;
- zapojování se do občanského života prostřednictvím digitálních technologií a informované rozhodování;
- vyhledávání pracovních příležitostí online a používání digitálních nástrojů k hodnocení pracovních nabídek a zaměstnavatelů;
- kritické využívání AI (artificial intelligence);
- porozumění zásadám kyberbezpečnosti a digitálního wellbeingu.

Mezipředmětové vztahy

Český jazyk a literatura

- společenská kultura – principy a normy kulturního chování, společenská výchova.

Občanská nauka

- lidská společnost a společenské skupiny, současná česká společnost, její vrstvy.

Stolníčení

- základní společenská a profesní pravidla.

Odborný výcvik

- osobnost, vzhled;
- společenské chování a profesní vystupování;
- typologie hostů.

Informatika

- vyhledávání informací, tvorba textů s využitím základních i aplikačních SW.

Výuka probíhá:

1. ročník 1 hodina týdně / celkem 34 hodin

1. ročník

34 hodin

Výsledky vzdělávání	Obsah vzdělávání
Žák: - charakterizuje osobnost člověka z hlediska psychologie; - rozeznává biologické, psychologické a sociální aspekty osobnosti; - chápe pojem socializace, sociální prostředí, sociální role a pozice; - chápe význam a využití psychologie pro pracovníky v gastronomickém provozu;	Význam a využití psychologie - osobnost - psychické dispozice osobnosti - vliv společenského prostředí na utváření osobnosti - osobnost ve společenských situacích, společenská role, sociální prostředí - profil pracovníka gastronomického provozu

- uplatňuje společenské chování a profesní vystupování, dodržuje profesní etiku, zdržuje se xenofobních projevů; - pečuje o zevnějšek a snaží se o kultivovaný projev; - komunikuje jasně a srozumitelně v souladu s jazykovou normou; - vysvětlí význam informací a komunikace pro podnikání ve službách;	Základní pravidla společenského chování - společenské chování a profesní vystupování - odpovědnost, slušnost a dobrý vztah k lidem - mezilidská komunikace - vzhled
- rozpozná typy hostů a ví, jak reagovat na projevy jejich chování, snaží se předcházet konfliktům; - řeší běžné i neobvyklé situace s ohledem na individuální zvláštnosti hosta; - komunikuje s hosty i v cizím jazyce, respektuje národní mentalitu a zvyklosti; - používá pravidla stolování; - uplatňuje estetická hlediska při formování prostředí;	Chování a komunikace číšníka - obecná pravidla chování číšníků na pracovišti i mimo pracoviště - typologie hostů - národní zvyklosti a tradice různých etnik ve vazbě na gastronomii a způsob komunikace - práce s připomínkami hostů a recenzemi - řešení nepříjemných situací - pravidla stolování - pravidla osobní hygieny, estetiky, bezpečnost práce
- dodržuje pořádek a dbá na kvalitu služeb, usiluje o získání stálých zákazníků; - vybere vhodný propagační nástroj pro určitý produkt; - uvede základní portfolio marketingových nástrojů a jejich využití; - volí a používá základní marketingové nástroje.	Komunikace ve službách - sezonní nabídky v prodeji a akce pro podporu prodeje - produkt, propagace – reklama, konkurence - podpora prodeje, osobní prodej - estetika provozovny

7.17 Komunikace ve službách

Název a adresa školy:	Střední odborná škola a Střední odborné učiliště, Vlašim, Zámek 1
Název školního vzdělávacího programu:	Kuchař - číšník
Kód oboru vzdělání:	65-51-H/01
Název oboru vzdělání:	Kuchař - číšník
Platnost školního vzdělávacího programu:	od 01. 09. 2025 počínaje 1. ročníkem do
Dodatek 1	od do
Dodatek 2	od do

Cíl předmětu

Předmět směřuje k tomu, aby žáci ovládali klávesnici, znali typografická pravidla při úpravě textu a tabulek a následně rozvíjeli profesní komunikativní kompetence žáků v oblasti obchodně-podnikatelské a administrativní. Výuka podporuje samostatné logické uvažování a kultivuje písemný projev z hlediska vhodné odborné stylizace a gramatické správnosti. Žáci získávají dovednosti vyhotovovat dokumenty z oblasti obchodního styku a stravovacích služeb, vedení personální agendy a dalších forem podnikové komunikace. Žáci jsou vedeni k využívání elektronické komunikace a cloudových služeb. Výuka směřuje k efektivní práci s informacemi, a to v souladu s normou pro úpravu písemností. Žáci dbají na dodržování bezpečnosti a ochrany zdraví při práci s důrazem na hygienu práce a dodržují předpisy související s ochranou osobních údajů.

Charakteristika učiva

Vyučovací předmět **Komunikace ve službách** je spjat s předměty (mezipředmětové vztahy) Český jazyk a literatura, Informatika, Ekonomika a Společenská výchova. Učivo se skládá z částí zaměřených na získání ovládnutí klávesnice. Následuje učivo, které využívá získané znalosti při tvorbě písemností různého charakteru s využitím textového editoru při současném dodržování zásad normalizované úpravy a zásad grafické úpravy textu a tabulek. Jedná se o písemnosti používaných ve stravovacích službách, písemnosti personální, písemnosti osobního i úředního charakteru. Učivo také zahrnuje osvojení si zásad správné manipulace s písemnostmi. online komunikaci a cloudové služby.

Výukové strategie

Výuka probíhá v učebně výpočetní techniky. Žáci využívají textový editor, cloudové služby a internet. Žáci získávají znalosti v ovládnutí klávesnice, typografických pravidel a využití textového editoru v elektronické komunikaci. Žáci tvoří různorodé písemnosti typické pro provoz podniku. Výuka zaměřená na tvorbu písemností probíhá formou samostatné práce žáků a skupinové práce. Využívají se programy Microsoft 365, především Word, Outlook, OneDrive a Teams. Při výuce se získávají dovednosti v oblasti sdílení dokumentů a organizace dokumentů v cloudovém úložišti. Žáci jsou vedeni k praktickému využívání osvojených dovedností i poznatků a k řešení konkrétních úkolů z praxe. Žáci jsou vedeni k odpovědnosti za kvalitu výsledné práce.

Hodnocení žáků

Základem pro hodnocení jsou vyhotovené písemnosti z hlediska jejich věcného obsahu, stylizace, pravopisu a formální úpravy. Hodnotí se také úroveň vypracování samostatných domácích úkolů. Důraz se klade na schopnost žáků tvořit a aplikovat poznatky v praxi. Využívá se také sebehodnocení a vzájemné hodnocení žáků.

Klíčové kompetence**Kompetence k učení**

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi:

- měli pozitivní vztah k učení a vzdělávání;
- využívali ke svému učení různé informační zdroje, včetně svých zkušeností a zkušeností jiných lidí a sledovali pokrok v dosahování cílů svého učení.

Kompetence k řešení problémů

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi:

- samostatně řešili běžné pracovní i mimopracovní problémy;
- volili prostředky a způsoby vhodné pro splnění jednotlivých aktivit;
- využívali zkušenosti a vědomosti, spolupracovat v týmu.

Komunikativní kompetence

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi:

- vyjadřovali se přiměřeně účelu jednání a komunikační situaci v psaných projevech a vhodně se prezentovali;
- formulovali své myšlenky srozumitelně a souvisle, v písemné podobě přehledně a jazykově správně;
- zaznamenávali písemně podstatné myšlenky a údaje z textů a projevů jiných lidí (přednášek, diskusí, porad apod.);
- zpracovávali administrativní písemnosti, pracovní dokumenty i souvislé texty na běžná i odborná témata;
- dodržovali jazykové a stylistické normy.

Personální a sociální kompetence – Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi:

- adaptovali se na měnící se životní a pracovní podmínky a podle svých možností je pozitivně ovlivňovali;
- pracovali v týmu a podíleli se na realizaci společných pracovních i jiných činností;
- přijímali a odpovědně plnili svěřené úkoly.

Digitální kompetence

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi:

- porozuměli principům, na kterých pracují digitální technologie;
- rozvíjeli svoje informatické myšlení, které uplatní při řešení i neinformatických problémů.

ODBORNÉ KOMPETENCE

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi:

- dbali na bezpečnost práce a ochranu zdraví při práci, včetně zásad ochrany zdraví při práci u zařízení se zobrazovacími jednotkami;
- usilovali o nejvyšší kvalitu své práce;
- vykonávali obchodně-podnikatelské aktivity v gastronomii;
- vyhotovovali podnikové a obchodní písemnosti v souladu s normalizovanou úpravou.

Průřezová témata**Občan v demokratické společnosti**

Cílem je, aby žáci měli vhodnou míru sebevědomí, sebe odpovědnosti a schopnost morálního úsudku. Je třeba, aby dovedli jednat s lidmi a byli schopni diskutovat, případně nalézat kompromisní řešení. Žáci jsou vedeni ke schopnosti odolávat

myšlenkové manipulaci. Dále jsou vedeni k tomu, aby byli ochotni pracovat nejen pro vlastní prospěch, ale i pro veřejné zájmy.

Člověk a životní prostředí

Cílem je podporovat environmentální gramotnost žáků, aby si vážili dobrého životního prostředí, pochopili principy udržitelného rozvoje a porozuměli souvislostem mezi environmentálními, ekonomickými a sociálními aspekty ve vztahu k udržitelnému rozvoji.

Člověk a svět práce

Cílem je vybavit žáka praktickými dovednostmi a informacemi pro jeho budoucí pracovní život tak, aby byl schopen efektivně reagovat na dynamický rozvoj trhu práce a měnící se požadavky na pracovníky a rozvíjet jeho komunikační dovednosti.

Člověk a digitální svět

Žáci jsou připraveni pro řešení praktických úkolů vyskytujících se v praxi, ale i v činnostech, které dnešní člověk využívá v běžném osobním životě. Žáci by měli získat pozitivní vztah k výpočetní technice a naučit se pružně reagovat na novinky ve světě informačních technologií.

Výuka probíhá:

3. ročník 1 hodina týdně / celkem 30 hodin

1. ročník**34 hodin**

Výsledky vzdělávání	Obsah vzdělávání
Žák: - ovládá klávesnici, umí psát speciální znaky, vkládání symbolů, využívá ASCII apod. - dbá na zásady hygieny práce.	1. Základy psaní na klávesnici - nácvik psaní diakritických a interpunkčních znamének, číslic, zkratek a značek, - hygiena práce
- tvoří textové dokumenty a zpracuje text s využitím zásad formátování a grafické úpravy textu; - používá tabulátor; - ovládá pravidla normalizované úpravy adres; - ovládá pravidla tvorby tabulky; - pracuje se šablonou pro psaní obchodních dopisů; - vyhotovuje písemnosti spojené s obchodním a stravovacím provozem v souladu se zásadami normalizované úpravy; - uplatňuje zásady kvalitní stylizace dopisů, zohledňuje psychologické působení textu dopisu;	2. Normalizovaná úprava písemností - členění a zvýrazňování textu, grafická úprava textu; - úprava adres; - úprava tabulek v textovém editoru dle norem; - formální úprava písemností spojených s obchodním a stravovacím provozem;
- ovládá zásady emailové komunikace; - elektronicky komunikuje a zasílá dokumenty v příloze elektronickou poštou; - ovládá sdílení dokumentů; - využívá cloudové úložiště; - manipuluje s písemnými a elektronickými dokumenty podle stanovených pravidel;	3. Online komunikace - využití techniky v komunikaci; - online komunikace; - sdílení dokumentů; - cloudové úložiště; - manipulace s dokumenty;

7.18 Odborný výcvik

Název a adresa školy:	Střední odborná škola a Střední odborné učiliště, Vlašim, Zámek 1
Název školního vzdělávacího programu:	Kuchař - číšník
Kód oboru vzdělání:	65-51-H/01
Název oboru vzdělání:	Kuchař - číšník
Platnost školního vzdělávacího programu:	od 01. 09. 2022 počínaje 1. ročníkem do
Dodatek 1	od do
Dodatek 2	od do

Cíl předmětu

Cílem předmětu je vytvoření dovedností potřebných při technologii přípravy pokrmů, naučit žáky používat technická a technologická zařízení v gastronomickém provozu, dbát na jejich údržbu, znát technologické postupy přípravy, kontrolu kvality, správně uchovávat pokrmy, esteticky dohotovovat a expedovat výrobky.

Žáci uplatňují požadavky na hygienu v gastronomii při výrobě pokrmů, respektují trendy ve výživě s využitím poznatků o potravinách a nápojích, umí sestavovat jídelní a nápojové lístky, provádí vyúčtování, dovedou objednat suroviny, kalkulovat cenu výrobků a služeb. Při odborném výcviku je kladen důraz na samostatné zvládnutí zadaných úkolů, samostatný přístup ke tvořivému postoji žáků a adaptabilitu žáků na různé pracovní podmínky.

Učit žáky pracovat a jednat zodpovědně, naučit se tvořivě zasahovat do prostředí, které je obklopuje, vyrovnávat se s různými situacemi a problémy, umět pracovat v týmech, být schopen vykonávat povolání a pracovní činnosti, pro které jsou vychováni.

Charakteristika učiva

Během odborného výcviku se žák průběžně seznámí se základními hygienickými předpisy a předpisy o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci. Dokáže připravit výrobní a odbytové středisko k jednotlivým pracovním činnostem. Seznámí se s normováním z teplých a studených norem a orientuje se v základních tepelných úpravách, ve zpracování potravin rostlinného i živočišného původu, dokáže připravit základní i speciální druhy hnědých a bílých polévek a ovládá základní technologické postupy přípravy základních omáček i omáček typických pro českou kuchyni, zvládá přípravu jídel na objednávku, pokrmů studené kuchyně, přípravu předkrmů a moučníků. Obsah učiva je zaměřen na zvládnutí jednotlivých tepelných úprav masa jatečných zvířat, ryb, drůbeže, zvěřiny, skopového, jehněčího, kůzlečího a koňského, na využití vnitřností.

Žáci ovládají techniku jednoduché a složité obsluhy, seznámí se s inventářem na podávání pokrmů a nápojů a jeho ošetřováním, se systémy obsluhy a jednotlivými formami prodeje, druhy slavnostních hostin, objednávkou, rozpočtem, vyúčtováním.

Průběžně je žák seznamován s pracovními nástroji a pomůckami a používá je při odborném výcviku. Jsou využívány moderní technologická zařízení, ve výrobním středisku. Poznatky z předmětu Odborný výcvik dokáže žák aplikovat i v teoretických odborných předmětech.

Výukové strategie

V 1. ročníku probíhá odborný výcvik na cvičných kuchyňkách a ve školních jídelnách SOŠ a SOU Vlašim pod vedením učitelů OV.

Ve 2. a 3. ročníku na smluvních pracovištích pod vedením učitelů OV a instruktorů.

Vyučovací metody

- výklad, vysvětlování, rozhovor;
- instruktáž ústní, praktická;
- názorné demonstrační metody;
- práce s odbornou literaturou;
- systematicky jsou využívány receptury teplých pokrmů, žák je veden k jejich správnému používání;
- motivační metody;
- metoda samostatné práce žáků i v týmu, pod kontrolou učitele OV;
- odborné kurzy, semináře, prezentace, exkurze.

Hodnocení žáků

- je pravidelné, průběžné a závěrečné;
- slovní i numerické (hodnotíme pracovní přístup, schopnost spolupráce, kvalitu provedené práce, zadané úkoly);
- podle množství a kvality vykonané práce je žák hodnocen i finančně formou kapesného (hodnocení je prováděno na základě dosažených pracovních výsledků, na základě plnění jednotlivých úkolů, s ohledem na množství odpracovaných hodin);
- kritéria hodnocení vychází z Klasifikačního řádu SOŠ a SOU, Vlašim, Zámek 1.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a průřezových téma**Komunikativní kompetence**

Žáci si je osvojují od 1. ročníku a prohlubují si je po celou dobu studia. V tomto oboru komunikativní dovednosti znamenají logicky, srozumitelně a ochotně komunikovat.

Ústní forma komunikace v mateřském jazyce i ve dvou cizích jazycích zvyšuje nejen prestiž pracovníka, ale také jeho disponibilitu a je rovněž vizitkou kulturní úrovně podniku.

Personální a interpersonální kompetence

Žáci si je osvojují v průběhu celého studia pod vedením učitelů a instruktorů odborné výchovy v rámci vyučování, ale i v průběhu praktického vyučování na provozních pracovištích. Osobnostní předpoklady posilují u žáka pocit osobní odpovědnosti za vlastní jednání a mají významný podíl na celé činnosti pracovního týmu.

Dovednost řešit problémy a problémové situace

Je dovedností typickou pro profesi kuchař (ka) – číšník (servírka). Proces prolíná celým studiem a je zaměřen na objasňování, analýzu a řešení problémů, pokud k nim již došlo, ale především na hledání možností, jak problémovým situacím předcházet, příp. jak adekvátně reagovat na vzniklou situaci a podílet se na jejím řešení.

Sociální kompetence

Žáci jsou schopni pracovat v týmu, zodpovědně přijímat a plnit své pracovní úkoly, v případě potřeby převzít úkoly jiných a splnit je, přispívat k vytváření dobrých mezilidských vztahů a k předcházení osobních konfliktů, nepodléhat předsudkům v přístupu k jiným lidem.

Numerická kompetence

Patří mezi dovednosti, které se učí žák využívat při řešení praktických úkolů nejen v běžném životě, ale i na konkrétních pracovištích veřejného a účelového stravování. Jedná se např. o kvantifikační charakteristiku situace, při níž záleží na přesném podchycení číselných údajů, jejich utřídění a adekvátním využívání. Žáci se učí rovněž správně analyzovat a číselně vyjádřit ekonomický problém a navrhnout jeho optimální řešení.

Digitální kompetence

Žáci prakticky využívají digitální technologie v odborných činnostech, používají digitální nástroje a aplikace potřebné pro budoucí povolání, rozvíjejí praktické dovednosti, které jsou nezbytné pro vykonávání odborných úkolů s pomocí digitálních technologií.

Kompetence k pracovnímu uplatnění

Absolvent se může uplatnit v podnicích společného stravování, zejména ve funkcích kuchař (ka) – číšník (servírka) a podle osobních předpokladů i ve vyšších provozních funkcích. Orientuje se ve světě práce, hodnotí svoje znalosti a schopnosti s ohledem na požadavky trhu práce, které jsou v tomto oboru požadovány. Uvědomuje si dynamiku ekonomických a technologických změn a z toho plynoucí potřebu profesní mobility, rekvalifikace a celoživotního vzdělávání. Seznámí se prakticky i s pracovními právními vztahy. Během praxe získá představu i o reálných platových podmínkách ve svém oboru.

Průřezová témata**Občan v demokratické společnosti**

Žáci jsou vedeni k tomu, aby:

- se naučili řešit pracovní a krizové situace v životě i na pracovišti;
- aby se naučili spolupráci v týmu;
- respektovali hierarchii v kolektivu;
- správně jednali s lidmi;
- rozvíjeli vhodnou míru sebevědomí, sebeodpovědnosti;
- dodržovali společenské a etické normy dané v konkrétním zařízení.

Člověk a životní prostředí

Žáci jsou vedeni k tomu, aby:

- pochopili vlastní odpovědnost za své jednání;
- si osvojili zásady zdravého životního stylu a odpovědnost za své zdraví;
- ekonomicky a ekologicky využívali suroviny, energii, dopravní prostředky;
- ekologicky nakládali s odpady;
- chránili životní prostředí.

Člověk a svět práce

Žáci jsou vedeni k tomu, aby:

- pochopili vlastní zodpovědnost za své rozhodování a jednání;
- byli motivováni k aktivnímu pracovnímu životu, rozvíjeli dovednosti a aplikovali získané poznatky;
- orientovali se ve světě práce – nabídka, poptávka, zákoník práce, pracovní právní vztahy a práva, odborové organizace;
- znali různé formy podnikání;
- uměli si samostatně vyhledat potřebné odborné informace.

Člověk a digitální svět

Žáci jsou vedeni k tomu, aby:

- využívali základní digitální nástroje a software, které jsou specifické pro odborné zaměření;
- využívali digitální technologie pro efektivní plnění odborných úkolů a praktických cvičení;

- používali digitální nástroje při vytváření jednoduché odborné dokumentace a ke komunikaci v profesi;
- začleňovali digitální technologie do každodenních odborných činností, které odpovídají budoucímu povolání;
- využívali kriticky AI (artificial intelligence);
- porozuměli zásadám kyberbezpečnosti a digitálního wellbeingu.

Výuka probíhá:

1. ročník	15 hodin týdně / celkem 510 hodin
2. ročník	15 hodin týdně / celkem 510 hodin
3. ročník	15 hodin týdně / celkem 450 hodin

1. ročník**510 hodin**

Výsledky vzdělávání	Obsah vzdělávání
Žák: - uplatňuje požadavky na hygienu v gastronomii; - jedná v souladu s předpisy bezpečnosti práce a požární ochrany; - je seznámen s účelem kritických bodů a fungováním HACCP praxi;	Úvod - seznámení žáků s provozem, zařízením, tematickým plánem, organizací OV, výrobním a odbytovým střediskem - práva a povinnosti žáků, uspořádání SOU a provozoven - bezpečnost a ochrana při práci, hygiena - osobní a na pracovišti, pomůcky - povinnosti kuchaře, inventář, čistota během provozu - společenská výchova, chování, vystupování, konverzace
- rozlišuje vybavení výrobního a odbytového střediska; - seznamuje se s recepturami a základy normování; - rozlišuje malý a velký stolní inventář; - je obeznámen s předpisy HACCP;	Nácvik pracovních činností spojených s přípravou výrobního střediska - základy normování - příprava výrobního a odbytového střediska - seznámení s inventářem, použití, ukládání - činnosti spojené s přípravou surovin, vážení, měření

- pracuje se zařízením, spotřebiči a dalším kuchyňským vybavením v souladu s předpisy; - ovládá předběžnou úpravu a přípravu surovin;	Nácvik předběžných úprav při zpracování potravin - kuchařské dovednosti - krájení - předběžná úprava surovin pro výrobu pokrmů - škrabání, čištění, omývání, rozmrazování - nakládání, máčení, odblanění, naklepávání - špikování, protahování, obalování, kořenění, mletí - šlehání, tření, lisování, škubání, kuchání, vykostování
- je poučen o správném skladování; - učí se rozeznávat jednotlivé druhy mas a jejich použití;	Seznámení se základními druhy surovin - druhy jatečných mas - ryby, drůbež, zvěřina - zelenina, luštěniny, obiloviny - tuky, mléko, vejce
- zná rozdíly mezi druhy tepelných úprav pokrmů; - volí vhodné suroviny, technologické postupy tepelné úpravy pro přípravu pokrmů;	Základní tepelné úpravy - vaření, dušení, pečení, smažení
- normování vývarů, polévek; - umí připravit jednotlivé druhy vývarů; - zná a umí připravit hnědé, bílé a přesnídávkové polévky; - připravuje zavářky, vločky, učí se dochucovat;	Příprava polévek - hnědých (zavářky, vločky) - bílých (zahušťování, zjemňování, dochucování)
- umí připravovat základy; - zná technologické postupy přípravy základních omáček a umí je připravit; - ovládá způsob přípravy běžných druhů omáček české kuchyně;	Příprava omáček - příprava základů - příprava základních omáček (bešamel, veloute) - příprava hrubých omáček (bílé, hnědé) - příprava základních studených omáček
- umí připravit jednotlivé druhy příloh z různých druhů základních surovin; - volí vhodnou přílohu k pokrmům; - při expedici umí vhodně upravit;	Příprava příloh, doplňků k jídlům a salátů - přílohy z brambor, mouky, rýže, těstovin - přílohy ze zeleniny, jednoduché saláty - pečení hovězího masa - úprava hovězích vnitřností

- dokáže připravit bezmasé pokrmy z jednotlivých surovin; - volí vhodné doplňky dle zásad racionální výživy;	Příprava bezmasých jídel - jídla z brambor, ze zeleniny, luštěnin, hub - jídla z rýže a těstovin, vajec a sýrů - jídla moučná, moučníky
- seznamuje se společenskými pravidly; - učí se chovat profesionálně; - rozlišuje způsoby obsluhy v různých střediscích; - je poučen o organizaci práce; - seznámen se způsoby nabídky, formami prodeje a možnostmi vyúčtování;	Jednoduchá obsluha - chování a vystupování, pracovní oblečení obsluhujících - nácvik pracovních činností spojených s přípravou odbytového střediska - uskladnění, údržba a příprava velkého a malého stolního inventáře - přípravné práce, čistota během provozu - základní pomůcky obsluhujících a jejich používání - základní pravidla společenského chování
- připraví pracoviště před zahájením provozu; - prostře; - během provozu obsluhuje a udržuje pořádek; - po ukončení provede úklid; - ovládá různé způsoby obsluhy a odbytu; - hospodárně nakládá při práci se surovinami, energií, plynem a vodou;	Technika jednoduché obsluhy - nošení talířů, podnosů a tácků - nácvik zručnosti - podávání teplých a studených alkoholických a nealkoholických nápojů - nošení polévkových talířů a šálků - odnášení inventáře - podávání obědů a večeří. - podávání snídaní, přesnídávek a svačin - obsluha skupin - vyúčtování s hostem: elektronické - nácvik práce s pokladnou - práce po skončení provozu
- učí se rozeznávat druhy jídelních a nápojových lístků dle středisek; - sestavuje jídelní a nápojové lístky dle druhu střediska, sezony, druhu akce;	Gastronomická pravidla - praktické sestavování jídelních a nápojových lístků - druhy jídelních lístků - gastronomická pravidla a jejich využití v praxi
- opakování a upevňování dovedností.	Procvičování dovedností ve výrobním středisku a dovedností získaných v odbytovém středisku

2. ročník**510 hodin**

Výsledky vzdělávání	Obsah vzdělávání
Žák: - uplatňuje požadavky na hygienu v gastronomii; - jedná v souladu s předpisy bezpečnosti práce a požární ochrany; - je seznámen s účelem kritických bodů a jeho fungováním v praxi – HACCP;	Úvod - bezpečnost práce a hygienické předpisy - Seznámení s učivem II. ročníku - Seznámení s pravidly HACCP
- volí vhodné formy odbytu výrobků a služeb; - sestavuje typickou nabídku pokrmů a nápojů pro střediska a určí způsob obsluhy; - volí vhodné formy obsluhy podle prostředí a charakteru provozovny;	Jednoduchá obsluha - systémy obsluhy a formy prodeje: - systém vrchního číšníka - obvodový systém obsluhy - prodejní automaty, bufety - doplňkový prodej při akcích
- zná požadavky na ošetřování a skladování potravin; - využívá znalosti o potravinách a výživě při výběru vhodných surovin; - dohotovuje a expeduje pokrmy; - volí vhodné formy odbytu výrobků a služeb; - použije vhodné druhy masa podle druhu tepelné úpravy;	Masa jatečných zvířat - hovězí maso – opracování, úprava, dávkování, porcování, úprava základů, tepelná úprava - telecí maso – opracování, úprava, tepelná příprava - vepřové maso – rozdělení, použití, dávkování, porcování, tepelná úprava - uzené maso
- sestavuje typickou nabídku pokrmů a nápojů pro střediska a určí způsob obsluhy; - ovládá techniku jednoduché obsluhy a nižší formy složité obsluhy; - ovládá organizaci práce v různých formách obsluhy; - chová se profesionálně, řeší možné nehody při obsluze;	Složité obsluha - základní pravidla při složité obsluze - technika obsluhy, snídaně, inventář na složitý oběd - recepce, rauty, bankety - podávání polévek, ryb, sýrů, moučníků, ovoce a kávy při složité obsluze - dokončování pokrmů u stolu hosta
- pracuje s inventářem a umí ho vhodně použít podle způsobu servisu podávaného pokrmu a nápoje; - prezentuje a podává jednotlivé druhy nápojů;	Nápoje - skladování a ošetřování nápojů - podávání nápojů: vhodné druhy skla - obsluha a údržba pивního zařízení

- ovládá předběžnou úpravu pokrmů z ostatních druhů masa jatečných zvířat; - umí je vhodně použít tyto druhy masa, volí vhodné tepelné úpravy – vaření, dušení, pečení a smažení; - dokáže ocenit přínos mletých mas při kuchyňském zpracování;	Maso ostatních jatečných zvířat - skopové, jehněčí, kůzlečí a králičí maso. - tepelné úpravy jednotlivých druhů: vaření, dušení, pečení, smažení - rozdělení, použití, porcování, použití vnitřností - mletá masa – tepelné úpravy, příprava a koření
- prohlubuje a rozšiřuje si znalosti z oblasti přípravy pokrmů z dalších druhů masa, především ryb, drůbeže a zvěřiny; - ovládá jednotlivé tepelné úpravy vnitřností;	Příprava pokrmů z ryb, drůbeže a zvěřiny - využití jednotlivých tepelných úprav při zpracování pokrmů z ryb, drůbeže a zvěřiny - použití jejich vnitřností v teplé kuchyni
- samostatně upravuje jednotlivé druhy jatečných mas.	Opakování a upevňování probraného učiva

3. ročník**450 hodin**

Výsledky vzdělávání	Obsah vzdělávání
Žák: - uplatňuje požadavky na hygienu v gastronomii; - dodržuje předpisy o bezpečnosti práce; - HACCP;	Úvod - bezpečnost práce, hygienická pravidla - seznámení s učivem 3. ročníku - HACCP - kritické body, předpisy
- ovládá techniku přípravy jídel na objednávku, na anglický způsob; - speciální úpravy dle jednotlivých druhů masa; - dbá na jejich vhodnou úpravu podle druhu; - volí správné druhy příloh a obloh; - je schopen připravit šťávu k jednotlivým minutkovým úpravám; - volí správné druhy masa pro přípravu minutkových pokrmů; - vhodně zařazuje minutky z vnitřností na denní lístek;	Příprava jídel na objednávku - příprava jídel z masa jatečných zvířat, z ryb, drůbeže, zvěřiny a vnitřností - úpravy minutek na anglický způsob, grilování na roštu a rožni, smažením

- rozlišuje druhy slavnostních hostin; - přijímá, eviduje objednávky hostů; - zná způsoby vyúčtování s hostem;	Vyšší forma složitě obsluhy - slavnostní hostiny: - druhy, příjem objednávky - menu, rozpočet - příprava, obsluha - vyúčtování
- naučí se přípravě specialit studené kuchyně, předkrmy a pokrmy; - naučí se vkusnému provedení a jednoduchosti při zdobení; - musí věnovat maximální pozornost hygieně při zpracování;	Studená kuchyně - studené předkrmy a další výrobky studené kuchyně - výrobky v aspiku, plněná zelenina, saláty - majonéza a její použití - chlebíčky, chuťovky a speciality studené kuchyně
- připravuje teplé předkrmy pro různé Příležitosti;	Teplé předkrmy - druhy, rozdělení, úpravy - příprava jednotlivých druhů teplých předkrmů
- orientuje se v kuchyních cizích zemí; - ovládá zvyklosti cizích národů při přípravě pokrmů;	Zahraniční kuchyně - příprava pokrmů evropských i asijských států - nové trendy v gastronomii
- připravuje různé druhy těst na různé druhy moučníků a moučných pokrmů; - snižuje energetickou hodnotu moučníků;	Příprava moučníků, moučných jídel a nápojů - příprava moučných jídel a jejich zařazení na jídelní lístek
- zná technologii přípravy dietních pokrmů; - využívá při přípravě ovoce a zeleninu podle ročního období;	Dietní pokrmy - příprava dietních pokrmů - diferencovaná strava - progresivní příprava jídel - zásady racionální výživy
- dokáže sestavit žádanku na suroviny; - orientuje se v evidenci zásob za použití výpočetní techniky; - ovládá kalkulaci pokrmů a nápojů;	Administrativní práce - práce ve výrobním středisku - manipulace s potravinami, evidence - příjem a výdej potravin - účetní stav
- dokáže samostatně zvládnout zadané úkoly z oblasti výrobního a odbytového střediska.	Příprava na ZZ

8. ZÁKLADNÍ PODMÍNKY PRO USKUTEČŇOVÁNÍ VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU

Škola vytváří pro uskutečňování vzdělávacího programu vhodné realizační podmínky. Personální podmínky jsou každoročně aktualizovány ve Výroční zprávě o činnosti školy a vycházejí z dlouhodobého záměru rozvoje školy. Škola má zpracován plán dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků, který každoročně inovuje. Naplňování tohoto plánu slouží k zajišťování odborné a pedagogické způsobilosti pedagogických pracovníků. Učitelé úseku teoretického vyučování i odborného výcviku pro svůj další odborný růst využívají samostudium a semináře zaměřené na rozvoj pedagogických dovedností i na získávání nových odborných poznatků. Ve škole pracuje výchovný poradce a metodik prevence sociálně-patologických jevů.

Teoretické vyučování probíhá v kmenových (univerzálních) učebnách školy určených pro konkrétní třídy/skupiny žáků. Kmenové třídy jsou vybavené funkčním zařízením a v odpovídajícím rozsahu didaktickými pomůckami. Při výuce je kladen důraz na názornost výkladu, proto je pro žáky jednotlivých oborů k dispozici dostatečné množství výukových pomůcek, modelů, funkčních modelů, nástěnných obrazů, map apod.

Pro výuku informačních a komunikačních technologií jsou k dispozici počítačové učebny. Kapacita učeben umožňuje dělení žáků na skupiny. Každý žák má při výuce ICT svůj osobní počítač s potřebným softwarovým vybavením a připojením na internet. Učebny pro výuku informačních a komunikačních technologií jsou zároveň využívány při výuce jazyků a dalších teoretických i odborných předmětů.

Tělovýchovné aktivity v rámci výuky tělesné výchovy probíhají v pronajatých prostorách sportovní haly a na atletickém stadionu ve Vlašimi. Vybavení haly umožňuje výuku gymnastiky, sálových her a kondiční přípravu, vybavení stadionu umožňuje provádět všechny atletické disciplíny. Ke kondičním běhům je využíván lesopark sousedící s atletickým stadionem. Škola disponuje také vlastním sportovním areálem v OP Tehov, kde je možné využít např. fotbalové, basketbalové, volejbalové hřiště či doskočiště pro skok daleký. Ke kondičním běhům je v OP Tehov využíván lesopark RÚ Kladruby sousedící s areálem odloučeného pracoviště. V areálu Na Lukách ve Vlašimi probíhá v pronajatých prostorách koupaliště výuka plavání a v pronajatých prostorách zimního stadionu výuka bruslení.

Odborný výcvik je uskutečňován na vlastních pracovištích odborného výcviku a smluvních pracovištích fyzických a právnických osob. Všechna pracoviště splňují hygienické a bezpečnostní požadavky pro výuku žáků. Vlastní pracoviště jsou přizpůsobená výuce jednotlivých témat odborného výcviku a patří k nim:

- cvičné kuchyně se základním kuchyňským vybavením;
- školní kuchyně se strojním vybavením – roboty, konvektomat, elektrická pec, elektrické pánve, fritéza, nářezový stroj, elektrická stolička a dalším potřebným vybavením;
- školní jídelny;
- cvičný bar a jídelna k nácviku obsluhy hostů;
- školní restaurace;
- školní cukrárna.

Pro žáky, kteří mají v osnovách výuku a výcvik v řízení motorových vozidel, má škola zřízenou vlastní autoškolu pro výuku skupin B, T a C. Dále zde mohou všichni žáci školy v rámci hospodářské činnosti získat řidičské oprávnění po skupinu AM, A1, A2, B, B96, B+E a T.

Škola provozuje vlastní školní jídelny, ve kterých jsou poskytovány všem žákům svačiny a obědy. Ve školní jídelně v OP Tehov je poskytováno i celodenní stravování žákům ubytovaným v DM v OP Tehov.

Ve všech sborovnách a kabinetech mají učitelé i vychovatelé k dispozici osobní počítače zapojené v síti s rychlým připojením na internet. Na počítačích je odpovídající programové vybavení nezbytné k zajištění výuky a vzdělávání. Žákům, učitelům i veřejnosti slouží webové stránky školy, umožňující i podporu vzdělávání.

Problematika bezpečnosti a hygieny práce a požární ochrany je součástí teoretického i praktického vyučování. Vychází z požadavků platných právních předpisů – zákonů, vyhlášek, technických norem i předpisů pro danou oblast. Prostory ve kterých je prováděna výuka, musí odpovídat vyhlášce č. 343/2009 Sb., ve znění pozdějších předpisů. Škola dbá na nezávadný stav objektů, technických a ochranných zařízení a jejich údržbu, pravidelnou technickou kontrolu a revize, provádí technická i organizační opatření k eliminaci všech rizik spojených s výukou a zejména s odborným výcvikem.

Žáci jsou seznamováni s problematikou ochrany člověka za mimořádných situací v souladu s právními předpisy pro krizové řízení a civilní nouzové plánování a prokazatelně poučení vždy při úvodních hodinách jednotlivých předmětů o problematice bezpečnosti a hygieny práce a požární ochrany. Jsou instruováni o možném ohrožení zdraví a způsobech dodržování bezpečnosti při všech činnostech, jichž se účastní při vyučování nebo v přímé souvislosti s ním (zejména při praktické výuce). Škola se snaží vytvářet pro všechny žáky a zaměstnance prostředí a podmínky podporující zdraví ve smyslu národního programu Zdraví pro 21. století a v souladu se Státním programem environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty. Respektuje fyziologické a psychické potřeby žáků, podmínky a obsah vzdělávání tím, že zajišťuje soulad mezi časovou náročností vzdělávání podle ŠVP a počtem povinných vyučovacích hodin stanovených v rámcovém vzdělávacím programu. Chrání žáky před násilím, šikanou a jinými společensky negativními jevy. Vytváří a dbá na dodržování zvláštních pracovních podmínek mladistvých, které stanovují právní předpisy ke zvýšení ochrany jejich zdraví.

Organizace výuky vychází z § 23 - § 27, a § 65 - § 68 Zákona o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání č. 561/2004 Sb. (Školský zákon) a ze souvisejících prováděcích předpisů v platném znění. Vzdělávání probíhá ve všech třech ročnících formou pravidelného střídání cyklů teoretického vyučování a odborného výcviku, přičemž důraz je kladen právě na propojení učiva teoretického vyučování a odborného výcviku. Ve vyšších ročnících mají žáci možnost absolvovat část odborného výcviku v reálných pracovních podmínkách na smluvně zajištěných pracovištích.

Mimo vlastní přímou výuku se žáci účastní různých odborných kurzů a exkurzí, plánovaných besed a kulturních akcí podle aktuální nabídky. Výuka je kontrolována ředitelem školy, zástupcem ředitele pro TV i vedoucím učitelem pro OV. Tyto kontroly jsou zaměřeny zejména na plnění tematického plánu učiva, docházku a chování žáků, průběh a ukončení výuky, hodnocení, motivaci žáků, dodržování BOZP, apod.

Základním dokumentem, který zajišťuje jednotnost v celém výchovně vzdělávacím procesu je Školní řád SOŠ a SOU, Vlašim. Všichni zaměstnanci a žáci jsou povinni se se školním řádem seznámit a řídit se jím. Seznámení žáků se školním řádem probíhá průkaznou formou vždy na začátku školního roku. Záznam o poučení je uložen v třídní knize.

Hodnocení žáků se řídí klasifikačním řádem školy, který uvádí kritéria hodnocení chování žáků, výchovná opatření, kritéria hodnocení výsledků vzdělávání, podmínky opravných zkoušek.

9. SPOLUPRÁCE SE SOCIÁLNÍMI PARTNERY A DALŠÍ AKTIVITY ŠKOLY

Škola je svým posláním a širokým spektrem dalších činností nedílnou součástí života města i regionu.

Je členem Asociace kuchařů a cukrářů České republiky, se kterou úzce spolupracuje. Kromě toho je ve spojení s dalšími subjekty, s nimiž rozvíjí spolupráci v rámci odborné a učební praxe žáků, případně v rámci své doplňkové činnosti. Jedná se o hotely, restaurace, cestovní kanceláře a agentury, zámky. Žákům, kteří mají zájem, umožňuje škola i zahraniční praxe.

Pro naplnění stanovených úkolů a cílů je nutná mnohostranná spolupráce školy především se zákonnými zástupci žáků. V rámci této spolupráce je snahou školy aktivně zákonné zástupce do vlastního dění ve škole zapojit. K tomu je třeba jejich průběžná informovanost. Základními způsoby předávání informací je program Škola online, omluvné listy, pravidelné třídní schůzky, webové stránky školy, písemný, telefonický a osobní styk. Bez osobní a finanční pomoci rodičů by se neobešlo uspořádání společenských akcí školy, realizace některých exkurzí, účast na kurzech v rámci odborného výcviku (barmanský, kurz vyřezávání zeleniny, studené kuchyně, baristický kurz apod.).

V roce 2006 byla ustanovena Školská rada. Její pravomoc a kompetence vymezuje školský zákon ve znění pozdějších předpisů.

Dlouhodobě ve škole působí jako poradní orgán vedení školy Spolek rodičů a přátel školy při SOŠ a SOU. Je složen ze zvolených zástupců rodičů žáků jednotlivých tříd. Jejich prvořadým úkolem je přenášet z řad rodičovské veřejnosti věcné připomínky, náměty a podněty k chodu školy, k její výchovně – vzdělávací činnosti. Tato zpětná vazba je pro vedení školy velice důležitá, protože napomáhá pružně řešit případné nedostatky v práci školy, akceptovat opodstatněné připomínky a podněty rodičů. Vzájemný dialog rodičů s vedením školy napomáhá předcházet mnoha nedorozuměním a přispívá k oboustranné vzájemné důvěře. Podporuje rozšiřování vzdělávací nabídky pro žáky (zajišťování stáží, odborných školení, besed, zajišťování přednáškové, lektorské a poradenské činnosti), rozvoj sportovních, společenských a kulturních akcí školy a podporuje sociálně slabší žáky. Jeho náplní je účelně hospodařit se získanými finančními prostředky od rodičovské veřejnosti a používat je výhradně na financování nadstandardních aktivit žáků školy.

Významná je spolupráce se všemi typy škol na území města a se středními školami ve Středočeském kraji, s vedením města a s řadou institucí působících ve městě. Tradice školy jsou důležitým výchovným prvkem, v němž chceme vychovávat a vzdělávat žáky. Připomínání si nejen úspěchů našich žáků nebo absolventů, ale i seznamování se s historií budov, v kterých se škola nachází, vede ke zvyšování sebevědomí žáků a jejich vztahu k hodnotám. K tomu vede i školou pravidelně organizovaná soutěž odborné dovednosti Pohár blanických rytířů pro školy z celé ČR. Škola je také členem Asociace školských sportovních klubů. Organizuje sportovní aktivity nejen pro žáky školy, ale i pro mládež a dospělé obyvatele města a okolí. Jedná se např. o školní kolo, okresní a krajské finále Silového čtyřboje, školní přespolní běh ke Dni studentstva v přilehlém parku, sportovní den školy. Vybraní žáci se zúčastňují všech středoškolských sportovních her v rámci regionu a okresu. Dlouholetá je spolupráce s Ligou proti rakovině při účasti na Měsíčkovém dnu. Jsme součástí projektu Proměny života, jedná se o cyklus přednášek S tebou o tobě. Pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami a jejich zákonné zástupce je velkým přínosem práce výchovného poradce a jeho spolupráce s pedagogicko-psychologickými poradnami a speciálně-pedagogickými centry.

10. VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ SE SPECIÁLNÍMI VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI A ŽÁKŮ NADANÝCH

Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Za žáky se speciálními vzdělávacími potřebami (SVP) jsou považováni žáci, kteří k naplnění svých vzdělávacích možností nebo k uplatnění a užívání svých práv na vzdělávání na rovnoprávném základě s ostatními potřebují poskytnutí podpůrných opatření. Podpůrná opatření 1. stupně se uplatňují bez doporučení školského poradenského zařízení (ŠPZ) a nemají normovanou finanční náročnost. Podpůrná opatření 2. – 5. stupně škola uplatňuje pouze s doporučením ŠPZ a s informovaným souhlasem zletilého žáka nebo zákonného zástupce žáka. Začlenění podpůrných opatření do jednotlivých stupňů stanoví příloha č. 1 vyhlášky č. 27/2016 Sb. Pro žáky s přiznanými podpůrnými opatřeními 1. stupně je ŠVP podkladem pro zpracování plánu pedagogické podpory (PLPP), pro žáky s přiznanými podpůrnými opatřeními od 2. – 5. stupně je podkladem pro tvorbu individuálního vzdělávacího plánu (IVP). PLPP a IVP zpracovává škola. Při poskytování podpůrných opatření je možné zohlednit také § 67 odst. 2 ŠZ, který uvádí, že ředitel školy může ze závažných důvodů, zejména zdravotních, na žádost uvolnit žáka zcela nebo zčásti z vyučování některého předmětu. Žák uvedený v § 16 odst. 9 ŠZ může být uvolněn (nebo nemusí být hodnocen) také z provádění některých činností, ovšem nemůže být uvolněn z předmětu rozhodujícího pro odborné zaměření absolventa. Tzn., že žák nemůže být uvolněn z odborných teoretických i praktických předmětů, odborného výcviku, učební a odborné praxe, nezbytných pro dosažení odborných kompetencí a výsledků vzdělávání vymezených RVP, z předmětů nebo obsahových částí propedeutických pro odborné vzdělávání a pro získání požadovaných gramotností nebo předmětů, obsahových částí závěrečné zkoušky, závěrečné zkoušky s výučním listem, maturitní zkoušky. Žákům jsou poskytnuty podle jejich potřeb a na doporučení ŠPZ další druhy podpůrných opatření, např. využití asistenta pedagoga, speciálního pedagoga a dalších odborníků (tlumočníka českého znakového jazyka, přepisovatele pro neslyšící aj.), poskytnutí kompenzačních pomůcek, speciálních didaktických prostředků, škola upravuje materiální a organizační podmínky výuky, podmínky přijímání a ukončování vzdělávání. Pro žáky s přiznanými podpůrnými opatřeními v souladu s principy individualizace a diferenciací vzdělávání zařazuje škola do IVP na doporučení ŠPZ speciálně pedagogickou intervenci – jedná se o zajištění předmětů speciálně pedagogické péče, které jsou zaměřeny na oblast logopedických obtíží, řečové výchovy, nácviku sociální komunikace, zrakové stimulace apod., nebo pedagogickou intervenci – to je vzdělávání žáka v předmětech, v nichž je třeba zlepšit jeho výsledky učení, případně kompenzovat nedostatečnou domácí výuku. Časová dotace na předměty speciálně pedagogické péče je poskytována nad rámec časové dotace stanovené RVP. Ve výjimečných případech může ředitel školy vzdělávání prodloužit, nejvýše však o 2 školní roky (§ 16 odst. 2b ŠZ).

Vzdělávání nadaných žáků

V souladu se zněním ŠZ § 17 je povinností škol a školských zařízení vytvářet podmínky pro rozvoj nadání žáků. Výuka by měla podněcovat rozvoj potenciálu žáků včetně různých druhů nadání. Zjišťování mimořádného nadání a vzdělávacích potřeb mimořádně nadaného žáka provádí ŠPZ ve spolupráci se školou, která žáka vzdělává. Jestliže se u žáka projevuje vyhraněný typ nadání (v oblasti pohybové, umělecké, manuální), vyjadřuje se ŠPZ zejména ke specifikům jeho osobnosti, která mohou mít vliv na průběh jeho vzdělávání, zatímco míru žákova nadání zhodnotí odborník v příslušném oboru. Žákovi s mimořádným nadáním může škola povolit vzdělávání podle IVP nebo ho přeradit na základě zkoušek do vyššího ročníku bez absolvování předchozího ročníku (§ 17 odst. 3 ŠZ; § 28 – § 31 vyhlášky). Je žádoucí věnovat těmto žákům zvýšenou pozornost a využívat pro rozvoj jejich nadání také podpůrná opatření vymezená pro vzdělávání těchto žáků ŠZ a vyhláškou. Jedná se nejen o vzdělávání podle IVP u žáků s diagnostikovaným mimořádným nadáním, ale také o možnost rozšířit obsah vzdělávání, umožnit žákům účastnit se výuky ve vyšším ročníku, nebo na odborných pracovištích, účastnit se studijních a jiných pobytů v zahraničí (např. v rámci programu

Erasmus), zapojovat žáky do různých projektů (školních i projektů sociálních partnerů), soutěží a jiných aktivit rozvíjejících nadání žáků.

Systém péče o žáky se SVP

Zjišťování mimořádného nadání a vzdělávacích potřeb mimořádně nadaného žáka provádí ŠPZ ve spolupráci se školou (školní poradenské pracoviště – ŠPP), která žáka vzdělává.

Podpůrná opatření prvního stupně

- uplatňuje škola nebo školské zařízení i bez doporučení ŠPZ. §16 odst. 4ŠZ;
- představují minimální úpravu metod, organizace, hodnocení vzdělávání jsou poskytována žákovi, u kterého se projevuje potřeba úprav ve vzdělávání nebo školských službách a zapojení v kolektivu, podpůrná opatření prvního stupně nemají normovanou finanční náročnost;
- pokud nepostačuje poskytování podpůrných opatření prvního stupně, doporučí škola nebo školské zařízení žákovi využití poradenské pomoci ŠPZ za účelem posouzení jeho speciálních vzdělávacích potřeb.

Postup školy při poskytování podpůrných opatření 1. stupně:

- stanovuje a vyhodnocuje škola podle Metodiky práce se žáky s potřebou podpůrných opatření;
- poskytuje se u mírných projevů vyžadujících speciální vzdělávací potřebu žáka ve školní práci;
- proces individualizace (odlišné postupy práce a didaktické úpravy) se volí, pokud se jedná o jednoho pedagoga, u kterého má žák problémy;
- PLPP zahrnuje formy, metody práce, motivace, hodnocení, úpravu výuky ve stanovených předmětech, určuje ŠPP, průběžně aktualizuje, vyhodnocuje max. po 3 měsících, hodnotí posun, vytváří portfolio žáka;
- s PLPP se seznámí všichni, kdo se podílí na vzdělání (vyučující, žák, zákonný zástupce, další pedagogičtí pracovníci podílející se na provádění tohoto plánu), nutné jsou i jejich podpisy;
- využívá školního poradenského pracoviště (výchovný poradce, metodik školní prevence, školní speciální pedagog).

Postup před přiznáním podpůrných opatření druhého až pátého stupně:

- škola zajistí bezodkladné předání PLPP ŠPZ, pokud se žák podle něho vzdělával;
- poradenská pomoc ŠPZ může být na základě doporučení školy, uvážení zletilých žáků nebo zákonných zástupců nezletilých žáků, rozhodnutí orgánu veřejné moci podle jiného právního předpisu;
- ŠPZ při posuzování speciálních vzdělávacích potřeb žáka vychází z charakteru obtíží žáka, speciálně-pedagogické, případně psychologické diagnostiky, informací o dosavadním průběhu vzdělávání žáka ve škole, plánu pedagogické podpory, údajů o dosavadní spolupráci žáka se ŠPZ, informací poskytnutých žákem nebo zákonným zástupcem žáka, podmínek školy, ve které se žák vzdělává nebo se bude vzdělávat, z posouzení zdravotního stavu apod.
- ŠPZ doporučí přednostně ty pomůcky, kterými již škola disponuje, pokud tím bude naplněn účel podpůrného opatření, projedná před vydáním doporučení návrh doporučených podpůrných opatření se školou, zletilým žákem nebo zákonným zástupcem žáka a povede-li to k naplňování vzdělávacích potřeb žáka.

Podpůrná opatření 2. – 5. stupně se přijímají po projednání s příslušným ŠPZ a s předchozím písemným informovaným souhlasem zletilého žáka, zákonného zástupce žáka. Škola nebo školské zařízení může místo doporučeného podpůrného opatření přijmout po projednání s příslušným ŠPZ a s předchozím písemným souhlasem zletilého žáka nebo zákonného zástupce žáka jiné podpůrné opatření stejného stupně, pokud to neodporuje zájmu žáka.

Individuální vzdělávací plán:

- povoluje ředitel školy pro žáka se speciálními vzdělávacími potřebami nebo s mimořádným nadáním na základě žádosti a písemného doporučení ŠPZ, na základě potvrzení sportovní organizace, že je sportovním reprezentantem, je součástí dokumentace žáka ve školní matrice;
- IVP obsahuje závěry doporučení ŠPZ, závěry psychologického a speciálně pedagogického vyšetření a pedagogické diagnostiky, příp. registrujícího lékaře, způsob poskytování individuální péče, vzdělávací model a další úpravy, doporučené učební pomůcky, určení pedagogického pracovníka školského poradenského zařízení, se kterým bude škola spolupracovat, personální zajištění úprav a průběhu vzdělávání, určení pedagogického pracovníka školy pro sledování průběhu vzdělávání. Zpracovává se bez zbytečného odkladu, nejpozději do 1 měsíce ode dne, kdy škola obdržela doporučení. Zpracování a provádění zajišťuje ředitel školy. ŠPZ ve spolupráci se školou sleduje a nejméně jednou ročně vyhodnocuje naplňování.

Poskytování dalších forem podpory kromě podpůrných opatření uvedených ve ŠZ, škola poskytuje, např. speciální podporu žákům ze znevýhodněného sociálního nebo z odlišného kulturního prostředí, motivační nebo prospěchová stipendia poskytovaná školou podporovaných oborů vzdělávání s cílem podpořit aktivity vedoucí ke zvýšení počtu žáků v oborech perspektivních na trhu práce.

Pro dosažení úspěšnosti při vzdělávání SVP žáků a žáků nadaných, pedagogové dbají na:

- povzbuzování žáků při případných neúspěších a posilují jejich motivaci k učení;
- uplatňují formativní hodnocení žáků;
- poskytují pomoc při osvojování si vhodných učebních způsobů a postupů s ohledem na individuální obtíže jednotlivců;
- věnují pozornost začleňování těchto žáků do běžného kolektivu a vytvářejí pozitivní klima ve třídě a ve škole;
- spolupracují s odbornými institucemi, se ŠPZ a odbornými pracovníky školního poradenského pracoviště, v případě potřeby také s odborníky mimo oblast školství (odbornými lékaři nebo pracovníky z oblasti sociálně-právní ochrany žáka apod.);
- spolupracují s dalšími sociálními partnery školy, zejména s rodiči žáků (jak rodičů žáků se SVP při řešení individuálních zdravotních či učebních obtíží žáků, tak s ostatními rodiči) a také se ZŠ, ve kterých žáci plnili povinnou školní docházku (zjišťují, jaká podpora byla žákovi poskytována na ZŠ);
- spolupracují se zaměstnavateli při zajišťování praktické části přípravy na povolání (odborného výcviku, učební a odborné praxe) nebo při hledání možností prvního pracovního uplatnění absolventů se zdravotním postižením, se specifiky vzdělávání žáků se SVP a přístupu k nim je vhodně seznamují zaměstnavatele, u něhož se bude realizovat jejich praktická výuka, zejména instruktora dané skupiny.

Škola realizuje další vzdělávání učitelů všech předmětů i učitelů OV zaměřené na vzdělávání žáků se SVP (i žáků nadaných), aby uplatňovali adekvátní metody a formy výuky, hodnocení a vhodné komunikace s těmito žáky.

11. SEZNAM AUTORŮ

Vedoucí týmu: Mgr. Hana Hejhalová

Zpracovatelé:

Český jazyk a literatura	Mgr. Květa Koktová
Anglický jazyk	PhDr. Marie Brunová
Německý jazyk	Bc. Vendula Kordulová
Občanská nauka	Ing. Věra Jantošová
Chemie	Andrea Khaurová
Potravinářská chemie	Mgr. Hana Hejhalová
Základy přírodních věd	Andrea Khaurová
Matematika	RNDr. Eva Petrů
Tělesná výchova	Mgr. Jarmila Vaníčková
Informatika	Ing. Kateřina Macešková
Ekonomika	Ing. Jitka Smržová
Technologie	Mgr. Hana Hejhalová
Potravina a výživa	Mgr. Věra Jindrová
Zařízení provozoven	Mgr. Hana Hejhalová
Stolníčení	Mgr. Věra Jindrová
Společenská výchova	Ing. Věra Jantošová
Odborný výcvik	Mgr. Martin Zvára, Jana Doubová, Helena Vosátková
Jazyková úprava:	Mgr. Květa Koktová
Grafická úprava:	Bc. Ondřej Pojmon